

Projekt

UCHWAŁA .....
RADY MIASTA ŁĘDZINY

z dnia ..... 2023 r.

**w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Łędziny na lata
2023-2033**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. 2023, poz. 40 z późn. zm.) oraz art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. 2021, poz. 2268 z późn. zm.)

Rada Miasta Łędziny uchwała:

- § 1. Przyjmuje się Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Łędziny na lata 2023-2033, która stanowi załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Łędziny.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

BURMISTRZ
mgr Krystyna Wróbel

2023 -04- 13

Naczelnik
Wydziału Spraw Społecznych

mgr Iwona Gwoździ

SEKRETARZ MIASTA

mgr Anna Właderna

Załącznik do uchwały Nr .....
Rady Miasta Łęczyny
z dnia ..... 2023 r.

STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
MIASTA ŁĘCZINY
NA LATA 2023-2033

Łęczyny, 2023 r.

I. SPIS TREŚCI.

I. SPIS TREŚCI.....	2
II. WSTĘP.	3
III. PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA STRATEGII.....	5
1. Główne ramy prawne.....	5
2. Powiązanie z dokumentami strategicznymi wyższego szczebla.....	6
IV. PROCES USPOŁECZNIANIA, SŁOWNIK POJĘĆ ORAZ UCZESTNICY.....	13
1. Proces uspołeczniania.....	13
2. Słownik pojęć.....	13
V. WIZJA, MISJA ORAZ CEL STRATEGICZNY.....	13
VI. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA SPOŁECZNEGO.....	14
VII. DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.....	62
1. Badania.....	62
2. Wnioski i rekomendacje.....	62
VIII. ANALIZA SWOT ORAZ DANE PROSPEKTYWNE.....	70
1. Analiza SWOT.....	70
2. Dane prospektywne (określenie podstaw wizji Strategii).....	73
IX. CELE GŁÓWNE STRATEGII, CELE SZCZEGÓŁOWE I ICH REALIZACJA.....	76
1. Cele główne strategii.....	76
2. Cele operacyjne i ich realizacja.....	77
X. REALIZATORZY.....	89
XI. PROGNOZA ZMIAN W ZAKRESIE OBJĘTYM STRATEGIĄ.....	91
XII. SYSTEM ZARZĄDZANIA I AKTUALIZACJI STRATEGII.....	96
1. Podmioty zarządzające realizacją strategii.....	96
2. Ramy finansowe strategii.....	96
3. Instrumenty realizacji strategii.....	99
4. Monitoring i ocena wdrażania strategii.....	99
5. Koordynacja strategii.....	100
6. Aktualizacja strategii.....	100
XIII. ZAKOŃCZENIE.....	102

II. WSTĘP.

*„Od problemów nie należy uciekać,
tylko je rozwiązywać.”*
(P.Ch. Cast)

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, każda gmina w Polsce ma obowiązek opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Podstawową intencją tworzenia takiej strategii jest wskazanie działań o charakterze planistycznych, których głównym celem jest dążenie do integracji osób (mieszkańców) i rodzin zamieszkujących daną gminę. Wskazana integracja ma w tym kontekście szerokie – społeczne znaczenie, które należy definiować jako dążenie do zespolenia i zharmonizowania mieszkańców danej społeczności lokalnej, poprzez intensyfikację ich kontaktów. Szczególną uwagę w procesie konsolidacji społecznej zwraca się na osoby, które chcą zmieniać siebie oraz swoje otoczenie, jak również osoby dotknięte różnego rodzaju dysfunkcjami.

Warto, w ślad za Diagnozą Problemów Społecznych, powtórzyć definicję pojęcia „problem społeczny” – w ujęciu R. Marisa jest to: *„ogólne wzory zachowania ludzkiego lub warunków społecznych, które są postrzegane jako zagrożenia dla społeczeństwa przez znaczącą liczbę ludności, przez silne grupy, bądź przez charyzmatyczne jednostki, oraz które mogą być rozwiązane czy też którym można jakoś zaradzić”*¹. Z kolei, według K. Frysztackiego, warunkiem determinującym zaistnienie problemu społecznego jest stan świadomości. Pojawiające się i narastające poczucie niepokoju, zagrożenia, sprzeciwu to mechanizm identyfikowania problemów oraz nadawania im społecznego charakteru². W świetle tych definicji muszą pojawić się cztery istotne elementy, aby można było mówić o problemie społecznym:

- problem społeczny jest zjawiskiem niepożądanym,
- wywołuje krytykę znacznej liczby ludzi,
- jest zjawiskiem możliwym do przezwyciężenia,
- można go przezwyciężyć przez zbiorowe działanie.

Realizacja celu jaki wynika z konieczności stworzenia strategii gmina może realizować przy wykorzystaniu posiadanej infrastruktury, poprzez jej rozbudowę, bądź wykorzystanie infrastruktury należącej do innych podmiotów w drodze porozumień. Szczególne znaczenie ma także współpraca z podmiotami niepublicznymi, w tym organizacjami pozarządowymi.

---

¹ K. Frysztacki, Socjologia problemów społecznych, Warszawa 2009, s. 20.

² K. Frysztacki, Problemy społeczne [w:] Encyklopedia socjologii, tom III, Warszawa 2000, s. 205.

W rozwiązywaniu problemów społecznych najbardziej efektywna w perspektywie ostatnich lat jest nauka niezbędnych umiejętności do radzenia sobie z problemami. To właśnie ta metoda będzie podstawą realizacji celów strategicznych. U wielu osób, zwłaszcza w okresie transformacji ustrojowej i gospodarczej następuje spiętrzenie problemów prowadzące do apatii, wycofania się, alienacji. W konsekwencji, bardzo często pożądane staje się stworzenie profesjonalnego systemu edukacji i aktywizacji obywatelskiej ze szczególnym uwzględnieniem udziału społeczeństwa w spotkaniach integracyjno-kulturalnych. Kolejnym obszarem projektowania działań rozwiązujących problemy społeczne jest pomoc społeczna oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Część osób, mimo pomocy w wyżej wymienionych obszarach, dalej ma problemy. Przyczyną takiego stanu są najczęściej problemy związane z nadużywaniem środków psychoaktywnych (alkohol bądź narkotyki).

Wobec powyższego, uznać należy iż w polskich realiach, problemami społecznymi, jakie najczęściej i najsilniej dają o sobie znać są: alkoholizm, narkomania, nikotynizm, ubóstwo, bezrobocie, przemoc, bezradność opiekuńczo-wychowawcza oraz wykluczenie społeczne. Problemy te wymagają różnego rodzaju działań oraz indywidualnego podejścia. Nie sposób jednak nie dostrzec, że część z nich może się wzajemnie przenikać i łączyć (i w rzeczywistości tak niestety jest). Priorytetem jest oczywiście przeciwdziałanie tego rodzaju zagrożeniom, ale także podejmowanie działań prowadzących do ograniczania tych problemów w miejscach gdzie one już występują. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w środowisku lokalnym powinna zatem zajmować się działaniem w obszarach:

- edukacja publiczna, kultura, samoorganizacja społeczności lokalnej
- pomoc społeczna, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, pomoc osobom niepełnosprawnym i starszym
- profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii.

Osoba lub rodzina „z problemami”, której udzielono pomocy w tych obszarach, będzie bardziej zmotywowana do aktywności w życiu społecznym z adekwatnym poczuciem wartości, mająca świadomość współodpowiedzialności za rozwiązywanie problemów, które spotkała.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest wyrazem zintegrowanego planowania społecznego. W ogólnym rozumieniu oznacza sposób osiągania wyznaczonych celów poprzez sterowanie procesem rozwoju, integracji, polityki społecznej. Istotą strategii jest zatem dochodzenie do porozumienia społecznego, minimalizując sytuacje konfliktowe. Jest to formuła kształtowania strategii elastycznych, otwartych i dynamicznych wobec przyszłości.

Reasumując, można stwierdzić, że strategia stanowi instrument umożliwiający podejmowanie decyzji zarówno w najbliższym okresie, jak i w odległej perspektywie. Zasady realizacji polityki długofalowej określają cele strategiczne i zadania związane z ich realizacją, działania i decyzje zarówno w najbliższym okresie, jak i decyzje w dalszym okresie powinny być podejmowane na podstawie

niniejszej strategii. Trzeba jednak zaznaczyć, że strategia jest dokumentem „żywym” co wynika ze zmienności oraz stopnia nasilenia poszczególnych problemów społecznych.

III. PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA STRATEGII.

1. Główne ramy prawne.

Obowiązek opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych wynika wprost z art. 17. ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.). Ustawa o pomocy społecznej określa:

1. zadania w zakresie pomocy społecznej,
2. rodzaje świadczeń z pomocy społecznej oraz zasady i tryb ich przydzielania,
3. organizacje pomocy społecznej,
4. zasady i tryb postępowania kontrolnego w zakresie pomocy społecznej.

Według ustawy pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mająca na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Różnorodność problemów społecznych występujących w gminie powoduje konieczność wzięcia pod uwagę także innych aktów prawnych, które mają istotny wpływ na konstrukcję dokumentu i rozwiązywanie zadań społecznych w przyszłości. Są to m.in.:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.,
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym,
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego,

- ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
- ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci,
- ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny,
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
- ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych,
- ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji,
- ustawa z dnia 9 czerwca 2022r o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich.

Oprócz wspomnianych aktów prawnych przy realizacji strategii może zachodzić potrzeba odwołania się również do ustaw i aktów wykonawczych z zakresu ochrony zdrowia, prawa rodzinnego, karnego i cywilnego, oświaty i edukacji publicznej, budownictwa socjalnego.

2. Powiązanie z dokumentami strategicznymi wyższego szczebla.

Niniejsza Strategia jest głównym narzędziem realizacji polityki społecznej i socjalnej, oraz dokumentem wdrażającym politykę lokalną, a w wyniku tego dokumentem wypełniającym politykę regionalną i krajową. Poniżej ukazano sprzężenie niniejszego dokumentu z wybranymi dokumentami strategicznymi wyższego szczebla, włączając te, które wydaje Unia Europejska.

Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2030.

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2030 jest dokumentem ukazującym główne tendencje, wyzwania i schematy rozwoju społeczno-gospodarczego kraju oraz kierunki przestrzennego zagospodarowania państwa. Najistotniejszym zadaniem Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju jest poprawa jakości życia obywateli. W zgodzie z wykonaną diagnozą przygotowaną na potrzeby sporządzenia Długookresowej Strategii, rozwój Polski winien odbywać się w trzech strategicznych obszarach w sposób równoczesny, które to obszary zostały podzielone na osiem części:

w obszarze konkurencyjności i innowacyjności gospodarki:

1. Innowacyjność gospodarki i kreatywność indywidualna;

2. Polska Cyfrowa;
3. Kapitał ludzki;
4. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko w obszarze równoważenia potencjału rozwojowego regionów Polski;
5. Rozwój regionalny;
6. Transport;
w obszarze efektywności i sprawności państwa:
7. Kapitał społeczny;
8. Sprawne państwo.

Narodowy Programu Zdrowia 2021-2025

Celem strategicznym Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021–2025 (dalej jako: NPZ), jest zwiększenie liczby lat przeżytych w zdrowiu oraz zmniejszenie społecznych nierówności w zdrowiu. Przy realizacji NPZ niezbędne jest uwzględnienie wpływu skutków zdrowotnych wywołanych przez epidemię COVID-19 na zdrowie populacji. Choroba ta przyczyniła się do największego kryzysu zdrowotnego w Rzeczypospolitej Polskiej po zakończeniu II wojny światowej. Z uwagi na jej specyfikę (niezależnie od konieczności nieustannego jej przeciwdziałania i zwalczania skutków) niezbędne jest zintensyfikowanie działań mających na celu promowanie zdrowia, ograniczanie narażenia na czynniki ryzyka chorób cywilizacyjnych. Epidemia COVID-19, nakładając się na epidemię przewlekłych chorób niezakaźnych, powoduje efekt negatywnej synergii. Tym bardziej istotna jest konieczność podjęcia kompleksowych, a także zgodnych z aktualną wiedzą naukową, interwencji w obszarze zdrowia publicznego, wszelkimi dostępnymi narzędziami.

Cele operacyjne NPZ obejmują:

1. Profilaktykę nadwagi i otyłości.
2. Profilaktykę uzależnień.
3. Promocję zdrowia psychicznego.
4. Zdrowie środowiskowe i choroby zakaźne.
5. Wyzwania demograficzne.

Narodowa Strategia Integracji Społecznej

Głównym powodem opracowania, a następnie wdrożenia Narodowej Strategii Integracji Społecznej (dalej jako: NSIS) było przystąpienie Polski do realizacji drugiego z zadania Strategii Lizbońskiej UE, stawiającego na unowocześnienie europejskiego modelu socjalnego, inwestowanie w ludzi oraz pokonywanie izolacji społecznej. Analizując zmiany, jakie zaszły w wyniku transformacji ustrojowej niezwykle istotne działanie strategiczne państwa powinno stanowić tworzenie warunków kształtowania kapitału społecznego. Rozwój kapitału społecznego, w tym umiejętności do kooperacji oraz rozwiązywania problemów społecznych obliuguje do wzrostu zaangażowania obywateli, a także wymaga takiej polityki państwa, która będzie spójna. Marginalizowanie społeczne wynika przede wszystkim z niekorzystnych warunków ekonomicznych, dyskryminacja ze względu na niepełnosprawność, choroby, uzależnienia. Realizowanie koncepcji Narodowej Strategii będzie możliwe dzięki wdrożeniu strategii i programów w kwestii integracji społecznej na poziomie lokalnym, zatem przyjęcie Strategii umożliwi realizację założeń zawartych w Narodowej Strategii Integracji Społecznej.

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020 została przygotowana jako reakcja zwrotna na wyzwania, jakie zidentyfikowano w Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju. Nerozerwalnym elementem inicjatywy rozwoju Polski na najbliższe lata jest Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego. Sztandarowym celem Strategii jest umocnienie udziału kapitału społecznego w rozwoju gospodarczo – społecznym Polski, realizowanego za pomocą czterech najważniejszych zadań szczegółowych:

- Cel 1. Kształtowanie postaw sprzyjających kooperacji, kreatywności oraz komunikacji.
- Cel 2. Poprawa mechanizmów partycypacji społecznej i wpływu obywateli na życie publiczne.
- Cel 3. Usprawnienie procesów komunikacji społecznej oraz wymiany wiedzy.
- Cel 4. Rozwój i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego i kreatywnego.

Współpraca różnych podmiotów aktywnych w sferze społecznej, takich jak: organizacje społeczne czy podmioty publiczne będzie umożliwiała realizację określonych celów. Działania skierowane do beneficjentów OPS będą miały wpływ na osiągnięcie wyżej wymienionych założeń, a zwłaszcza na zwiększenie aktywności i wzrost poziomu umiejętności wspomagających rozwój kapitału społecznego.

Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2023 roku. Ekonomia solidarności społecznej

Działania przewidziane w KPRES ujęto w czterech obszarach tematycznych.

- Solidarna wspólnota lokalna. Obszar ten dotyczy współpracy podmiotów ekonomii społecznej z administracją publiczną, a w szczególności samorządową. Przewidziane w nim działania pozwolą zmienić zasady współpracy między samorządem a podmiotami ekonomii społecznej tak, aby mieszkańcy wspólnot samorządowych mieli dostęp do lepiej zaplanowanych i dopasowanych do indywidualnych potrzeb usług społecznych, świadczonych w szczególności przez podmioty działające lokalnie.
- Solidarny rynek pracy. W tym obszarze zebrane zostały działania dotyczące reintegracji społecznej i zawodowej realizowanej przez różne podmioty ekonomii społecznej (np.: CIS, KIS, WTZ, ZAZ przedsiębiorstwa społeczne). Określone zostały również warunki niezbędne do uzyskania statusu przedsiębiorstwa społecznego oraz najważniejsze instrumenty wsparcia zatrudnienia w tych podmiotach. Wszystkie te działania przyczynią się do zwiększenia szans na pracę i pełniejsze uczestnictwo w życiu społecznym dla osób w szczególnej sytuacji życiowej (np. bezrobotnych, niepełnosprawnych, ubogich).
- Konkurencyjna przedsiębiorczość społeczna. Obszar ten obejmuje działania, dzięki którym podmioty ekonomii społecznej będą mogły efektywniej konkurować z innymi przedsiębiorcami i wzmacniać swoją samodzielność. Dzięki temu bardziej stabilne będą miejsca pracy tworzone w tych podmiotach. W KPRES przewidziano m.in. dedykowane dla podmiotów ekonomii społecznej wsparcie doradcze, pożyczki, a także działania wspierające powstawanie sieci i partnerstw.
- Solidarne społeczeństwo. W tym obszarze znalazły się działania edukacyjne i promujące ekonomię społeczną. Będą one skierowane w szczególności do osób młodych. Ponadto przewidziano także upowszechnianie wiedzy o ekonomii społecznej wśród przedstawicieli władz publicznych.

Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021-2027, polityka publiczna z perspektywą do roku 2030

Głównym celem przyjętej polityki publicznej w perspektywie do roku 2030 jest redukcja ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz poprawa dostępu do usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne.

Określone w dokumencie priorytety i działania koncentrują się na obszarach:

- przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży,
- przeciwdziałania bezdomności,
- rozwijania usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami, osób starszych i innych osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu,
- wspierania osób i rodzin poprzez działania instytucji pomocy społecznej oraz działania podmiotów

- ekonomii społecznej,
- wspierania integracji cudzoziemców poprzez rozwój usług społecznych dla migrantów oraz ich integracji na rynku pracy.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

Celem głównym Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 (dalej jako: KSRR) jest efektywne wykorzystanie wewnętrznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co stworzy warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym. Dookreśla on zatem II cel szczegółowy SOR – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony. Cel główny polityki regionalnej do roku 2030 będzie realizowany w oparciu o trzy uzupełniające się cele szczegółowe:

Cel szczegółowy I: Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym;

Cel szczegółowy II: Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych;

Cel szczegółowy III: Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030 (część szczegółowa)

Zintegrowana Strategia Umiejętności (dalej jako: ZSU) została opracowana z uwzględnieniem: wymogów wynikających z Umowy Partnerstwa, rekomendacji raportu „Strategia Umiejętności OECD: Polska” oraz założeń Nowego Europejskiego Programu na rzecz Umiejętności.

Obszary oddziaływania w ramach ZSU 2030 (część szczegółowa):

1. Umiejętności podstawowe, przekrojowe i zawodowe dzieci, młodzieży i osób dorosłych.
2. Rozwijanie umiejętności w edukacji formalnej – kadry zarządzające.
3. Rozwijanie umiejętności w edukacji formalnej – kadry uczące.
4. Rozwijanie umiejętności poza edukacją formalną.
5. Rozwijanie i wykorzystanie umiejętności w miejscu pracy.
6. Doradztwo zawodowe.
7. Współpraca pracodawców z edukacją formalną i poza formalną.
8. Planowanie uczenia się przez całe życie i potwierdzanie umiejętności.

Każdy z obszarów oddziaływania zawiera tematy i kierunki działań, a także katalog podmiotów, które będą zaangażowane w realizację strategii. ZSU stanowi ramy strategiczne polityki na rzecz rozwoju umiejętności niezbędnych do wzmocnienia kapitału społecznego, włączenia społecznego, wzrostu gospodarczego i osiągnięcia wysokiej jakości życia.

Narodowy Program Mieszkaniowy

Narodowy Program Mieszkaniowy to dokument strategiczno-programowy, który wyznacza główne kierunki realizacji polityki mieszkaniowej państwa w perspektywie do 2030 r. Program określa priorytety polityki mieszkaniowej państwa oraz podstawowe narzędzia służące rozwiązywaniu problemów mieszkaniowych w Polsce. Nie koncentruje się przy tym wyłącznie na zachętach w postaci publicznego finansowania inicjatyw promieszkaniowych. Z uwagi na różnorodne wyzwania stojące przed władzami publicznymi i innymi podmiotami działającymi na rzecz rozwoju zasobów mieszkaniowych, Program przewiduje rozwiązania umożliwiające angażowanie w cel poprawy dostępności mieszkań i warunków zamieszkiwania potencjału całego rynku mieszkaniowego, zarówno inwestorów publicznych jak i prywatnych.

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” – Zielone Śląskie

Uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego nr VI/24/1/2020 z dnia 19 października 2020 r., przyjęta została Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego "Śląskie 2030".

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego "Śląskie 2030" jest aktualizacją Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego "Śląskie 2020+", uchwalonej przez Sejmik Województwa Śląskiego 1 lipca 2013 roku i stanowi piątą edycję tego kluczowego dokumentu określającego cele rozwoju regionu oraz instrumenty ich realizacji w perspektywie roku 2030.

Przedstawiona w dokumencie wizja rozwoju jest kontynuacją i uszczegółowieniem myśli strategicznej realizowanej już od 2000 roku w kolejnych edycjach Strategii. Natomiast coraz bardziej świadomie podejmowane są zagadnienia transformacji regionu uwzględniające poszanowanie środowiska naturalnego – Zielone Śląskie.

Zarysowane w dokumencie cele i kierunki wskazują drogę oraz narzędzia pozwalające na istotne zmiany gospodarcze prowadzące do pobudzenia tempa rozwoju gospodarczego regionu w oparciu o dynamicznie rozwijający się sektor przedsiębiorstw innowacyjnych. Strategia "Śląskie 2030" odpowiada również na wyzwania demograficzne stojące przed województwem śląskim oraz związane z poprawą warunków życia w regionie, zarówno dla jego obecnych, jak i przyszłych mieszkańców.

Strategia Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2020 – 2030

Strategia przyjęta została uchwałą nr VI/25/1/2020 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 16.11.2020 r. Dokument ten przedstawia 6 Celów strategicznych:

- 1) Aktywna polityka prorodzinna. Wspieranie właściwego funkcjonowania rodziny, zapewniającej prawidłowy rozwój i opiekę wszystkim jej członkom, zwłaszcza osobom zależnym.
- 2) Rozwój warunków sprzyjających aktywnemu i pełnemu uczestnictwu osób starszych w życiu społecznym. Dostosowanie systemu wsparcia do potrzeb starzejącego się społeczeństwa.
- 3) Kształcenie i doskonalenie zawodowe kadr służb społecznych oraz instytucji wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.
- 4) Wzmocnienie instytucji, organizacji i innych podmiotów realizujących zadania na rzecz włączenia społecznego mieszkańców regionu oraz skuteczności działań w tym obszarze. Organizowanie społeczności lokalnej.
- 5) Wzmocnienie roli ekonomii społecznej i solidarnej w integracji społeczno-zawodowej oraz dostarczaniu usług społecznych.
- 6) Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Bieruńsko - Lędzińskim na lata 2021 – 2028.

Strategia ta przyjęta została uchwałą nr XXXIV/174/21 Rady Powiatu Bieruńsko-Lędzińskiego z dnia 19.04.2021 r. W dokumencie tym wskazano, że misją powiatu jest „Budowanie efektywnie działającego systemu oparcia społecznego dla mieszkańców powiatu bieruńsko-lędzińskiego, ze szczególnym uwzględnieniem opieki nad dzieckiem, funkcjonowania osób starszych i niepełnosprawnych”. Strategia określa następujące Cele strategiczne:

- 1) Poprawa warunków funkcjonowania osób starszych i długotrwale ciężko chorych;
- 2) Usprawnienie funkcjonowania systemu pomocy społecznej;
- 3) Zapewnienie osobom niepełnosprawnym możliwości pełnego uczestnictwa w życiu społecznym;
- 4) Aktywizacja środowiska lokalnego w działaniach na rzecz osób niepełnosprawnych;
- 5) Rozwój współpracy z podmiotami działającymi w obszarze pieczy zastępczej;
- 6) Promowanie zastępczej formy opieki;
- 7) Budowanie systemu pomocy dla osób pełnoletnich przebywających w pieczy zastępczej.

IV. PROCES USPOŁECZNIANIA, SŁOWNIK POJĘĆ ORAZ UCZESTNICZY.

1. Proces uspołeczniania

Uspołecznienie procesu planowania strategicznego jest wymogiem Unii Europejskiej i wiąże się

w praktyce z zastosowaniem w procesie planowania co najmniej dwóch z czterech niżej podanych zasad polityki strukturalnej Unii Europejskiej:

- **programowanie** – obowiązek tworzenia długookresowych strategii i planów rozwoju na poziomie narodowym, wojewódzkim i wszędzie tam, gdzie jest to uzasadnione potrzebami lokalnymi – także na poziomie gmin i powiatów,
- **subsydiarność** – jasne określenie kompetencji władzy wykonawczej różnych szczebli i upoważnienie (na mocy stosowanych aktów prawnych) samorządów do programowania i realizacji polityki społecznej regionu,
- **partnerstwo** – statutowy obowiązek konsultowania polityki społecznej z partnerami społecznymi na każdym poziomie programowania polityki społecznej.
- **koncentracja** – wybór i ustalenie hierarchii priorytetów w ramach programów operacyjnych i systematyczne zwiększanie przydziału środków na te działania w obszarach, na których koncentrują się problemy społeczne i ekonomiczne.

W niniejszej Strategii zostały uwzględnione wszystkie 4 zasady.

2. Słownik pojęć

- **WIZJA** – dokąd zmierzamy, kim chcemy się stać, w imię jakich wartości działamy,
- **MISJA** – sens naszego istnienia i działania,
- **PRIORYTETY** – najważniejsze cele, pierwszoplanowa sprawa (zgodnie z nomenklaturą NSRR),
- **CELE (KIERUNKI STRATEGICZNE)** – opisują pożądane zmiany struktury powiazań i jakości w podsystemach rozwoju,
- **ZADANIA** – upodmiotowiony harmonogram działań (programów, czasów).

V. WIZJA, MISJA ORAZ CEL STRATEGICZNY.

Wizja rozwoju jest określeniem takiego obrazu Miasta Łędziny, jaki jednostka (samorządu) oraz jej mieszkańcy (uczestnicy procesu planowania), chcieliby osiągnąć za kilka lat. Wizja określa

bardzo ogólnie dlaczego działamy, do czego dążymy, jakie chcemy osiągnąć cele, jeśli podejmiemy działania strategiczne.

Wobec powyższego, mając na względzie przeprowadzoną Diagnozę Problemów Społecznych, a także kontynuując dotychczasowe działania (na podstawie wcześniejszej Strategii), w niniejszej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Łęczyny, wizja została sformułowana w następujący sposób:

Łęczyny jako miejsce przyjazne i otwarte dla mieszkańców, które:

- zapewnia profesjonalną pomoc społeczną oraz wspiera osoby potrzebujące pomocy i sprzyja ich rozwojowi;
- wyrównuje różnice w jakości życia mieszkańców poprzez minimalizację niesprzyjających życiu mieszkańców problemów;
- prowadzi aktywną i efektywną politykę zdrowotną;
- zapewnia nowoczesną edukację, niezależną od innych czynników, takich jak: wiek czy niepełnosprawności,
- umożliwia i sprzyja integracji społeczności lokalnej i rozwojowi społeczeństwa obywatelskiego.

Misję Miasta Łęczyny, wobec przedstawionej wizji, a także dotychczas prowadzonych działań, należy przedstawić następująco: *„Łęczyny – miasto zapewniające pomoc, wsparcie oraz bezpieczeństwo swoim mieszkańcom”*.

Celem strategicznym, a zarazem podstawowym (wyjściowym) jest opracowanie harmonijnego planu działania, spójnego z przedstawioną wizją, uwzględniającego szczegółowy podział na priorytetowe obszary.

VI. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA SPOŁECZNEGO.

INFORMACJE OGÓLNE

Gmina Łęczyny jest gminą miejską, a prawa miejskie otrzymała w 1991 roku. W wyniku reformy samorządu terytorialnego, dokonanej w 1999 roku, gmina Łęczyny weszła w skład powiatu bieruńsko – łęczyńskiego w obszarze województwa śląskiego.

Miasto zajmuje obszar o powierzchni 3104 ha i nie posiada zwartej przestrzennie zabudowy. Teren Łęczyn obejmuje dzielnice: Hołdunów, Zamoście, Ratusz, Centrum, Blych, Smardzowice,

Rachowy, Goławiec i Górki. Pomiedzy poszczególnymi dzielnicami rozciągają się pola, lasy i tereny przemysłowe.

Przez północny skraj miasta przebiega dwujezdniowa droga kolejowa nr S1(E75), umożliwiająca szybkie połączenie w kierunkach Bielsko – Biała – Cieszyn oraz Port Lotniczy Pyrzowice – Warszawa – Gdańsk. W niedalekiej odległości ok. 9 km na północ znajduje się skrzyżowanie drogi S1 z autostradą A4 (E40) leżącą w transeuropejskim korytarzu transportowym sieci TEN-T biegnąca od granicy z Niemcami do Krakowa i dalej, do granicy z Ukrainą. Ponadto w najbliższych latach planowane jest powstanie drogi ekspresowej S1 równoległej do istniejącej drogi krajowej S1 na odcinku Mysłowice Kosztowy – Bielsko Biała.

Lędziny są gminą o dużym potencjale gospodarczym. Spośród istniejących w mieście zakładów przemysłowych, wśród których dominującą rolę odgrywa kopalnia węgla kamiennego zatrudniająca największą liczbę mieszkańców gminy. W ostatnich dziesięcioleciach model życia i pracy mieszkańców Lędzin był kształtowany właśnie przez dominację kopalni, oferującej dobre warunki płacy i liczne przywileje. Wskutek restrukturyzacji górnictwa liczba zatrudnionych w kopalni stale maleje, mimo to jest to zakład zatrudniający nadal największą liczbę osób z miasta i nie tylko.

Dla zobrazowania charakterystyki środowiska społecznego i występowania problemów społecznych

w mieście Lędziny diagnozę opracowano na podstawie: uregulowań prawnych, danych statystycznych, sprawozdań, zebranych danych od podmiotów działających na rzecz mieszkańców.

DANE DEMOGRAFICZNE. STRUKTURA LUDNOŚCI.

Poniżej przedstawione tabele nr 1 – 4 obrazują stan ludności w mieście Lędziny za lata 2019 – 2022, z podziałem na mężczyzn, kobiety i dzieci.

Tabela nr 1. Stan ludności – dane demograficzne miasta Lędziny za lata 2019 – 2022.

Rok	Stan ludności na 31 grudnia	Mężczyźni	Kobiety	Dzieci w wieku od 0 – 18 lat
2019	15948	7831	8117	3357
2020	15863	7793	8070	3384
2021	15762	7716	8046	3390
2022	15650	7663	7987	3367

Źródło: dane Urzędu Miasta w Lędzinach.

Liczba mieszkańców Lędzin od 2019 roku systematycznie maleje i na dzień 31 grudnia 2022 roku wynosi 15650, z czego 51% stanowią kobiety, a 49% mężczyźni. Liczba dzieci w wieku od 0 do 18 lat w roku 2022 zmalała w stosunku do roku 2021, a na dzień 31 grudnia 2022 roku stanowiła 21,5% ogółu

mieszkańców Łędzin.

Tabela nr 2. Stan ludności w wieku 0 – 18 lat w latach 2019– 2022 (stan ludności na 31 grudnia).

Wiek	2019		2020		2021		2022	
	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety
0-2	311	269	303	255	254	249	246	220
3	96	105	109	97	117	85	85	95
4-5	197	175	185	185	207	205	228	186
6	92	96	106	91	93	81	94	105
7	87	88	89	97	105	93	89	81
8-12	485	461	493	456	488	480	500	467
13-15	230	213	243	237	263	236	270	264
16-17	147	154	141	137	146	145	161	147
18	68	83	74	86	72	71	66	63

Źródło: dane Urzędu Miasta w Łędzinach.

Z powyższej tabeli wynika, iż dzieci w wieku od 8 do 12 lat stanowiły większość w stosunku do dzieci w wieku od 0 do 18 lat. W drugiej grupie, co do wielkości, znalazły się dzieci w wieku od 13 do 15 lat. Na trzecim miejscu znalazły się dzieci w wieku 0 – 2 lat.

Tabela nr 3. Struktura ludności gminy Łędziny według wieku 0 – 61 i więcej lat w latach 2019 – 2022.

L. p.	Wiek ludności gminy	Stan na dzień 31.12.2019r.	Stan na dzień 31.12.2020r.	Stan na dzień 31.12.2021r.	Stan na dzień 31.12.2022r.
1.	0-6 lat	1343	1331	1291	1259
2.	7-15 lat	1563	1615	1665	1671
3.	16-17 lat	301	278	291	308
4.	18-60 lat	9624	9410	9191	8991
5.	61 i więcej lat	3113	3229	3324	3421

Źródło: dane Urzędu Miasta w Łędzinach.

Na przestrzeni lat 2019 – 2022 najwięcej mieszkańców Łędzin jest w wieku produkcyjnym w przedziale wiekowym 18 – 60 lat, z tendencją spadkową od 2019 roku. Od roku 2019 natomiast

systematycznie rośnie liczna Łędzinian w wieku 61 i więcej lat. W latach 2019 – 2022 zauważa się również tendencję spadkową dzieci w wieku od 0 do 6 lat.

Tabela nr 4 .Ruch naturalny ludności gminy Łędziny na przestrzeni lat 2019 – 2022.

L. p.	Ruch naturalny ludności	Stan na dzień 31.12.2019r.	Stan na dzień 31.12.2020r.	Stan na dzień 31.12.2021r.	Stan na dzień 31.12.2022r.
1.	Ilość zawartych małżeństw	83	66	63	123
2.	Ilość urodzeń	179	178	151	139
3.	Ilość zgonów	177	196	209	181
4.	przemeldowania	132	159	147	168
5.	zameldowania	330	311	302	298
6.	Wymeldowania poza teren	266	240	280	265

Źródło: dane Urzędu Miasta w Łędzinach.

Mieszkańcy Łędzin zawarli w 2022 roku najwięcej małżeństw w stosunku do lat 2019 – 2021 i ich liczba wyniosła 123 zawartych małżeństw, co stanowi 49% więcej zawartych małżeństw w stosunku do roku 2021. W roku 2022 zauważalny jest również wzrost przemeldowań mieszkańców w stosunku do lat poprzednich.

SZKOLNICTWO PODSTAWOWE I PONADPODSTAWOWE.

Na terenie Miasta funkcjonują:

- 1) Miejski Żłobek w Łędzinach (2 oddziały),
- 2) Miejskie Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi nr 1 w Łędzinach,
- 3) Miejskie Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 w Łędzinach,
- 4) Miejskie Przedszkole nr 3 w Łędzinach,
- 5) Oddziały przedszkolne przy:
  - Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 im. Gustawa Morcinka w Łędzinach,
  - Szkole Podstawowej nr 3 im. Jana Christiana Ruberga w Łędzinach,
  - Szkole Podstawowej nr 4 im. Św. Barbary w Łędzinach,
- 6) Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 1 im. Karola Miarki w Łędzinach,
- 7) Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 im. Gustawa Morcinka w Łędzinach,
- 8) Szkoła Podstawowa nr 3 im. Jana Christiana Ruberga w Łędzinach,
- 9) Szkoła Podstawowa nr 4 im. Św. Barbary w Łędzinach.

Na terenie Łędzin działają ponadto powiatowe placówki oświatowe:

- 1) Zespół Szkół w Łędzinach,
- 2) Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Bieruniu – Filia w Łędzinach.

Tabela nr 5. Struktura placówek oświatowych w Łędzinach na przestrzeni lat 2020 – 2023.

Liczba placówek	2020/2021	2021/2022	2022/2023
Placówki wychowania przedszkolnego	3	3	3
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego	512	505	551
Szkoły podstawowe	4	4	4
Uczniowie szkół podstawowych	1631	1702	1712

Źródło: dane Urzędu Miasta w Łędzinach.

Jak wynika z wyżej przedstawionej tabeli systematycznie wzrasta liczba uczniów szkół podstawowych, a liczba dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w roku szkolnym 2022./2023 była najwyższa w stosunku do lat poprzednich.

Poniżej przedstawione tabele nr 6 i 7 przedstawiają strukturę placówek oświatowych w Łędzinach oraz liczbę dzieci objętych edukacją na przestrzeni lat 2019 – 2023.

Tabela nr 6. Placówki oświatowe na terenie miasta Łędziny na przestrzeni lat 2019 – 2022.

L. p.	Placówki oświatowe	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
1.	Żłobki w tym:	2	2	2	2
1.a	Oddział Miejskiego Żłobka ul. Paderewskiego 5a	1	2	1	1
1.b	Oddział Miejskiego Żłobka ul. Stadionowa 1	1	1	1	1
2.	Miejskie Przedszkola	3	3	3	3
3.	Oddziały przedszkolne	3	3	3	3
4.	Szkoły Podstawowe	4	4	4	4
5.	Szkoły ponadpodstawowe	1	1	1	1

Źródło: dane z Wydziału Spraw Społecznych Urzędu Miasta Łędziny.

Od roku 2019 nie zmienia się liczba placówek oświatowych na terenie gminy Łędziny, gdzie najwięcej z nich stanowią przedszkola wraz oddziałami przedszkolnymi przy szkołach podstawowych, a następnie szkoły podstawowe.

Tabela nr 7. Liczba dzieci objętych edukacją na przestrzeni lat 2019 – 2023.

L. p.	Edukacja	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
1.	Miejsca w żłobku	64	64	64	64
2.	Liczba dzieci w żłobku	57	62	58	56
3.	Miejsca w przedszkolach	545	545	545	545
4.	Miejsca w oddziałach przedszkolnych	225	225	225	250
5.	Liczba dzieci w oddziałach przedszkolnych	219	210	203	228
6.	Liczba dzieci w przedszkolach	526	529	538	545
7.	Liczba uczniów w szkołach podstawowych	1427	1446	1537	1484

Źródło: dane Urzędu Miasta w Łędzinach.

Od roku szkolnego 2019/2022 systematycznie rośnie liczba dzieci objętych edukacją w miejskich przedszkolach i oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych. Natomiast w roku szkolnym 2022/2023 liczba uczniów w szkołach podstawowych objętych edukacją zmalała w stosunku do roku 2021/2022, gdzie w latach poprzednich utrzymywała się na podobnym poziomie.

IDENTYFIKACJA OBSZARÓW RYZYKA WYKLUCZENIA SPOŁECZNEGO W MIEŚCIE.

POMOC SPOŁECZNA.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łędzinach jest jednostką organizacyjną miasta powołaną do realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej. Działa w oparciu o wiele przepisów prawa, między innymi, ustawę o pomocy społecznej, ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawę o finansach publicznych, ustawę o świadczeniach rodzinnych, ustawę o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, ustawę o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, ustawę o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawę o dodatkach mieszkaniowych, ustawę o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności (Bank Żywności) oraz realizuje Program „Opieka Wytchnieniowa”, który jest wsparciem dla opiekunów osób niepełnosprawnych i Wieloletni Program – Pomoc Państwa w Zakresie Dożywiania, a od roku 2022 udziela *pomocy* obywatelom *Ukrainy, którzy* w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Poniżej przedstawione tabele 8 – 11 zawierają informację z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach za okres 2019 – 2022.

Tabela nr 8. Główne przyczyny udzielania pomocy przez MOPS w Łędzinach w latach 2020 – 2022.

L. p.	Przyczyna	2020		2021		2022	
		Liczba rodzin Ogółem	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin Ogółem	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin Ogółem	Liczba osób w rodzinach
1.	Ubóstwo	78	141	71	117	59	91
2.	Sieroctwo	0	0	0	0	0	0
3.	Bezdomność	20	25	12	13	17	19
4.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	11	48	17	67	13	53
4.1.	w tym wielodzietność	1	6	3	18	2	13
5.	Bezrobocie	54	93	53	110	46	80
6.	Niepełnosprawność	88	124	81	120	74	101
7.	Długotrwała lub ciężka choroba	100	142	94	141	94	133
8.	Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem	89	166	97	191	94	181
8.1	w tym rodziny niepełne	13	39	20	62	18	50
8.2.	w tym rodziny wielodzietne	4	14	5	16	5	18
11.	Przemoc w rodzinie	3	9	2	7	4	16
12.	Alkoholizm	11	14	8	13	7	10
13.	Narkomania	0	0	0	0	0	0
14.	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3	5	5	12	8	9
15.	Zdarzenia losowe	1	4	1	4	0	0
16.	Sytuacja kryzysowa	1	4	1	3	1	2

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach.

Z danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach wynika, że w latach 2020 – 2022 w gminie nie wystąpił problem sieroctwa i narkomani. W latach 2021 – 2022 nie wystąpiło zdarzenie losowe, natomiast na przestrzeni lat 2020 – 2022 pojawiła się sytuacja kryzysowa. Z roku na rok liczba rodzin ubogich objętych wsparciem pomocy społecznej maleje. Maleje również liczba rodzin, w których występuje problem bezrobocia i niepełnosprawności. Od roku 2020 wrasta natomiast liczba rodzin objętych wsparciem Ośrodka, w których występuje trudność w przystosowaniu się osoby do życia po zwolnieniu z zakładu karnego.

Dominującymi problemami występującymi kolejno w rodzinach są: długotrwała lub ciężka choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych prowadzeniu gospodarstwa domowego, niepełnosprawność, ubóstwo i bezrobocie.

Tabela nr 9. Typy rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2020 – 2022.

L. p.	Wyszczególnienie	2020		2021		2022	
		Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinach
1.	Rodziny ogółem, w tym o liczbie osób:	204	377	163	308	162	297
1.1.	1	129	129	101	101	97	97
1.2.	2	30	60	22	44	32	64
1.3.	3	16	48	14	42	16	48
1.4.	4	15	60	17	68	6	24
1.5.	5	6	30	3	15	6	30
1.6.	6 i więcej	8	50	6	38	5	34
1.7.	w tym rodziny z dziećmi ogółem o liczbie dzieci:	32	125	23	88	23	84
1.7.a	1	7	24	7	20	12	37
1.7.b	2	15	56	13	52	7	28
1.7.c	3	8	37	2	10	3	15
1.7.d	4	1	6	1	6	0	0
1.7.e	5	0	0	0	0	0	0
1.7.f	6	1	2	0	0	1	2
1.7.g	7 i więcej	0	0	0	0	0	0
2.	Rodziny niepełne ogółem, w tym o liczbie dzieci:	16	49	20	61	21	59
2.1	1	7	17	10	20	13	26
2.2.	2	5	14	5	16	6	21
2.3.	3	2	10	3	13	0	0

2.4.	4 i więcej	2	8	2	12	2	12
------	------------	---	---	---	----	---	----

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach.

Z powyższej tabeli wynika, iż z roku na rok maleje liczba rodzin. Liczba rodzin z dziećmi natomiast w latach 2021 i 2022 utrzymuje się na tym samym poziomie i jest niższa w stosunku do roku 2020. Liczba rodzin niepełnych w latach 2021 – 2022 wzrosła w stosunku do roku 2020 i utrzymuje się na podobnym poziomie.

Tabela nr 10. Ilość osób objętych pomocą społeczną z powodu trudnej sytuacji życiowej za lata 2019 – 2022.

L. p.	Działania	2019	2020	2021	2022
1.	Liczba świadczeniobiorców otrzymujących pomoc na podstawie wydanych decyzji administracyjnych	264	224	228	220
1. a).	w tym zadania własne	261	218	217	211
1. b).	W tym zadania zlecone	81	121	103	88
2.	Liczba rodzin	175	148	143	134
3.	Liczba osób w rodzinach	264	249	250	234

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach.

Liczba świadczeniobiorców otrzymujących z MOPS w Łędzinach pomoc na podstawie wydanych decyzji administracyjnych od roku 2019 systematycznie maleje. Maleje również liczba rodzin i osób w tych rodzinach, które objęte są pomocą Ośrodka ze względu na trudną sytuację życiową.

Tabela nr 11. Pomoc udzielana w postaci świadczeń niefinansowych w latach 2019 – 2022.

Rok	Poradnictwo specjalistyczne		Praca socjalna		Interwencja kryzysowa	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2019	54	75	76	124	49	157
2020	89	143	89	143	21	66
2021	35	52	40	98	33	51
2022	40	88	60	151	24	82

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach.

Na podstawie danych zawartych w powyższej tabeli wynika, iż od roku 2019 systematycznie maleje liczba rodzin korzystających z niefinansowych świadczeń z pomocy społecznej w formie interwencji kryzysowej, a w latach 2021 i 2022 zmniejszyła się w stosunku do lat przednich liczba rodzin korzystających z pomocy w formie poradnictwa specjalistycznego. Natomiast w roku 2022 zwiększyła się liczba rodzin objętych pracą socjalną o 33,3% w stosunku do roku poprzedniego

Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej

Zadaniem obowiązkowym gminy jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Wspieranie rodziny, to zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinom zdolności do pełnienia tych funkcji, a jeśli to niemożliwe, zapewnienie dzieciom czasowej opieki i wychowania w systemie pieczy zastępczej.

Dane statystyczne dotyczące realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łędzinach w latach 2019 – 2022 przedstawiają poniższe tabele nr 12 – 15.

Tabela nr 12. Działania MOPS w Łędzinach podejmowane w ramach ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej w latach 2019 – 2022.

L. p.	Działania	2019	2020	2021	2022
1.	Wspieranie rodziny (ilość rodzin)	43	33	54	54
1.a.)	w tym rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny (ilość rodzin)	18	19	24	25
1.b.)	W tym rodziny nie objęte asystą rodzinną	25	14	30	24
2.	Kierowanie dzieci do pieczy zastępczej (ilość dzieci)	8	25	27	25
3.	Wnioskowanie do sądu	3	0	2	2
4.	Interwencje w sprawach opiekuńczo - wychowawczych	37	21	33	11
5.	Placówka wsparcia dziennego (ilość dzieci)	32	29	31	35
6.	Mediacje rodzinne	1	0	0	0

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach.

Liczba rodzin objętych działaniami Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach w ramach ustawy o wspieraniu rodziny w latach 2021 i 2022 wzrosła w stosunku do lat poprzednich i utrzymuje się na tym samym poziomie.

W roku 2022 placówka wsparcia dziennego Świetlica Socjoterapeutyczna przy MOPS w Łędzinach objęła pomocą i wsparciem najwięcej dzieci. Pracownicy socjalni w roku 2022 podjęli
interwencji

w sprawach opiekuńczo – wychowawczych w stosunku do lat poprzednich. Z dobrowolnych mediacji rodzinnych skorzystała tylko jedna rodzina w roku 2019.

W przypadkach budzących wątpliwości bądź podejrzenia pracowników socjalnych, co do nieprawidłowości rodzin w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, kierowane są do sądu wnioski

o wgląd w sytuację rodziny. Jedynie w roku 2020 pracownicy socjalni nie kierowali wniosków do sądu.

Tabela nr 13. Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej w latach 2019 – 2022.

L. p.	Rodzaj pieczy zastępczej	2019	2020	2021	2022
1.	Rodziny zastępcze spokrewnione	7	10	10	8
2.	Rodziny zastępcze niespokrewnione	15	14	16	17
3.	Placówki opiekuńczo – wychowawcze	1	1	1	0

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach.

W roku 2022 nie umieszczono żadnego dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej, natomiast wzrosła liczba o jedną rodzinę zastępczą niespokrewnioną w stosunku do roku 2021, a zmalała liczba o dwie rodziny zastępcze spokrewnione w stosunku do lat 2020 - 2021, gdzie liczba ta utrzymywała się na tym samym poziomie.

Tabela nr 14. Opłaty wnoszone na dzieci przebywające w pieczy zastępczej w latach 2019 – 2022.

Rok	Liczba dzieci	Koszt umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej
2019	23	72 157,23 zł
2020	25	81 758,66 zł
2021	27	185 316,68 zł
2022	25	152 392,69 zł

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach.

Dzieci z rodzin nie rokujących poprawy i działających na szkodę małoletnich umieszczane są w pieczy zastępczej. Najwięcej 27 dzieci przebywało w pieczy zastępczej w roku 2021, następnie w latach 2020 – 2022 przebywało w pieczy zastępczej 25 dzieci. W stosunku do liczby umieszczonych dzieci w pieczy zastępczej był ponoszony przez MOPS w Łędzinach finansowanie, które w roku 2021 było najwyższe.

Tabela nr 15. Liczba dzieci opuszczających pieczę zastępczą w latach 2019 – 2022.

Rok	Liczba dzieci
2019	1
2020	2
2021	5
2022	1

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach.

Najwięcej, bo pięcioro dzieci w roku 2021 opuściło pieczę zastępczą. Najczęstszym powodem opuszczenia pieczy zastępczej jest osiągnięcie przez dziecko 18 roku życia lub jego powrót decyzją sądu do rodziny biologicznej.

Tabele nr 16 – 19 przedstawiają informację na temat rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny za okres 2019 – 2022.

Tabela nr 16. Asystenci rodziny w roku 2019.

L. p.	Wyszczególnienie	2019 (I półrocze)	2019 (II półrocze)
1.	Liczba rodzin zobowiązanych przez sąd do pracy z asystentem rodziny.	5	4
2.	Liczba rodzin korzystających z usług asystenta rodziny, z tego:	10	10
2.1.	do 3 miesięcy	1	1
2.2.	powyżej 3 do 12 miesięcy	0	2
2.3.	powyżej 1 roku	9	7
3.	Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną ¹	5	5
4.	Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny zakończył pracę, w tym:	6	2
4.1.	ze względu na osiągnięcie celów	2	0
4.2.	ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę	4	2
4.3.	ze względu na brak efektów	0	0
4.4.	ze względu na zmianę metody pracy	0	0
5.	Liczba rodzin, które korzystały z usług asystentów rodziny ²	16	18

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach.

Tabela nr 17. Asystenci rodziny w roku 2020.

L. p.	Wyszczególnienie	2020 (I półrocze)	2020 (II półrocze)
1.	Liczba rodzin zobowiązanych przez sąd do pracy z asystentem rodziny.	4	1
2.	Liczba rodzin korzystających z usług asystenta rodziny, z tego:	8	13
2.1.	do 3 miesięcy	0	2
2.2.	powyżej 3 do 12 miesięcy	4	8
2.3.	powyżej 1 roku	4	3
3.	Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną ¹	6	7
4.	Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny zakończył pracę, w tym:	4	6
4.1.	ze względu na osiągnięcie celów	0	1
4.2.	ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę	4	5
4.3.	ze względu na brak efektów	0	0
4.4.	ze względu na zmianę metody pracy	0	0
5.	Liczba rodzin, które korzystały z usług asystentów rodziny ²	12	19

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach.

Tabela nr 18. Asystenci rodziny w roku 2021.

L. p.	Wyszczególnienie	2021 (I półrocze)	2021 (II półrocze)
1.	Liczba rodzin zobowiązanych przez sąd do pracy z asystentem rodziny.	1	3
2.	Liczba rodzin korzystających z usług asystenta rodziny, z tego:	19	17
2.1.	do 3 miesięcy	4	1
2.2.	powyżej 3 do 12 miesięcy	10	8
2.3.	powyżej 1 roku	5	8
3.	Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną ¹	5	5
4.	Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny zakończył pracę, w tym:	2	5
4.1.	ze względu na osiągnięcie celów	2	1
4.2.	ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę	0	4
4.3.	ze względu na brak efektów	0	0

4.4.	ze względu na zmianę metody pracy	0	0
5.	Liczba rodzin, które korzystały z usług asystentów rodziny ²	21	22

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach.

Tabela nr 19. Asystenci rodziny w roku 2022.

L. p.	Wyszczególnienie	2022 (I półrocze)	2022 (II półrocze)
1.	Liczba rodzin zobowiązanych przez sąd do pracy z asystentem rodziny.	2	2
2.	Liczba rodzin korzystających z usług asystenta rodziny, z tego:	18	17
2.1.	do 3 miesięcy	1	1
2.2.	powyżej 3 do 12 miesięcy	6	3
2.3.	powyżej 1 roku	11	13
3.	Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną ¹	5	5
4.	Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny zakończył pracę, w tym:	4	3
4.1.	ze względu na osiągnięcie celów	1	0
4.2.	ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę	2	3
4.3.	ze względu na brak efektów	0	0
4.4.	ze względu na zmianę metody pracy	1	0
5.	Liczba rodzin, które korzystały z usług asystentów rodziny ²	22	20

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach.

¹ Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną podany jest w miesiącach, z dokładnością do jednego miesiąca, wykazując miesiąc rozpoczęty jako miesiąc pełny.

² Narastająco od początku roku. Każda rodzina korzystająca z pomocy asystenta wykazana jest tylko jeden raz.

Asystent rodziny przydzielany jest na wniosek pracownika socjalnego rodzinom przeżywającym trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, a które roszą nadzieję na pozostawienie dzieci w ich środowisku rodzinnym. Asystent rodziny przyznawany jest również na podstawie postanowienia sądu.

Rodziny objęte asystą rodzinną wymagają niezwykle intensywnej pracy nakierowanej na uczenie i doskonalenie podstawowych czynności związanych ze sprawowaniem opieki nad dziećmi, nauką podstaw wychowania, a także prowadzenia gospodarstwa domowego, właściwego gospodarowania środkami finansowanymi itp.

Tabela nr 20. Liczba rodzin, którym udzielono wsparcia w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych w latach 2019 – 2022.

Rok	Liczba rodzin	Liczba rodzin, którym przydzielono asystenta
2019	43	18
2020	19	8
2021	24	11
2022	44	7

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach.

Z danych wynika, że w latach 2020 – 2021 najmniej rodzin skorzystało ze wsparcia MOPS w Łędzinach w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych w stosunku do lat 2019 i 2022, gdzie ich liczba była na podobnym poziomie. W latach 2019 – 2022 Ośrodek nie miał rodzin korzystających z pomocy rodziny wspierającej.

Placówka wsparcia dziennego Świetlica Socjoterapeutyczna Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach posiada 30 miejsc dla dzieci wymagających objęcia opieką i wychowaniem z uwagi na fakt nieprawidłowego wykonywania funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez ich opiekunów. Przeznaczona jest dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym współuczestniczy w procesie wychowywania wraz z rodziną oraz szkołą. Zapewnia uczestnikom wsparcie w pokonywaniu trudności szkolnych, w kryzysach rówieśniczych i osobistych, w tym w sytuacji występowania przemocy domowej. Organizuje czas wolny proponując pozalekcyjne zajęcia rozwojowe, twórcze i sportowe o różnym charakterze. Jednocześnie realizuje, między innymi, zajęcia socjoterapeutyczne, profilaktyczne, a także pomoc socjalną i dożywianie. Pobyt dziecka w placówce jest bezpłatny, a zajęcia organizowane są w roku szkolnym, w godzinach popołudniowych.

Poniższe tabele zawierają informacje z działalności placówki wsparcia dziennego za okres 2019 – 2022.

Tabela nr 21. Liczba dzieci, którym udzielono wsparcia w placówce wsparcia dziennego w latach 2019 – 2022.

Rok	Liczba dzieci	Liczba rodzin, których dzieci korzystały ze wsparcia
2019	32	19
2020	29	18
2021	31	24
2022	35	28

Źródło: dane Świetlicy Socjoterapeutycznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach.

W roku 2022 była najwyższa liczba dzieci, a w roku 2020 najniższa liczba dzieci, którym placówka wsparcia dziennego udzieliła pomocy. Liczba uczestników świetlicy przekłada się na liczbę ich rodzin, które objęte są wsparciem kadry placówki.

Tabela nr 22. Typy rodzin objętych wsparciem Świetlicy Socjoterapeutycznej w Łędzinach za lata 2019 – 2022.

L. p.	Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022
1.	Rodziny, w tym:	19	18	24	28
1.1.	niepełne	7	6	8	12
1.2.	zrekonstruowane	5	9	14	4
1.3.	rodzina zastępcza	1	3	2	4
1.4.	objęte nadzorem kuratora, w tym	8	9	12	13
1.4a.	nieletnie dziecko	1	1	1	1
1.5.	z problemem przemocy domowej	2	4	8	9
2.	Dzieci w rodzinach z problemem alkoholowym	20	22	13	16

Źródło: dane Świetlicy Socjoterapeutycznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach.

Z danych wynika, że liczba rodzin objętych wsparciem i pomocą Świetlicy Socjoterapeutycznej w Łędzinach od 2021 roku rośnie. W placówce rośnie liczba rodzin niepełnych, objętych nadzorem kuratora, z problemem przemocy domowej i dotkniętych problemem alkoholowym. W roku 2022 w stosunku do roku 2021 znacznie zmalała liczba rodzin zrekonstruowanych oraz o dwie rodziny zmalała liczba rodzin zastępczych.

W ramach funkcjonującego w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Łędzinach **Działu Świadczeń Rodzinnych** rodziny korzystają również z pomocy finansowej z państwa w formie świadczenia wychowawczego - Program 500+, jednorazowego świadczenia 300+ (Rządowy Program „Dobry Start”

raz

w roku) oraz ze świadczeń rodzinnych, w skład których wchodzi: zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy, świadczenie „Za Życiem”, zasiłki dla opiekunów, świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

W roku 2022 Dział Świadczeń Rodzinnych wypłacił również;

- dodatek węglowy dla **2500** rodzin,
- dodatek osłonowy dla **747** rodzin,
- dodatek dla gospodarstw domowych dla **140** rodzin.

Poniżej w tabelach przedstawione zostały dane porównawcze za lata 2019 – 2022 dotyczące wybranych świadczeń finansowych wypłacanych z Działu Świadczeń Rodzinnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach.

Tabela nr 23. Ilość osób objętych świadczeniem wychowawczym – Program 500+ w latach 2019 – 2022

Rok	Osoby objęte programem 500+ (świadczenia wychowawcze)
2019	3319
2020	3420
2021	3605
2022	3326

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach

Liczba mieszkańców Łędzin, którym wypłacono świadczenia wychowawcze w ramach Programu 500+ była największa w roku 2021, a najniższa w latach 2019 i 2022.

Tabela nr 24. Liczba osób uprawnionych do świadczenia z funduszu alimentacyjnego w latach 2019 – 2022.

Rok	Osoby uprawnione do świadczenia z funduszu alimentacyjnego
2019	65
2020	61
2021	60
2022	70

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach

W roku 2022 liczba mieszkańców Łędzin uprawnionych do świadczenia z funduszu alimentacyjnego wzrosła w stosunku do lat poprzednich, gdzie utrzymywała się na podobnym poziomie.

Tabela nr 25. Ilość osób objętych świadczeniem „Za Życiem” w latach 2019 – 2022.

Rok	Osoby objęte świadczeniem „Za Życiem”
2019	0
2020	1
2021	3
2022	3

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach

Świadczenie „Za Życiem” wypłacane jest przez Dział Świadczeń Rodzinnych MOPS w Łędzinach od 2020 roku, a latach 2021 – 2022 liczba osób objętych tym świadczeniem jest najwyższa i utrzymuje się na tym samym poziomie.

Tabela nr 26. Ilość osób objętych Rządowym Programem „Dobry Start” w latach 2019 – 2022.

Rok	Osoby objęte Rządowym Programem „Dobry Start”
2019	2132
2020	2105
2021	10
2022	0

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach

Jak wynika z powyższej tabeli w latach 2019 i 2020 najwięcej mieszkańców Łędzin objętych było Programem „Dobry Start” (jednorazowe świadczenie 300+), a od 2022 roku Program jest realizowany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Tabela nr 27. Ilość osób pobierających świadczenia rodzinne w latach 2019 – 2022.

L. p.	Świadczenia rodzinne	2019	2020	2021	2022
1.	Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami	354	302	264	291
2.	Zasiłki pielęgnacyjne	321	335	347	367
3.	Świadczenia pielęgnacyjne	63	63	78	100
4.	Specjalne zasiłki opiekuńcze	1	3	0	0

5.	Jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia dziecka	116	89	86	57
6.	Świadczenia rodzicielskie	72	67	72	54

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach

Z powyższych danych wynika, iż w roku 2022 zwiększyła się w stosunku do lat poprzednich liczba osób pobierających zasiłki pielęgnacyjne i świadczenia pielęgnacyjne. Natomiast znacznie spadła w roku 2022 liczba osób pobierających jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia dziecka i świadczenia rodzicielskie.

Tabela nr 28. Ilość osób pobierających w latach 2019 – 2022 zasiłek dla opiekuna.

Rok	Osoby pobierające zasiłek dla opiekuna
2019	3
2020	3
2021	2
2022	2

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach

W latach 2021 i 2022 dwóch mieszkańców Łędzin pobierało zasiłek dla opiekuna. Jest to o jedną osobę mniej niż w latach 2019 – 2020.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łędzinach ponadto prowadzi obsługę: **administracyjno – biurową** Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łędzinach oraz **organizacyjno – techniczną** Zespołu Interdyscyplinarnego w Łędzinach.

Zespół Interdyscyplinarny w Łędzinach jest odpowiedzialny za integrowanie i koordynowanie działań wszystkich podmiotów określonych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz koordynację Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Mieście Łędziny na lata 2021 – 2025. Celem strategicznym Zespołu Interdyscyplinarnego w Łędzinach jest kształtowanie lokalnej polityki w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa w rodzinach i przeciwdziałania przemocy domowej. Istotnym elementem pracy Zespołu jest realizacja procedury „Niebieskie Karty”, w tym powoływanie Grup Roboczych i monitorowanie ich działań.

Poniżej w tabelach przedstawione zostały wybrane dane z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w Łędzinach, w tym z realizacji procedury „Niebieskie Karty” za okres 2019 – 2022.

Tabela nr 29. Wykaz rodzin z dziećmi objętych procedurą „Niebieskie Karty” w latach 2019 –

2022.

Rok	Liczba rodzin z dziećmi
2019	37
2020	33
2021	33
2022	21

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Łędzinach.

Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” w roku 2019 była najwyższa, w roku 2022 najniższa, a latach 2020 i 2021 utrzymywała się na tym samym poziomie.

Tabela nr 30. Wykaz rodzin z dziećmi, w których wszczęto procedurę „Niebieskie Karty” w latach 2019 – 2022.

Rok	Liczba rodzin z dziećmi
2019	25
2020	19
2021	18
2022	15

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Łędzinach.

Od roku 2019 systematycznie spada liczba rodzin z dziećmi, w których wszczęto procedurę „Niebieskie Karty”.

Tabela nr 31. Wykaz rodzin z dziećmi, w których zakończono procedurę „Niebieskie Karty” w latach 2019 – 2022.

Rok	Liczba rodzin z dziećmi
2019	33
2020	19
2021	22
2022	15

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Łędzinach.

W roku 2019 było najwięcej rodzin, a w roku 2022 najmniej rodzin, w których zakończono procedurę „Niebieskie Karty”.

Tabela nr 32. Liczba wniosków skierowanych przez Zespół Interdyscyplinarny w Łędzinach do sądu rodzinnego o wydanie zarządzeń opiekuńczych w rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty” w latach 2019 – 2022.

Rok	Liczba rodzin z dziećmi
2019	7
2020	6
2021	6
2022	9

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Łędzinach.

W roku 2022 Zespół Interdyscyplinarny w Łędzinach skierował najwięcej wniosków do sądu rodzinnego o wydanie zarządzeń opiekuńczych w rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty” w stosunku do lat poprzednich, gdzie w latach 2020 – 2021 liczba wniosków utrzymywała się na tym samym poziomie.

Tabela nr 33. Liczba nadzorów kuratorów sądowych w sprawach rodzinnych w rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty” w latach 2019 – 2022.

Rok	Liczba rodzin z dziećmi
2019	10
2020	5
2021	11
2022	12

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Łędzinach.

W latach 2021 i 2022 znacznie wzrosła liczba nadzorów kuratorów sądowych w sprawach rodzinnych w rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty” w stosunku do 2020 roku.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łędzinach realizuje określone w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zadania gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Inicjuje i monitoruje działania związane z edukacją

i profilaktyką rozwiązywania problemów alkoholowych. Zwiększa dostępność do pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej osobom uzależnionym. Podejmuje działania w związku z podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie oraz zwiększa zdolności osób do radzenia sobie z istniejącymi problemami alkoholowymi. Podejmowane działania mają za zadanie wsparcie osób uzależnionych i ich rodzin, kształtowanie zdrowego stylu życia oraz pomoc rodzinom w trudnych sytuacjach życiowych. Komisja uprawniona jest do podejmowania czynności zmierzających do sądowego orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu zobowiązania poddania się leczeniu odwykowemu.

Tabela nr 34. Liczba zgłoszeń dotyczących nieprawidłowości w rodzinach w funkcjonowaniu rodziny, poprzez nadużywania alkoholu przez jednego z rodziców w latach 2019 – 2022.

Rok	Liczba rodzin z dziećmi
2019	12
2020	19
2021	16
2022	23

Źródło: dane ze sprawozdań z realizacji Programu Wspierania Rodziny w mieście Łędziny.

Jak wynika z powyższej tabeli w roku 2022 w stosunku do lat poprzednich było najwięcej zgłoszeń do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łędzinach dotyczących nieprawidłowości

w rodzinach w funkcjonowaniu rodziny, poprzez nadużywania alkoholu przez jednego z rodziców.

Tabela nr 35. Liczba działań GKRPA w ramach prowadzonej procedury „Niebieskie Karty” w latach 2019 – 2022.

L. p.	Działania	2019	2020	2021	2022
1.	Osoby skierowane przez Grupę Roboczą na GKRPA.	9	7	4	13
2.	Osoby wezwane na Zespół Motywacyjny	17	9	19	13
3.	Osoby poddane badaniu biegłych	13	4	16	8
4.	Osoby, u których stwierdzono Zespół Zależności Alkoholowej	12	3	14	11
5.	Osoby, u których stwierdzono Zespół Szkodliwego Używania Alkoholów	1	1	2	1
6.	Postanowienia Sądu o zastosowaniu obowiązku leczenia odwykowego	1	2	6	3
7.	Osoby uczestniczące w leczeniu odwykowym w trybie ambulatoryjnym	11	4	10	11

Źródło: dane ze sprawozdań z realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w mieście Łędziny.

Najwięcej osób skierowanych przez Grupę Roboczą do Gminnej Komisji Rozwiązywania problemów Alkoholowych w Łędzinach było w roku 2022, a osób wezwanych na Zespół Motywacyjny i poddanych badaniu biegłych w roku 2021.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie z siedzibą w Łędzinach. Podstawowym celem działalności PCPR jest udzielanie pomocy społecznej o zasięgu ponad gminnym: dzieciom, rodzinom, osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym oraz zabezpieczenie dzieciom pieczy zastępczej w przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania przez rodziców.

Tabela nr 36. Liczba dzieci (mieszkańców Łędzin) skierowanych do różnych form pieczy zastępczej za lata 2019 – 2022.

Rok	Liczba dzieci
2019	19
2020	25
2021	27
2022	25

Źródło: dane ze sprawozdań z realizacji Programu Wspierania Rodziny w mieście Łędziny.

Najwięcej, 27 dzieci z Łędzińskich rodzin przebywało w pieczy zastępczej w roku 2021, następnie w w latach 2020 – 2022 przebywało w pieczy zastępczej 25 dzieci.

Tabela nr 37. Liczba rodzin zastępczych i ilość dzieci w w nich przebywających w latach 2019 – 2022.

Rok	Liczba rodzin	Liczba dzieci
2019	9	12
2020	15	19
2021	14	16
2022	14	16

Źródło: dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie z siedzibą w Łędzinach.

Najwyższa liczba rodzin zastępczych i dzieci w w nich przebywających była w roku 2020, najniższa w roku 2019, a w latach 2021 i 2020 utrzymywała się na tym samym poziomie.

Tabela nr 38. Liczba usamodzielnień pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej w latach 2019 – 2022.

Rok	Liczba dzieci
2019	1 wychowanek placówki
2020	1 wychowanek rodziny zastępczej
2021	1 wychowanek rodziny zastępczej i wychowanek Rodzinnego Domu Dziecka
2022	6 wychowanków rodziny zastępczej

Źródło: dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie z siedzibą w Łędzinach.

Jak wynika z tabeli w roku 2022 najwięcej usamodzielniono się pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej będących mieszkańcami Łędzin.

Tabela nr 39. Liczba dzieci (mieszkańców Łędzin) skierowanych w latach 2019 – 2022 do Młodzieżowych Ośrodków Wychowawczych.

Rok	Liczba dzieci
2019	2
2020	2
2021	4
2022	2

Źródło: dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie z siedzibą w Łędzinach.

W roku 2022 PCPR z siedzibą w Łędzinach skierował najwięcej dzieci (mieszkańców Łędzin) do Młodzieżowych Ośrodków Wychowawczych, a w latach 2019, 2021 i 2022 liczba ta utrzymywała się na tym samym poziomie.

Punkt Interwencji Kryzysowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie z siedzibą w Łędzinach. Specjaliści Punktu Interwencji Kryzysowej udzielają pomocy osobom i rodzinom mieszkającym na terenie powiatu bieruńsko – łędzińskiego, niezależnie od ich statusu materialnego. Pomoc adresowana jest w szczególności do osób: doświadczających przemocy domowej, będących w kryzysie po stracie bliskiej osoby, przeżywających kryzysy małżeńskie, konflikty rodzinne, zmagających się nagłą, niekorzystną zmianą w życiu (np. choroba, utrata pracy), będących w stanie ciągłego stresu, które doświadczyły traumy (katastrofa naturalna, wypadek komunikacyjny), z trudnościami z samokontrolą,

stosującymi przemoc w rodzinie,
z obniżonym nastrojem, poczuciem bezsensu, myślami samobójczymi.

Formy udzielanej pomocy to: konsultacje i poradnictwo psychologiczne, konsultacje i poradnictwo prawne, psychoterapia i grupy wsparcia, programy psychoedukacyjne, pomoc w uzyskaniu schronienia dla osób doświadczających przemocy, interwencja i pomoc psychologiczna dla osób w stanie kryzysu.

Tabela nr 40. Liczba wsparcia i poradnictwa specjalistycznego dla mieszkańców Łędziny w ramach Punktu Interwencji Kryzysowej w latach 2019 – 2022.

Rok	Liczba osób
2019	30
2020	16
2021	16
2022	27

Źródło: dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie z siedzibą w Łędzinach.

W latach 2019 i 2022 najwięcej mieszkańców Łędzin skorzystało w Punkcie Interwencji Kryzysowej ze wsparcia i poradnictwa specjalistycznego, a w latach 2020 i 2021 pomoc ta była na tym samym poziomie.

Tabela nr 41. Liczba mieszkańców Łędzin biorących udział w Programie Korekcyjno – Edukacyjnym dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie w latach 2019 – 2022.

Rok	Liczba osób
2019	2
2020	0 (pandemia COVID-19)
2021	4
2022	4

Źródło: dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie z siedzibą w Łędzinach.

Tabela nr 42. Liczba mieszkańców Łędzin biorących udział w Programie Psychologiczno – Terapeutycznym dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie w latach 2019 – 2022.

Rok	Liczba osób
2019	2

2020	0 (pandemia COVID-19)
2021	4
2022	4

Źródło: dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie z siedzibą w Łędzinach.

W roku 2020 z powodu pandemii SARS-CoV-2 nie odbył się żaden z programów dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Zarówno w Programie Korekcyjno – Edukacyjnym dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie, jak i w Programie Psychologiczno – Terapeutycznym dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie najwięcej mieszkańców Łędzin udział wzięło w latach 2021 i 2022.

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Pieniądze pochodzące z PFRON przeznaczone są na rehabilitację osób niepełnosprawnych (pomoc przy zakupie sprzętu rehabilitacyjnego, likwidację barier) oraz wsparcie ich zatrudnienia. Pieniądze PFRON mogą być wydawane jedynie na cele, które wyznacza ustawa.

Programy PFRON realizowane przez Powiatowe Centrum pomocy Rodzinie z siedzibą w Łędzinach na rzecz osób niepełnosprawnych i ich rodzin przedstawiają poniższe tabele.

Tabela nr 43. Realizacja PFRON – środki przekazane zgodnie z algorytmem za lata 2019 – 2021.

Zadania	Liczba osób			
	2019	2020	2021	2022
I. Rehabilitacja Zawodowa				
Udzielanie osobom niepełnosprawnym środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej (art. 12a)	0	0	1	0
II Rehabilitacja Społeczna				
Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych (art. 35a)	4	5	11	17
Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnospr. (art. 35a)	2	7	2	2
Dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnospr. na podstawie odrębnych przepisów (art. 35a)	38	54	68	82

Źródło: dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie z siedzibą w Łędzinach.

Tabela nr 44. Realizacja Programu PFRON „Aktywny Samorząd” w latach 2019 – 2022.

Zadania	Liczba osób			
	2019	2020	2021	2022
Moduł I				
Pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu	0	2	0	1
Pomoc w uzyskaniu prawa jazdy	1	0	0	0
Pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania	2	1	2	1
Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego	0	0	1	0
Pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	2	0	0	0
Pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne	1	0	1	1
Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne	0	1	0	0
Pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego.	0	0	2	1
Pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.	1	0	0	1
Moduł II				
Pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym	2	2	3	4
Moduł III				
Pomoc osobom poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi	0	0	60	0

Źródło: dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie z siedzibą w Łędzinach.

Tabela nr 45. Dofinansowanie ze środków budżetu powiatu bieruńsko – łędzińskiego do zakupu wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym w latach 2019 – 2022.

Rok	Liczba osób
2019	1
2020	0
2021	0
2022	1

Źródło: dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie z siedzibą w Łędzinach.

Dofinansowanie ze środków budżetu powiatu bieruńsko – łędzińskiego dla mieszkańców Łędzin było tylko w latach 2019 i 2022.

Tabela nr 46. Dotacje przekazane w latach 2019 – 2022 na zadanie: wspieranie osób niepełnosprawnych.

L. p.	Podmiot otrzymujący dotację	Liczba osób			
		2019	2020	2021	2022
1.	Lędzińskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych i Ich Rodzin	90	100	80	110
2.	Caritas Archidiecezji Katowickiej – Ośrodek Błogosławiona Karolina – Prowadzenie Świetlicy Terapeutycznej	7	6	5	4

Źródło: dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie z siedzibą w Lędzinach.

Jak wynika z przedstawionych danych w powyższej tabeli liczba członków Lędzińskiego Stowarzyszenia Na rzecz Osób Niepełnosprawnych i ich Rodzin, którzy otrzymali dotację w roku 2022 była najwyższa w stosunku do lat poprzednich. W roku 2022 w stosunku do lat poprzednich najmniej uczestników Świetlicy Terapeutycznej Ośrodka Błogosławionej Karoliny Caritas Archidiecezji Katowickiej otrzymała dotację.

Tabela nr 47. Liczba mieszkańców Lędziny, uczestników Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Błogosławiona w latach 2019 – 2022.

L. p.	Zajęcia	Liczba osób			
		2019	2020	2021	2022
1.	Warsztat Terapii Zajęciowej	12	13	13	15
2.	Środowiskowy Dom Samopomocy	16	22	24	23

Źródło: dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie z siedzibą w Lędzinach.

Zespół ds. Świadczeń i Pomocy Instytucjonalnej – od 2020 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizuje projekt pn.: „Centrum Usług Społecznych – profesjonalne wsparcie seniora w powiecie bieruńsko-lędzińskim, etap I i etap II”, współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa: IX, Włączenie społeczne, Działanie: 9.2 Dostępne i efektywne usługi społeczne i zdrowotne. Poddziałanie: 9.2.1. Rozwój usług społecznych i zdrowotnych – ZIT. Do 30 listopada 2022 roku PCPR z siedzibą w Lędzinach kontynuowało realizację projektu.

Celem projektu jest wzrost dostępności usług społecznych zapobiegających ubóstwu i wykluczeniu społecznemu dla 88 niesamodzielnymi seniorów 60+ z terenu powiatu bieruńsko-lędzińskiego, w tym z obszarów rewitalizacji. Usługi świadczone są od poniedziałku do piątku w nowoczesnym Centrum Usług Społecznych e Lędzinach przy ul. Lędzińskiej 24A, w tym: atrakcyjne formy aktywizacji, warsztaty, kursy, wystawy, niwelowanie wykluczenia cyfrowego.

W ramach ww. projektu świadczone są dzienne formy opiekuńcze z wyżywieniem w Dziennym Domu Pomocy oraz usługi świadczone w Klubie Seniora. Tą formą wsparcia objęto w 2020 roku w Dziennym Domu Pomocy 20 mieszkańców Miasta Łęczyny, w 2021 roku z tej formy wsparcia korzystało 24 mieszkańców Gminy Łęczyny, a w 2022 roku 17 mieszkańców Łęczyn.

Natomiast z usług Klubu Seniora w 2020 roku korzystały 4 osoby zamieszkałe w Łęczynach, w 2021 roku 11 mieszkańców Łęczyn, a w 2022 roku 12 mieszkańców Łęczyn.

W latach od 2019 – 2022 w ramach realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie programów finansowanych ze środków Funduszu Solidarnościowego, tj.: „Opieki wytchnieniowej – specjalistyczne poradnictwo” oraz „Asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej” mieszkańcy Łęczyn korzystali jak poniżej.

Tabela nr 48. Liczba mieszkańców Łęczyny, uczestników Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodka Błogosławiona Karolina w latach 2019 – 2022.

L. p.	Nazwa Programu	Rok	Liczba osób
1.	Opieka wytchnieniowa–moduł III – edycja 2019	2019	3
2.	Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – edycja 2020	2020	6
3.	Opieka wytchnieniowa–specjalistyczne poradnictwo edycja – 2021	2021	1
4.	Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – edycja 2021	2021	7
5	Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – edycja 2022	2022	11

Źródło: dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie z siedzibą w Łęczynach.

Mieszkańcy Łęczyn – uczestnicy Ośrodka Błogosławionej Karoliny w Łęczynach Caritas Archidiecezji Katowickiej na przestrzeni lat 2019 – 2022 objęci byli dodatkowo wsparciem w ramach Programów: „Opieka wytchnieniowa” i „Asystent osoby niepełnosprawnej”, które realizowane były przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie z siedzibą w Łęczynach.

Urząd Miasta Łęczyny

Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Łęczyny zajmuje się, między innymi, realizacją Kart „Dużej Rodziny”, stypendiami socjalnymi.

Tabela 49. Liczba wydanych Kart „Dużej Rodziny” w latach 2019 – 2022.

Rok	Liczba rodzin z dziećmi
2019	495
2020	233
2021	274

2022	445
------	-----

Źródło: dane ze sprawozdań z realizacji Programu Wspierania Rodziny w mieście Łęczyny.

Jak wynika z danych przedstawionych w tabeli nr 49 najczęściej Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Łęczyny wydał Kart „Dużej Rodziny” w latach 2019 i 2022, a znacznie mniejszą ilość kart przekazał rodzinom wielodzietnym w latach 2020 – 2021.

Tabela nr 50. Stypendia socjalne dla uczniów w trudnej sytuacji materialnej w latach 2019 – 2022.

L. p.	Stypendia socjalne dla uczniów	2019	2020	2021	2022
1.	Liczba uczniów	23	18	12	10
2.	Kwota świadczeń	9.480	11.340	6.440	7.360

Źródło: dane Urzędu Miasta w Łęczynach.

W roku 2019 najczęściej uczniów będących w trudnej sytuacji materialnej skorzystało ze stypendium socjalnego, a w roku 2022 liczba przyznanych stypendiów była najniższa.

Wydział Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Łęczyny zarządza zasobami mieszkaniowymi gminy. Według stanu na koniec 2022 r., Miasto posiadało **86 mieszkań** (z czego **57** mieszkań stanowiły mieszkania **komunalne**, a **29 – socjalne**), o łącznej powierzchni **3448,34 m²**.

Tabela nr 51. Zasoby mieszkaniowe miasta Łęczyny w latach 2019 – 2022.

L. p.	Zasób mieszkaniowy Gminy Łęczyny	2019	2020	2021	2022
1.	Liczba mieszkań w zasobie gminy	101	100	100	83
2.	Liczba wniosków złożonych o mieszkanie z zasobów gminy	26	18	20	19
3.	Liczba osób oczekujących na lokal socjalny	7	6	5	7
4.	Liczba orzeczonych wyroków o eksmisję z lokali miejskich	2	0	0	0
4.a)	- w tym bez wskazania do lokalu socjalnego	0	0	0	0

Źródło: dane Urzędu Miasta w Łęczynach.

Jak wynika z tabeli nr 51 liczba mieszkań w roku 2022 w zasobie gminy zmalała w stosunku do lat poprzednich. Na przestrzeni lat 2019 – 2022 sądy nie orzekły w sprawie mieszkańców Łęczyn wyroków o ich eksmisję z lokali miejskich, w tym bez wskazania do lokalu socjalnego.

Pełnomocnik ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomani Urzędu Miasta Łęczyny koordynuje finansowane przez miasto działania, w tym programy profilaktyczno – edukacyjne

skierowanie do rodzin i ich dzieci.

Liczbę uczestników biorących udział w różnych formach oddziaływań profilaktycznych i edukacyjnych za lata 2019 – 2022 przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 52. Liczba uczestników programów profilaktyczno – edukacyjnych finansowanych przez miasto Łędziny za lata 2019 – 2022.

Rok	Liczba uczestników programów
2019	27834
2020	4169
2021	5192
2022	5983

Źródło: dane ze sprawozdań z realizacji Programu Wspierania Rodziny w mieście Łędziny.

W roku 2019 najwięcej, bo aż 27834 osób uczestniczyło w różnych programach profilaktyczno – edukacyjnych finansowanych przez Gminę Łędziny. W kolejnych latach liczba uczestników była znacznie niższa, gdzie w roku 2022 liczba ta była najwyższa wśród odbiorców programu w latach 2020 – 2021.

Straż Miejska Urzędu Miasta Łędziny działa na podstawie Ustawy o strażach gminnych, która określa tę jednostkę jako **samorządową umundurowaną formację utworzoną do ochrony porządku publicznego**. Strażnicy Miejscy odpowiedzialni są m.in. o dbanie o spokój i porządek w miejscach publicznych, współdziałanie z właściwymi podmiotami w zakresie ratowania zdrowia i życia obywateli oraz pomocy przy usuwaniu różnego rodzaju zagrożeń, zabezpieczanie miejsc przestępstwa, katastrofy lub innego zdarzenia do czasu przybycia właściwych służb, ochranianie obiektów komunalnych i urzędów użyteczności publicznej; współdziałanie z organizatorami zgromadzeń i imprez publicznych w zakresie ochrony porządku, doprowadzanie osób nietrzeźwych do izby wytrzeźwień lub miejsca zamieszkania, jeśli zachodzi taka potrzeba, informowanie społeczności lokalnej o stanie i rodzajach zagrożeń.

Tabela nr 53. Liczba interwencji Straży Miejskiej Urzędu Miasta Łędziny w latach 2019 – 2022.

Rok	Liczba interwencji ogółem
2019	1301
2020	1256
2021	989

2022	429
------	-----

Źródło: dane Straży Miejskiej Urzędu Miasta w Łędzinach.

Jak wynika z tabeli nr 44 od roku 2019 odnotowuje się spadek interwencji Straży Miejskiej w Łędzinach, gdzie w roku 2022 spadek ten był najwyższy w stosunku do roku 2021, bo o 560 interwencji (57%).

Tabela nr 54. Liczba mandatów nałożonych przez Straż Miejską Urzędu Miasta Łędziny na mieszkańców i spraw skierowanych do Sądu w latach 2019 – 2022.

Rok	Liczba nałożonych mandatów karnych	Liczba spraw skierowanych do Sądu
2019	12	2
2020	11	1
2021	13	1
2022	8	4

Źródło: dane Straży Miejskiej Urzędu Miasta w Łędzinach.

W roku 2022 spadła liczba nałożonych przez Straż Miejską w Łędzinach mandatów w stosunku do lat poprzednich 2019 – 2021, w których liczba nakładanych mandatów utrzymywały się na podobnym poziomie. Natomiast w roku 2022 w stosunku do lat poprzednich wzrosła liczba spraw złożonych do Sądu.

SYTUACJA NA RYNKU PRACY.

Powiatowy Urząd Pracy w Tychach. Osoby bezrobotne zamieszkujące na terenie gminy Łędziny podlegają pod PUP w Tychach. Na terenie Łędzin znajduje się Filia PUP w Tychach.

Poniżej w tabelach przedstawiony został stan bezrobocia w mieście Łędziny.

Tabela nr 55. Stopa bezrobocia w latach 2019 – 2022 według stanu na dzień 31 grudnia.

Rok	Kraj	Województwo Śląskie	Powiat Bieruńsko – Łędziński
2019	5,20%	3,6%	1,7%
2020	6,3%	4,9%	2,8%
2021	5,4%	4,2%	1,9%
2022	5,2%	3,7%	1,7%

Źródło: dane z Powiatowego Urzędu Pracy w Tychach.

Jak wynika z powyższej tabeli w latach 2019 i 2022 w Powiecie Bieruńsko – Łędzińskim, województwie śląskim i w kraju była najniższa stopa bezrobocia. W roku 2020 była natomiast najwyższa stopa bezrobocia w Powiecie Bieruńsko – Łędzińskim, województwie śląskim i w kraju.

Tabela nr 56. Liczba mieszkańców Łędzin zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tychach w latach 2019 – 2022 według stanu na dzień 31 grudnia.

Osoby zarejestrowane w PUP Tychy		
Rok	Ogółem	Kobiety
2019	152	87
2020	235	128
2021	144	80
2022	131	78

Źródło: dane z Powiatowego Urzędu Pracy w Tychach.

Najwięcej bezrobotnych mieszkańców Łędzin zarejestrowanych w PUP w Tychach było w roku 2020, a najmniej osób bezrobotnych odnotowano w roku 2022. Na przestrzeni lat 2019 – 2022 wśród bezrobotnych osób najczęściej stanowiły kobiety.

Tabela nr 57. Liczba mieszkańców Łędzin zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tychach ze względu na wiek w latach 2019 – 2022 według stanu na dzień 31 grudnia.

L. p.	Wiek	2019		2020		2021		2022	
		Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
1.	18-24	19	14	26	18	10	4	19	10
2.	25-34	41	28	67	42	42	28	17	11
3.	35-44	37	22	55	27	40	25	38	19
4.	45-54	19	8	49	26	22	12	37	26
5.	55-59	25	15	29	15	22	11	17	12
6.	60 i powyżej	11	0	9	0	8	0	3	0
7.	Razem	152	87	235	128	144	80	131	78

Źródło: dane z Powiatowego Urzędu Pracy w Tychach.

Tabela nr 58. Liczba mieszkańców Łędzin zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tychach ze względu na wykształcenie w latach 2019 – 2022 według stanu na dzień 31 grudnia.

L. p.	Wykształcenie	2019		2020		2021		2022	
		Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
1.	Wyższe	21	19	37	29	26	23	23	14
2.	Policealne i średnie zawodowe/branżowe	36	20	61	37	36	17	30	23
3.	Średnie ogólnokształcące	9	4	18	12	17	12	12	10
4.	Zasadnicze zawodowe/branżowe	49	20	65	26	32	9	42	18
5.	Gimnazjalne/podstawowe i poniżej	37	24	54	24	33	19	24	13
6.	Razem	152	87	235	128	144	80	131	78

Źródło: dane z Powiatowego Urzędu Pracy w Tychach.

Tabela nr 59. Liczba mieszkańców Łędzin zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tychach ze względu na prawo do świadczenia przedemerytalnego w latach 2019 – 2022.

Świadczenia przedemerytalne		
Rok	Ogółem	Kobiety
2019	12	11
2020	2	2
2021	2	2
2022	2	2

Źródło: dane z Powiatowego Urzędu Pracy w Tychach.

W 2019 roku było najwięcej mieszkańców Łędzin zarejestrowanych w PUP w Tychach ze względu na prawo do świadczenia przedemerytalnego, a z 12 osób, aż 11 stanowiły kobiety. W kolejnych latach 2020 – 2022 liczba ta była w stosunku do roku 2019 niższa o 10 osób i stanowiły ją

jedynie kobiety oraz utrzymała się na tym samym poziomie.

Tabela nr 60. Liczba osób bezrobotnych mieszkańców Łędzin z prawem do zasiłku w latach 2019 – 2022 według stanu na dzień 31 grudnia.

Bezrobotni z prawem do zasiłku		
Rok	Ogółem	Kobiety
2019	40	30
2020	51	34
2021	22	16
2022	30	23

Źródło: dane z Powiatowego Urzędu Pracy w Tychach.

Najwięcej bezrobotnych mieszkańców Łędzin z prawem do zasiłku było w roku 2020, a najmniej osobom bezrobotnym przyznano prawo do zasiłku w roku 2021. Powyższe dane przedstawiają, iż wśród osób bezrobotnych na przestrzeni lat 2019 – 2022 największą grupę stanowiły kobiety.

Tabela nr 61. Liczba osób bezrobotnych mieszkańców Łędzin bez prawa do zasiłku w latach 2019 – 2022 według stanu na dzień 31 grudnia.

Bezrobotni bez prawa do zasiłku		
Rok	Ogółem	Kobiety
2019	112	57
2020	184	94
2021	122	64
2022	101	55

Źródło: dane z Powiatowego Urzędu Pracy w Tychach.

Jak wynika z danych przedstawionych w powyższej tabeli najwięcej bezrobotnych mieszkańców Łędzin bez prawa do zasiłku było w roku 2020, następnie w roku 2021. Najmniej osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku było w roku 2022. Natomiast na przestrzeni lat 2019 – 2020 wśród bezrobotnych

mieszkańców Łędzin największą grupę stanowiły kobiety.

Tabela nr 62. Liczba osób bezrobotnych mieszkańców Łędzin, którym w latach 2019 – 2022 wydano skierowania do pracy.

Bezrobotni, którym wydano skierowania do pracy		
Rok	Ogółem	Kobiety
2019	119	48
2020	40	9
2021	82	41
2022	131	62

Źródło: dane z Powiatowego Urzędu Pracy w Tychach.

Najwięcej bezrobotnych mieszkańców Łędzin, którym PUP w Tychach wydał skierowania do pracy było w roku 2022, następnie w roku 2019, a najmniej skierowań zostało przekazanych w roku 2020.

Tabela nr 63. Liczba osób bezrobotnych mieszkańców Łędzin, którzy w latach 2019 – 2022 podjęli pracę.

Bezrobotni, którzy podjęli pracę		
Rok	Ogółem	Kobiety
2019	217	132
2020	208	121
2021	225	145
2022	168	100

Źródło: dane z Powiatowego Urzędu Pracy w Tychach.

W roku 2021 najwięcej bezrobotnych mieszkańców Łędzin podjęło pracę. Najmniej osób bezrobotnych podjęło pracę w roku 2022. Na przestrzeni lat 2019 – 2022 to kobiety stanowiły większość wśród osób bezrobotnych, które podjęły pracę.

Tabela nr 64. Liczba osób bezrobotnych mieszkańców Łędzin skierowanych w latach 2019 – 2022 na prace interwencyjne i roboty publiczne.

L. p.	Program	2019	2020	2021	2022
-------	---------	------	------	------	------

1.	Prace interwencyjne	3	2	10	9
1.a)	w tym kobiety	2	2	8	7
2.	Roboty publiczne	0	0	1	2
2.a)	w tym kobiety	0	0	1	1

Źródło: dane z Powiatowego Urzędu Pracy w Tychach.

Najwięcej bezrobotnych mieszkańców Lędzin kierowanych było przez PUP w Tychach do prac interwencyjnych i robót publicznych w latach 2021 – 2022 i w przeważającej większości były to kobiety. W latach 2019 – 2020 PUP w Tychach nie kierował żadnego bezrobotnego mieszkańca gminy Lędziny do robót publicznych.

Tabela nr 65. Liczba osób bezrobotnych mieszkańców Lędzin, którzy w latach 2019 – 2022 zostali skierowani na szkolenia.

Bezrobotni skierowani na szkolenia		
Rok	Ogółem	Kobiety
2019	2	0
2020	0	0
2021	5	0
2022	2	1

Źródło: dane z Powiatowego Urzędu Pracy w Tychach.

PUP w Tychach w roku 2021 skierował najwięcej, pięciu bezrobotnych mieszkańców Lędzin na szkolenia zawodowe. W latach 2019 i 2021 w szkoleniach udział brali jedynie mężczyźni, a w roku 2022 w szkoleniach uczestniczył jeden mężczyzna i jedna kobieta. Żaden bezrobotny mieszkaniec gminy Lędziny w roku 2020 nie został skierowany na szkolenia.

Tabela nr 66. Liczba osób bezrobotnych mieszkańców Lędzin, którzy w latach 2019 – 2022 zostali skierowani do odbycia stażu.

Bezrobotni skierowani do odbycia stażu		
Rok	Ogółem	Kobiety
2019	22	15
2020	4	4

Bezrobotni skierowani do odbycia stażu		
2021	7	5
2022	10	10

Źródło: dane z Powiatowego Urzędu Pracy w Tychach.

W roku 2019 PUP w Tychach skierował najwięcej bezrobotnych mieszkańców Łędzin do odbycia stażu. Drugą grupą co do wielkości byli bezrobotni w roku 2022. Na przestrzeni lat 2019 – 2022 na odbycie stażu w większości skierowano kobiety.

Tabela nr 67. Liczba osób bezrobotnych mieszkańców Łędzin, którzy w latach 2019 – 2022 po odbycia stażu podjęli zatrudnienie.

Bezrobotni, którzy po podjęciu stażu podjęli zatrudnienie		
Rok	Ogółem	Kobiety
2019	13	10
2020	5	4
2021	4	4
2022	3	3

Źródło: dane z Powiatowego Urzędu Pracy w Tychach.

Jak wynika z danych zawartych w powyższej tabeli PUP w Tychach w roku 2019 najwięcej bezrobotnych mieszkańców Łędzin podjęło zatrudnienie po odbyciu stażu. W roku 2022 najmniej osób bezrobotnych podjęło pracę po odbyciu stażu w stosunku do lat poprzednich. Na przestrzeni lat 2019 – 2022 w przeważającej większości niezatrudnione zostały kobiety.

Tabela nr 68. Liczba osób bezrobotnych mieszkańców Łędzin wyrejestrowanych w latach 2019 – 2022 z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Tychach.

L. p.	Osoby bezrobotne wyrejestrowane z PUP	2019		2020		2021		2022	
		Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
1.	Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych (ogółem), w tym z powodu:	446	248	302	170	366	214	362	209
1.a	Podjęcia pracy	217	132	208	121	225	145	168	100

2.b	Rozpoczęcia szkolenia stażu, przygotowanie zawodowe dorosłych, prace społecznie użyteczne	24	15	4	4	12	5	12	11
3.c	Niepotwierdzenia gotowości do pracy	105	44	24	9	58	21	102	46
4.d	Dobrowolna rezygnacja ze statusu osoby bezrobotnej	36	26	18	13	21	18	22	18
5.e	Podjęcia nauki	0	0	0	0	0	0	0	0
6.f	Ukończenia 60/65 lat	2	1	5	3	4	2	4	3
7.g	Nabycia praw emerytal. lub rentowych	5	2	5	1	4	2	0	0
8.h	innych	57	28	38	19	42	21	54	31

Źródło: dane z Powiatowego Urzędu Pracy w Tychach.

Tabela nr 69. Liczba osób bezrobotnych mieszkańców Łędzin pozostających bez pracy w latach 2019 – 2022 według stanu na dzień 31 grudnia.

L. p.	Czas pozostawania bez pracy (m-ce)	2019		2020		2021		2022	
		Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
1.	do 1 m-ca	36	20	16	8	20	11	30	16
2.	1-3	47	24	45	24	23	12	3	23
3.	3-6	25	17	45	27	14	7	19	9
4.	6-12	18	12	74	40	26	14	21	11
5.	12-24	11	6	38	20	28	18	7	5
6.	pow. 24	15	8	17	9	33	18	21	14
7.	Razem	152	87	235	128	144	80	131	78

Źródło: dane z Powiatowego Urzędu Pracy w Tychach.

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Bieruniu podejmuje szeroki wachlarz działań, między innymi, na rzecz rodzin, w szczególności na rzecz dzieci i młodzieży zamieszkującej na terenie Powiatu Bieruńsko – Łędzińskiego. Pełni funkcję profilaktyczną, diagnostyczną, terapeutyczną i konsultacyjno – doradcą.

Tabele poniżej przedstawiają dane dotyczące wybranych działań podejmowanych przez Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną w Bieruniu wraz z Filią w Łędzinach na rzecz dzieci i rodzin, będących mieszkańcami Łędzin.

Tabela nr 70. Liczba opracowanych i zrealizowanych programów profilaktyczno – edukacyjnych oraz ilość uczestników tych programów za lata 2019 – 2022.

Rok	Liczba programów	Ilość uczestników programów
2019	0	0
2020	0	0
2021	1	20
2022	2	36

Źródło: dane ze sprawozdań z realizacji Programu Wspierania Rodziny w mieście Łędziny.

W latach 2021 – 2022 Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Bieruniu opracowała i zrealizowała dla dzieci programy profilaktyczno – edukacyjne, w których w roku 2021 udział wzięło 20 uczestników, a w 2022 roku 36 uczestników.

Tabela nr 71. Liczba udzielonego poradnictwa specjalistycznego za lata 2019 – 2022.

Rok	Liczba udzielonego poradnictwa specjalistycznego
2019	826
2020	812
2021	91
2022	111

Źródło: dane ze sprawozdań z realizacji Programu Wspierania Rodziny w mieście Łędziny.

Najwięcej poradnictwa specjalistycznego mieszkańcom Łędzin specjaliści Poradni Psychologiczno – Pedagogiczna w Bieruniu i Filii w Łędzinach udzielili w latach 2019 i 2022.

Tabela nr 72. Liczba dzieci i rodzin objętych wsparciem i pomocą poradni w latach 2019 – 2022.

Rok	Liczba osób i rodzin	Liczba dzieci
2019	340	340
2020	56	56
2021	91	100

2022	91	111
-------------	----	-----

Źródło: dane Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Bieruniu.

W roku 2019 najwięcej dzieci mieszkańców Łędzin objętych było wsparciem i pomocą poradni, a najmniej dzieci skorzystało z tej pomocy w roku 2020. W latach 2021 – 2022 liczba dzieci objętych wsparciem poradni utrzymywała się na tym samym poziomie.

Tabela nr 73. Liczba osób uczestniczących w warsztatach „Szkoły dla Rodziców” lata 2019 – 2022.

Rok	Liczba osób
2019	7
2020	0 (pandemia COVID-19)
2021	0 (pandemia COVID-19)
2022	36

Źródło: dane Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Bieruniu.

W latach 2020 i 2021 Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Łędzinach nie prowadziła grupowych warsztatów „Szkoły dla Rodziców” z powodu pandemii i związanych z nią obostrzeń COVID-19. W roku 2022 z tej pomocy skorzystało 36 rodziców, mieszkańców Łędzin.

Tabela nr 74. Liczba dzieci, które skorzystały z dodatkowych zajęć pozalekcyjnych za lata 2019 – 2021.

Rok	Liczba dzieci
2019	256
2020	78
2021	100
2022	111

Źródło: dane ze sprawozdań z realizacji Programu Wspierania Rodziny w mieście Łędziny.

Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna w Bieruniu prowadziła również dodatkowe zajęcia pozalekcyjne, w tym terapia: psychologiczna, pedagogiczna, logopedyczna, EEG-Biofeedbacka, Johansena itp. Najwięcej z dodatkowych zajęć pozalekcyjnych skorzystało dzieci w roku 2019, a najmniej dzieci wzięło w/w zajęciach w roku 2020. W latach 2021 – 2022 liczba dzieci korzystających w poradni z dodatkowych zajęć pozalekcyjnych utrzymywała się na podobnym poziomie.

Komenda Powiatowa Policji w Bieruniu, oprócz działań interwencyjnych podejmowała również na rzecz rodzin z dziećmi liczne inicjatywy partnerskie, działania profilaktyczne, w tym akcje i debaty społeczne, pogadanki, prelekcje, spotkania z dziećmi i młodzieżą.

W okresie obostrzeń związanych z pandemią COVID-19 w latach 2020 – 2021 funkcjonariusze policji nie podejmowali działań profilaktyczno – edukacyjnych na rzecz rodzin, w szczególności na rzecz małoletnich i nieletnich dzieci.

Działania interwencyjne policji przedstawione zostały w tabelach poniżej.

Tabela nr 75. Liczba rodzin, w których przeprowadzono interwencje domowe za lata 2019 – 2022.

Rok	Liczba interwencji domowych
2019	339
2020	283
2021	278
2022	257

Źródło: dane ze sprawozdań z realizacji Programu Wspierania Rodziny w mieście Łędziny.

Komenda Powiatowa Policji w Bieruniu na terenie miasta Łędziny podejmowała szereg interwencji domowych, których najwięcej było w roku 2019, bo aż 339. W latach 2020 – 2022 ilość interwencji domowych znacznie zmalała w stosunku do roku 2019, gdzie w roku 2022 interwencji było najmniej (o 82 interwencje mniej niż w roku 2019).

Tabela nr 76. Liczba wniosków skierowanych do sądu rodzinnego w sprawach dotyczących dzieci za lata 2019 – 2022.

Rok	Liczba wniosków KPP w Bieruniu do sądu rodzinnego w sprawach dotyczących dzieci
2019	22
2020	14
2021	32
2022	27

Źródło: dane ze sprawozdań z realizacji Programu Wspierania Rodziny w mieście Łędziny.

Komenda Powiatowa Policji w Bieruniu najwięcej skierowała wniosków do sądu rodzinnego w sprawach małoletnich dzieci w roku 2021, następnie kolejno w roku 2022 i 2019. W roku 2020 wniosków kierowanych do sądu rodzinnego było najmniej.

Tabela nr 77. Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty” oraz postępowań wszczętych z art. 207 Ustawy Kodeks karny (przemoc domowa) przez KPP w Bieruniu w latach 2019 – 2022.

Rok	Liczba wszczętych procedur „NK”	Liczba wszczętych postępowań z art. 207 k.k.
2019	19	13
2020	21	5
2021	13	9
2022	18	12

Źródło: dane Komendy Powiatowej Policji w Bieruniu.

W latach 2019, 2020 i 2022 liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty” otrzymywała się na podobnym poziomie, gdzie w 2020 roku była ona najwyższa. Natomiast w latach 2019 i 2022 odnotowano najwięcej postępowań wszczętych z art. 207 Ustawy Kodeks karny (przemoc domowa) przez Komendę Powiatową Policji w Bieruniu.

II Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w sprawach Rodzinnych i Nieletnich przy Sądzie Rejonowym w Tychach.

Przedstawione poniżej tabele przedstawiają dane za lata 2019 – 2022 wybranych działań II Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w sprawach Rodzinnych i Nieletnich przy Sądzie Rejonowym w Tychach, podejmowanych na rzecz rodzin i małoletnich dzieci na terenie miasta Łędziny.

Tabela nr 78. Liczba prowadzonych w gminie Łędziny w latach 2019 – 2022 nadzorów w sprawach opiekuńczych, nieletnich i o przymusowe leczenie odwykowe.

Rok	Ilość interwencji domowych
2019	64
2020	61
2021	76
2022	74

Źródło: dane ze sprawozdań z realizacji Programu Wspierania Rodziny w mieście Łędziny.

W latach 2019 i 2020 liczba ogółem prowadzonych nadzorów w sprawach opiekuńczych, nieletnich i o przymusowe leczenie odwykowe utrzymała się na podobnym poziomie. Natomiast w latach 2021 – 2022, liczba prowadzonych nadzorów wzrosła w stosunku do lat poprzednich i utrzymywała się na podobnym poziomie.

Tabela nr 79. Liczba nadzorów kuratorów sądowych w sprawach rodzinnych za lata 2019 – 2022.

Rok	Ilość interwencji domowych
2019	51
2020	48
2021	63
2022	59

Źródło: dane ze sprawozdań z realizacji Programu Wspierania Rodziny w mieście Łędziny.

Liczba nadzorów kuratora w roku 2022 sprawach rodzinnych spadła w stosunku do roku poprzedniego 2021, a w roku 2020 liczba nadzorów była najniższa.

Tabela nr 80. Ilość nadzorów kuratorów sądowych w sprawach nieletnich za lata 2019 – 2022.

Rok	Ilość interwencji domowych
2019	7
2020	9
2021	15
2022	15

Źródło: dane ze sprawozdań z realizacji Programu Wspierania Rodziny w mieście Łędziny.

W latach 2021 i 2022 w stosunku do lat poprzednich znacznie wzrosła liczba nadzorów kuratora w sprawach nieletnich i utrzymywała się na tym samym poziomie.

Tabela nr 81. Liczba rodzin, w których przeprowadzono interwencje w latach 2019 – 2022.

Rok	Ilość interwencji domowych
2019	2
2020	2
2021	8
2022	10

Źródło: dane ze sprawozdań z realizacji Programu Wspierania Rodziny w mieście Łędziny.

W latach 2021 i 2022 znacząco wzrosła liczba interwencji kuratora zawodowego w rodzinach stosunku do lat poprzednich 2019 – 2020, gdzie odnotowano po dwie interwencje.

Tabela nr 82. Liczba wniosków skierowanych do sądu rodzinnego w sprawach dotyczących dzieci za lata 2019 – 2022.

Rok	Ilość wniosków
2019	11
2020	2
2021	33
2022	47

Źródło: dane ze sprawozdań z realizacji Programu Wspierania Rodziny w mieście Łędziny.

Kurator zawodowy ds. rodziny i nieletnich w latach 2021 i 2022 w stosunku do lat poprzednich skierował najwięcej spraw do sądu rodzinnego w sprawach dotyczących małoletnich dzieci, gdzie w roku 2022 było ich o 14 wniosków więcej niż w roku 2021.

Tabela nr 83. Liczba rodzin z nadzorem kuratora, w których prowadzono procedurę „Niebieskie Karty” za lata 2019 – 2022.

Rok	Ilość rodzin	w tym ilość małoletnich dzieci
2019	13	27
2020	7	8
2021	9	12
2022	12	20

Źródło: dane ze sprawozdań z realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

W latach 2019 i 2022 odnotowano najwięcej rodzin objętych nadzorem kuratora w sprawach rodzinnych i nieletnich, w których prowadzono procedurę „Niebieskie Karty”.

WYBRANE ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych i ich Rodzin w Łędzinach.

Tabela nr 84. Liczba członków LSONiR w latach 2019 – 2022.

Rok	Liczba członków
2019	125
2020	125
2021	122
2022	110

Źródło: dane Stowarzyszenia na Rzecz Osób Niepełnosprawnych i ich Rodzin w Łędzinach.

Od roku 2021 liczba członków stowarzyszenia maleje, gdzie w roku 2022 był najniższa w stosunku do lat poprzednich. Najwięcej członków organizacja skupiała w latach 2019 – 2020.

Tabela nr 85. Udział dzieci niepełnosprawnych – członków LSONiR w hipoterapii w latach 2019 – 2022.

Rok	Liczba dzieci	Liczba godzin zajęć (jeden zabieg trwa 30 minut)
2019	10	30
2020	10	15
2021	10	50
2022	0	0

Źródło: dane Łędzińskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób Niepełnosprawnych i ich Rodzin.

W roku 2019:

- **hydroterapia:** zajęcia odbywały się od stycznia do czerwca, oraz od września do grudnia w każdy poniedziałek w godz. 16.30 – 18.00 na basenie Fundacji Rozwoju Sportu, Kultury Fizycznej Turystyki w Łędzinach; w zajęciach brało udział każdorazowo ok. **40 osób**;
- **rehabilitacja indywidualna:**
  - *zajęcia rehabilitacyjne:* odbywały się od stycznia do grudnia w domach osób niepełnosprawnych, korzystało z nich **30 osób**;
  - *zajęcia logopedyczne:* odbywały się od stycznia do grudnia w sali Fundacji Rozwoju Sportu, Kultury Fizycznej i Turystyki w Łędzinach, korzystało z nich **6 osób**;
  - *zajęcia rewalidacyjno – opiekuńcze:* odbywały się od stycznia do grudnia w domach osób niepełnosprawnych, korzystały z nich **2 osoby**. Łącznie wykonano **848 godzin** rehabilitacji indywidualnej.

W roku 2020:

- **hydroterapia:** zajęcia odbywały się od stycznia do czerwca, oraz od września do grudnia w każdy

poniedziałek w godz. 16.30 – 18.00 na basenie Fundacji Rozwoju Sportu, Kultury Fizycznej i Turystyki

w Łędzinach; w zajęciach brało udział każdorazowo ok. **35 osób**;

- **rehabilitacja indywidualna:**

- *zajęcia rehabilitacyjne*: odbywały się od stycznia do grudnia (z przerwą covidową) w domach osób niepełnosprawnych oraz w centrum rehabilitacji „Ilona”, korzystało z nich **71 osób**;

- *zajęcia logopedyczne*: odbywały się od stycznia do grudnia w sali Fundacji Rozwoju Sportu, Kultury Fizycznej i Turystyki w Łędzinach, korzystało z nich **5 osób**; łącznie wykonano **1150 godzin** rehabilitacji indywidualnej.

W roku 2021:

- **hydroterapia**: zajęcia odbywały się od stycznia do czerwca, oraz od września do grudnia w każdą środę w godz. 16.00 – 17.30 na basenie Fundacji Rozwoju Sportu, Kultury Fizycznej i Turystyki w Łędzinach; w zajęciach brało udział każdorazowo ok. **35 osób**;

- **Rehabilitacja indywidualna:**

- *zajęcia rehabilitacyjne*: odbywały się od stycznia do maja w domach osób niepełnosprawnych oraz w centrum rehabilitacji „Ilona”, korzystało z nich **12 osób**;

- *zajęcia logopedyczne*: odbywały się od stycznia do grudnia w sali Fundacji Rozwoju Sportu, Kultury Fizycznej i Turystyki w Łędzinach, korzystało z nich **5 osób**;

- **rehabilitacja grupowa**: zajęcia odbywały się od września do grudnia w Ośrodku Błogosławionej Karoliny w Łędzinach korzystało z nich **12 osób**; łącznie wykonano **691 godzin** rehabilitacji.

W roku 2022:

- **hydroterapia**: zajęcia odbywały się od stycznia do czerwca, oraz od września do grudnia w każdą środę w godz. 16.00 – 17.30 na basenie Fundacji Rozwoju Sportu, Kultury Fizycznej i Turystyki w Łędzinach; w zajęciach brało udział każdorazowo ok. **35 osób**;

- **Rehabilitacja indywidualna:**

- *zajęcia rehabilitacyjne*: odbywały się od stycznia do maja w domach osób niepełnosprawnych oraz w centrum rehabilitacji „Ilona”, korzystało z nich **17 osób**;

- *zajęcia logopedyczne*: odbywały się od stycznia do grudnia w sali Fundacji Rozwoju Sportu, Kultury Fizycznej i Turystyki w Łędzinach, korzystało z nich **5 osób**;

- **rehabilitacja grupowa**: zajęcia odbywały się od września do grudnia w Ośrodku Błogosławionej Karoliny w Łędzinach korzystało z nich **12 osób**; łącznie wykonano **691 godzin** rehabilitacji.

Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Błogosławiona Karolina w Łędzinach (OBK).

W strukturach Ośrodka Błogosławiona Karolina jest 5 placówek, w tym 3 placówki znajdują się na terenie miasta Łędziny tj.: Warsztat terapii zajęciowej (WTZ), Dzienna Terapeutyczna Świetlica

(DTŚ), Środowiskowy dom samopomocy w Lędzinach (ŚDS L).

Tabela nr 86. Liczba mieszkańców Lędziny biorących udział w zajęciach Ośrodka Błogosławiona Karolina w Lędzinach w latach 2019 – 2022.

Rok	WTZ	DTŚ	ŚDS L	Suma
2019	12	7	16	35
2020	13	6	22	41
2021	13	5	24	42
2022	15	4	22	41

Źródło: dane Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Błogosławiona Karolina w Lędzinach.

Jak wynika z powyższej tabeli wśród niepełnosprawnych mieszkańców Lędzin wzrasta corocznie liczba uczestników warsztatów terapii Zajęciowej (WTZ), natomiast maleje liczba uczestników Diennej Terapeutycznej Świetlicy, a Środowiskowego Domu Samopomocy liczna uczestników w latach 2020 – 2022 utrzymywała się na podobnym poziomie, gdzie najniższa była w roku 2019.

Podsumowanie

Analiza zasobów miasta wskazuje na dostateczną ilość służb, instytucji, placówek, organizacji pozarządowych, kościołów i związków wyznaniowych oraz podmiotów mogących działać pomocowo, przy jednoczesnym braku wystarczającej liczby wyspecjalizowanej kadry, mało przejrzystych procedurach obsługi mieszkańców i braku zadowalającej koordynacji działań tych instytucji.

Podwyższenie standardu usług świadczonych ludności i wspieranie mieszkańców do praw i usług stanowi kolejny motyw działania wpisujących się w zapisy zawarte w aktach wyznaczających kierunki polityki społecznej państwa.

Niezwykle ważną kwestię przy konstruowaniu strategii rozwiązywania problemów społecznych jest integracja środowiska lokalnego na rzecz rozwiązywania problemów społecznych. Tylko pełna integracja

i partnerstwo publiczno – społeczne wszystkich podmiotów działających na terenie miasta Lędziny może być odpowiedzią na potrzeby artykułowane przez mieszkańców Lędzin.

VII. DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.

1. Badania.

W Mieście Łędziny w roku 2021 przeprowadzona została Diagnoza Problemów Społecznych, obejmująca rozpoznanie (w tym postawy mieszkańców), wobec: problemu alkoholowego, nikotynowego, narkotykowego oraz zjawiska przemocy, uzależnień behawioralnych, ubóstwa, niepełnosprawności, starzenia się społeczeństwa i innych problemów społecznych.

W badaniu łącznie wzięło udział 269 osób, w tym: 100 dorosłych mieszkańców, 149 uczniów oraz 20 sprzedawców alkoholu. Zróżnicowany dobór próby Diagnozy umożliwił pogłębienie badanych zjawisk związanych bezpośrednio z zagrożeniami społecznymi na terenie miasta oraz uzyskanie informacji i opinii z różnych środowisk. Główny cel badań stanowiło zdiagnozowanie skali problemów społecznych w Łędzinach.

Na potrzeby niniejszej Strategii, w dalszej części niniejszego Rozdziału zaprezentowane zostały wnioski i rekomendacje działań, jakie zawarte zostały we wskazanej Diagnozie.

2. Wnioski i rekomendacje

Badania realizowane na terenie Miasta Łędziny pozwoliły na wyciągnięcie następujących wniosków:

Skala uzależnień chemicznych, behawioralnych i zjawiska przemocy wśród dorosłych oraz dzieci i młodzieży nie przybiera dużych rozmiarów, jednak należy prowadzić dalsze działania profilaktyczne.

Wśród dorosłych mieszkańców, którzy pili kiedykolwiek alkohol, 28,00% pije go kilka razy w roku, 22,00% kilka razy w miesiącu, 7,00% kilka razy w tygodniu, a 1,00% osób codziennie. W przypadku uczniów alkohol piło kiedykolwiek 24,83% ankietowanych. Można dostrzec, iż po alkohol rzadziej sięgają dziewczynki (18,99%) niż chłopcy (31,43%).

Problemem wśród mieszkańców Miasta Łędziny jest problem nikotynizmu. Do codziennego palenia papierosów przyznało się 17,00% dorosłych mieszkańców. Większość ankietowanych, którzy palą papierosy, wypala każdego dnia poniżej 6-15 sztuk (33,33%). Dodatkowo część ankietowanych próbowało wiele razy rzucić palenie, ale im się nie udało (29,17%), a 41,67% mieszkańców nigdy nie próbowało rzucić palenia. Wśród uczniów do palenia przyznało się 21,48% z nich, a 2,01% pali regularnie. Dodatkowo 3,13% uczniów przyznało, iż pali papierosy codziennie, wypalając więcej niż 20 sztuk każdego dnia.

Warto zwrócić uwagę również na kwestię sięgania po substancje psychoaktywne – 5,00% ankietowanych mieszkańców sięgało kiedykolwiek po substancje psychoaktywne, a 1,00% osób zażywa je codziennie lub prawie codziennie.

W przypadku uczniów po substancje psychoaktywne sięgało 2,01% uczniów, co pokazuje, iż skala problemu nie jest duża.

Istotnym problemem w mieście jest problem przemocy. Wśród ankietowanych mieszkańców przemocy doświadczyło 33,00% dorosłych osób. Zdecydowana większość z nich doświadczyła przemocy psychicznej (93,94%), a 54,55% osób doświadczyło przemocy fizycznej. Natomiast 13,00% ankietowanych osobiście stosowało przemoc wobec innych osób.

Problem przemocowy jest widoczny również wśród uczniów – 35,57% uczniów przyznało, iż doświadczyło przemocy, a wśród tych osób 52,83% ze strony kolegów ze szkoły. Dodatkowo 51,01% ankietowanych twierdzi, że w ich szkole występuje zjawisko przemocy. Co wskazuje na to, iż problem przemocy rówieśniczej jest obecny wśród szkół na terenie Miasta Łęczyny.

Większość dorosłych ankietowanych przegląda Internet w ciągu dnia od 1 do 3 godzin dziennie (53,00%), zaś 1,00% osób robi to dłużej niż 10 godziny dziennie. Dodatkowo ponad połowa ankietowanych (53,00%) przyznała, iż można uznać ich za osoby uzależnione od telefonu komórkowego.

W Mieście Łęczyny **nie obserwuje się wysokiego odsetka osób, które mogą być uzależnione od hazardu.** Jedynie 7,00% raz lub kilka razy grało na automatach lub w salonach gier, 7,00% osób kilka razy brało udział w płatnych konkursach, a 1,00% osób wiele razy obstawiało zakłady bukmacherskie. Większość osób jednak nigdy nie korzystało z takich miejsc oraz nie obstawiało zakładów bukmacherskich.

Badania pokazują, iż uczniowie nie wiedzą, czym jest zjawisko uzależnień behawioralnych (71,81%). **Jak wynika ze zgromadzonego materiału badawczego skala problemu uzależnień behawioralnych wśród uczniów z Miasta Łęczyny nie przybiera dużych rozmiarów.** Jeśli chodzi o korzystanie z komputera i Internetu to większość uczniów poświęca na tę aktywność od 1 do 3 godzin (37,58%) oraz od 3 do 6 godzin (24,16%). Uczniowie korzystają z komputera i Internetu w domu (92,86%), głównie, aby kontaktować się ze znajomymi (70,71%) oraz słuchać muzyki (66,43%).

Czynniki wpływające na sięganie po substancje odurzające:

W przypadku uczniów, istotną rolę odgrywają rówieśnicy. To oni przede wszystkim nakłaniają się wzajemnie do sięgania po substancje uzależniające. Dane pokazały, że uczniowie palą papierosy, piją alkohol, czy też sięgają po narkotyki podczas imprez towarzyskich, by zaimponować innym oraz pod presją znajomych.

W związku z tym można wysunąć wniosek, że presja rówieśników oraz obawa przed byciem odrzuconym przez grupę skłania młodych ludzi do zażywania substancji psychoaktywnych.

Istotnym czynnikiem mającym wpływ na kontakt uczniów ze środkami odurzającymi ma rodzina. Atmosfera w domu oraz problemy, które występują w rodzinie odgrywają ogromną rolę na kontakt

uczniów

z substancjami odurzającymi, ale także mają wpływ na dorosłe życie. Należy tutaj zwrócić uwagę, iż problemem jest także współczesny styl życia – rodzice nie mają czasu dla dzieci, zostawiają je same sobie.

W efekcie są one osamotnione, nie mają wsparcia i szukają ucieczki od problemów za pomocą środków uzależniających.

Co istotne, **uczniowie posiadają wiedzę na temat zagrożeń wynikających z zażywania substancji psychoaktywnych**. Potrafią wskazać ich konsekwencje, wiedzą do kogo zwrócić się w razie sytuacji problemowej. Dużą rolę odgrywają tutaj szkoły – dzięki realizowanym programom profilaktycznym wiedza uczniów jest na wysokim poziomie, a skala uzależnień nie przybiera dużych rozmiarów. Również Miasto Łędziny podejmuje wiele działań mających na celu zmniejszenie skali problemów uzależnień.

Poniżej znajdują się rekomendacje co do dalszych działań profilaktycznych skierowanych do mieszkańców oraz instytucji, których celem jest profilaktyka.

- Działania profilaktyczne na terenie Miasta Łędziny powinny mieć charakter długofalowy i różnorodny. Nie powinny one ograniczać się jedynie do środowiska szkoły – uczniów i nauczycieli, ponieważ przyniosą wtedy znacznie mniejsze efekty. Zdecydowanie korzystnym działaniem jest edukowanie wszystkich grup społecznych w celu kształtowania prawidłowych postaw oraz świadomości względem istniejących zagrożeń społecznych. Holistyczne działanie pomoże podnieść skuteczność działań.
- Istotne jest kontynuowanie prowadzonych działań profilaktycznych i edukacyjnych na terenie miasta, które obejmują wszystkie grupy mieszkańców. Należy podkreślić, że skuteczne rozwiązywanie problemów alkoholizmu, narkomanii, nikotynizmu i uzależnień cyfrowych zależy nie tylko od podmiotów i instytucji, które działają w tym zakresie, lecz także od społeczności lokalnej. Planowane działania powinny polegać przede wszystkim na dostarczaniu informacji o możliwych formach poszukiwania pomocy oraz funkcjonujących w tym zakresie instytucjach. Kluczową rolę mogą odgrywać instytucje cieszące się dużym zaufaniem wśród mieszkańców np. służby porządkowe lub organizacje pozarządowe.
- Rekomenduje się zwrócenie szczególnej uwagi na wsparcie kadry pracującej w instytucjach pomocowych, szczególnie w zakresie rozwijania ich kompetencji i umiejętności w zakresie nowoczesnych form pomocy pracy z rodzinami borykającymi się z problemem uzależnień od alkoholu lub narkotyków, uzależnień cyfrowych, czy też przemocy.
- Wsparcie kadry pedagogicznej poprzez odpowiednie szkolenia, umożliwiające rozwój kompetencji edukacyjnych, poszerzanie wiedzy i budowanie warsztatu metodycznego, ułatwiającego pracę szczególnie pod względem tzw. tematów trudnych (alkoholizm, narkomania,

agresja, przemoc).

- Realizacji kampanii informacyjnej na temat konsekwencji prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu. Wynika to z faktu, iż 3,45% ankietowanych prowadziło pojazd pod wpływem alkoholu. Natomiast jedynie 39,00% osób było świadkiem prowadzenia pojazdu w stanie nietrzeźwości na terenie Miasta Łęczyny.
- Realizowanie kampanii informującej o skutkach picia w ciąży, jak również zapoznanie mieszkańców z tematyką FAS – alkoholowego zespołu płodowego i uświadomienie kobietom w ciąży konieczności unikania nawet śladowych ilości alkoholu. Badania pokazały, iż 24,00% mieszkańców miasta kobiety w ciąży spożywające alkohol.

Profilaktyka uzależnień chemicznych i behawioralnych powinna być prowadzona na kilku poziomach, aby spełniała swoją rolę:

Profilaktyka pierwszorzędowa, to działania, które powinny być kierowane do grupy niskiego ryzyka, czyli osób zdrowych. Najważniejszym zagadnieniem tego rodzaju profilaktyki jest promowanie zdrowego trybu życia oraz opóźnienie wieku inicjacji spożywania substancji psychoaktywnych. Rozwijanie umiejętności społecznych i umiejętności radzenia sobie z trudnymi sytuacjami życiowymi, ogranicza występowanie zachowań ryzykownych. Zaleca się:

- Kontynuację prowadzonych programów profilaktycznych ze względu na fakt, iż są one skuteczne i przynoszą zamierzone skutki.
- Wdrażanie działań ukierunkowanych na wzmacnianie systemu wartości dzieci i młodzieży, w szczególności wartości zdrowia, a także kształtowanie przekonań normatywnych i umiejętności psychospołecznych.
- Organizację kursów radzenia sobie ze stresem, usprawniania komunikacji interpersonalnej, radzenia sobie z negatywnymi emocjami. Wzmacnianie asertywnych zachowań, pewności siebie i samoakceptacji.
- Promocje, wspólnie ze szkołami, liderów młodzieżowych i wykorzystywanie ich aktywności w działaniach profilaktycznych i promujących zdrowy styl życia.
- Wykorzystywanie zainteresowań młodzieży i ich aktywności fizycznej do budowania alternatywnych, w stosunku do picia alkoholu i zażywania narkotyków, sposobów spędzania wolnego czasu i realizacji własnych zainteresowań - rekomenduje się, aby działania te miały formę warsztatów i spotkań z ekspertami, ponieważ jest to najbardziej lubiana i skuteczna forma profilaktyki dla tej grupy.

- Zorganizowanie kampanii informacyjnej dla dzieci i młodzieży szkolnej w celu uświadomienia jak alkohol, papierosy oraz narkotyki wpływają na organizm człowieka oraz funkcjonowanie społeczności, poprzez kampanie w social mediach.
- Badanie pokazało dużą rolę telewizji oraz Internetu w kształtowaniu postaw i opinii względem substancji odurzających, co powinno być wskazówką do opracowania działań profilaktycznych prowadzonych w szkołach. Naturalnym środowiskiem młodych ludzi w czasach współczesnych jest Internet, dlatego warto spróbować dotrzeć do najmłodszych grup właśnie w ten sposób.
- Ze względu na występowanie przemocy rówieśniczej w szkołach (51,01% uczniów twierdzi, że w ich szkole występuje przemoc między uczniami), rekomenduje się warsztaty dla dzieci i młodzieży na temat przemocy, agresji i konfliktów między uczniami, a także zmotywowanie ich do nauki szkolnej.
- Rekomenduje się edukację rodziny pod względem problemów uzależnień i zasięgnięcia pomocy w wypadku występowania przemocy. Edukacja może mieć formę pogadank z wychowawcą (54,00% mieszkańców uważa, że to skuteczna forma profilaktyki) oraz zajęć warsztatowych z ekspertami (84,00% uczniów uważa, że to działanie przynosi najlepsze efekty profilaktyczne).
- Prowadzenie lokalnych kampanii i innych działań edukacyjnych, mających na celu podniesienie wiedzy społeczeństwa na temat szkodliwości i skutków przyjmowania narkotyków, picia alkoholu i palenia papierosów.

Profilaktyka drugorzędowa, to działania skierowane do osób zagrożonych, należących do grupy wysokiego ryzyka. Osoby te nie są trwale uzależnione, ale zaczynają dopiero eksperymentować z substancjami psychoaktywnymi. W tym obszarze najważniejsze jest ograniczenie głębokości zachowań niepożądanych i możliwość wycofania się z nich.

- Specjalistycznym wsparciem powinni zostać objęci mieszkańcy oraz rodziny borykające się z problemem alkoholowym. Tym rodzinom powinny zostać zaproponowane warsztaty lub spotkania, podczas których mogliby uzyskać wsparcie i wzmacniać swój autorytet wychowawczy pod okiem psychologów.
- Na terenie miasta powinna zostać przeprowadzona lokalna kampania uwrażliwiająca na szkodliwość alkoholu oraz zachęcająca do ograniczenia jego nadmiernego spożywania. Badania pokazały, iż 1,00% ankietowanych mieszkańców sięga po alkohol codziennie.
- Przeprowadzenie kampanii informacyjnej o dostępnych formach pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym w mieście.
- Opracowanie lokalnej kampanii na rzecz zwiększenia świadomości oraz odpowiedzialności

sprzedawców alkoholu i uwrażliwienia ich na szkodliwość sprzedaży napojów alkoholowych osobom niepełnoletnim. Dane pokazują, iż osoby niepełnoletnie próbują kupić alkohol na terenie Miasta Łędziny – jedenastu sprzedawcom zdarzyło się to raz lub kilka razy.

Profilaktyka trzeciorzędowa, to ogół działań skierowanych do osób już trwale uzależnionych. Obejmuje ona leczenie skutków zachowań niepożądanych, czyli przeciwdziałanie pogłębianiu się choroby oraz umożliwienie powrotu do normalnego życia, poprzez wprowadzanie leczenia, rehabilitacji i resocjalizacji. Zaleca się:

- Zapewnienie łatwego dostępu do źródeł informacji, przeznaczonych dla osób szukających wsparcia, dotkniętych problemem uzależnień i/lub przemocy. Badania pokazały, iż 10,00% mieszkańców nie wie, gdzie szukać pomocy w razie problemów.
- Wzmocnienie integracji społeczności lokalnych na rzecz wspierania rodzin borykających się z różnymi problemami społecznymi, w tym zagrożenia przemocą, alkoholizmem, narkomanią. Wyrównywanie szans może zostać przeprowadzone w różnorodny sposób, m.in. opracowanie programów profilaktycznych przeciwdziałających problemom społecznym w rodzinach, wspieranie i rozwój poradnictwa rodzinnego lub wspieranie rodzin i form zastępczych w opiece nad dzieckiem. Działanie to znajduje uzasadnienie w fakcie, iż to rodzina jest podstawową komórką społeczną i to od jej kondycji zależy rozwój psychospołeczny dzieci i młodzieży.

Ze względu na fakt, iż zjawisko uzależnień behawioralnych stanowi obecnie coraz większy problem, zaleca się:

- Zwiększanie aktywności w działalności szkół w zakresie przeciwdziałania tym zagrożeniom, np. poprzez zajęcia profilaktyczne omawiające problem uzależnień behawioralnych. Badania pokazały, iż 71,81% uczniów nie wie, czym są uzależnienia behawioralne.
- Realizację działań edukacyjnych zwiększających kompetencje informacyjno-medialne i ogólną świadomość problematyki zagrożeń cyfrowych. Działania te powinny obejmować nauczycieli i uczniów, a także ich rodziców traktowanych jako zintegrowane podmioty uczestniczące w procesie wychowawczym.
- Działaniami z zakresu edukacji powinni być objęci rodzice uczniów: na temat racjonalnych sposobów użytkowania mediów cyfrowych oraz konsekwencji zachowań problemowych i zagrożeń uzależnieniami czynnościowymi.
- Popularyzowanie wiedzy nt. uzależnień behawioralnych poprzez organizowanie kampanii społecznych – adresowanych do uczniów i ich rodziców, ale także dorosłych mieszkańców Miasta Łędziny. 53,00% ankietowanych mieszkańców uważa, iż można powiedzieć, że są oni osobami uzależnionymi od telefonu komórkowego, zaś 2,00% osób sądzi, iż zdecydowanie są uzależnieni

od telefonu komórkowego.

- Wdrożenie procedur zwiększających bezpieczeństwo cyfrowe w szkołach ze względu na małą wiedzę uczniów w tym zakresie.
- Rozpowszechnienie informacji o placówkach udzielających pomocy w zakresie uzależnień od hazardu oraz na temat wskaźników pozwalających stwierdzić czy problem w tym zakresie występuje. Pomocne mogą okazać się broszury/ulotki plakaty informujące o negatywnych skutkach regularnego grania w gry hazardowe oraz wskazujące możliwe formy pomocy wyjścia z nałogu.

W odniesieniu do problemu biedy i ubóstwa, starzenia się społeczeństwa oraz sytuacji osób niepełnosprawnych w Mieście Łęczyny zaleca się:

- Tworzenie kampanii społecznej potępiającej różnego rodzaju dyskryminację, a jednocześnie propagującej tolerancję, empatię oraz aktywną pomoc osobom wykluczonym.
- Kontynuowanie działań pomocowych dla osób ubogich: zasiłki i świadczenia, mieszkania socjalne, zbiórki pieniędzy, ubrań, żywności. Dane pokazują, iż 44,00% dorosłych mieszkańców zna osoby ubogie w Mieście Łęczyny.
- Istotne jest, aby szkoły identyfikowały problemy finansowe w rodzinach uczniów oraz pomoc tym osobom (darmowe podręczniki, wyprawki szkolne, stypendia).
- Identyfikowanie osób pozostających bez zatrudnienia i pomoc obejmującą pośrednictwo zawodowe, w tym szkolenia z poszukiwania pracy oraz kontynuowanie wsparcia dla osób wchodzących lub powracających na rynek pracy.
- Kontynuowanie działań informacyjnych dotyczących realizowanych przez Miasto Łęczyny wykonywanych realizacji mających na celu aktywizację zawodową i wyrównywanie szans na rynku pracy, dalsze rozpowszechnianie wśród mieszkańców za pomocą broszur, ulotek i plakatów w miejscach publicznych, lokalnych mediach, prasie i Internecie.
- Dalsze poszerzenie oferty programów pomocy psychologicznej, psychoterapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, starszych, niepełnosprawnych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz stworzenie miejsc wsparcia i poradnictwa dla tych grup.
- Upowszechnienie wolontariatu – przygotowywanie wolontariuszy i zapewnianie im możliwości pracy w zakresie świadczenia pomocy osobom starszym, bezdomnymi zagrożonym ubóstwem.
- Zaleca się także zapewnianie osobom starszym, niepełnosprawnym i innym zagrożonym wykluczeniem społecznym form aktywnego spędzania czasu oraz włączania tychże osób w życie zawodowe

i publiczne. Istotne jest, aby informować mieszkańców realizowanych działaniach.

- Zaleca się przeciwdziałanie marginalizacji osób starszych poprzez organizowanie akcji, kampanii mających na celu stworzenie pozytywnego obrazu późniejszej fazy życia, odejście od stereotypu stary = chory, a także rozwój świadomości społecznej na temat potencjału osób starszych.

Dodatkowo zaleca się:

- Szkolenia dla rodziców – rekomenduje się przeprowadzenie szkoleń dla rodziców, które obejmowałyby następujące zagadnienia: organizacja czasu, podział obowiązków, rozwój emocjonalny dziecka oraz sposoby skutecznej komunikacji. Zdobyta wiedza pozwoli rodzicom lepiej wypełniać swoje obowiązki, pomoże zrozumieć psychikę młodego człowieka, a także mechanizmy rządzące jego postępowaniem. Efektem tych działań będzie wzmocnienie więzi rodzinnych.
- Rekomenduje się przeprowadzenie warsztatów lub akcji informacyjnych skierowanych do rodziców, które mogłyby uświadomić różnice między przemocą, a konfliktem rodzinnym oraz nauczyć rozpoznawać sygnały świadczące o występowaniu przemocy w rodzinie. Planowane działania edukacyjne służyłyby również zwiększeniu poziomu wiedzy o konsekwencjach stosowania przemocy wobec dzieci i wzmocnieniu ich kompetencji opiekuńczo – wychowawczych (np. nauka rozwiązywania konfliktów rodzinnych).
- Wskazane jest przeprowadzenie szkolenia dla nauczycieli w ramach pomocy krzywdzonym uczniom oraz procedury „Niebieskie Karty” w szkole. Równie ważne jest też wsparcie dla rodziców poprzez przeprowadzenie szkolenia w zakresie wychowania pokolenia bez przemocy.
- Zaleca się kampanię mającą na celu zwiększenie świadomości osób dorosłych oraz dzieci i młodzieży dotyczącej zagrożeń w sieci oraz wskazanie miejsc, gdzie można uzyskać pomoc.
- Biorąc pod uwagę rozwój mediów elektronicznych i związanych z tym zagrożeń, zasadne jest zwiększanie aktywności w działalności szkół w zakresie przeciwdziałania tym zagrożeniom, np. poprzez zajęcia profilaktyczne omawiające problem cyberprzemocy.
- Działania edukacyjne zwiększające kompetencje informacyjno-medialne i ogólną świadomość problematyki zagrożeń cyfrowych. Działania te powinny obejmować nauczycieli i uczniów, a także ich rodziców traktowanych jako zintegrowane podmioty uczestniczące w procesie wychowawczym.
- Działaniami z zakresu edukacji powinni być objęci rodzice uczniów: na temat racjonalnych sposobów użytkowania mediów cyfrowych oraz konsekwencji zachowań problemowych i zagrożeń uzależnieniami czynnościowymi.
- Popularyzowanie wiedzy nt. uzależnień behawioralnych poprzez organizowanie kampanii

społecznych – adresowanych do dzieci w szkole podstawowej i ich rodziców.

- Wymagane jest wdrożenie procedur zwiększających bezpieczeństwo cyfrowe w szkołach, ze względu na małą wiedzę uczniów w tym zakresie.

VIII. ANALIZA SWOT ORAZ DANE PROSPEKTYWNE.

1. Analiza SWOT

- Głównym narzędziem oceny uwarunkowań jest analiza SWOT. Jest to metoda służąca do badania otoczenia organizacji oraz analizy jej wnętrza. Analiza SWOT oparta jest na prostym schemacie klasyfikacyjnym, w którym czynniki wpływające dzielimy na:
  - 1) **wewnętrzne pozytywne – mocne strony (Strengths)** – to obszary, działania, które są uważane za skuteczne i pozytywne dla rozwoju miasta Lędziny,
  - 2) **wewnętrzne negatywne – słabe strony (Weaknesses)** – to obszary skupiające deficyty i słabości w stosunku do obecnych i przyszłych potrzeb oraz przeszkody w wykorzystywaniu szans, które ograniczają możliwości i rozwój miasta,
  - 3) **zewnętrzne pozytywne – szanse (Opportunities)** – to obszary i działania, które mają korzystny wpływ na rozwój miasta,
  - 4) **zewnętrzne negatywne – zagrożenia (Threats)** – to obszary działania, które będą miały niekorzystny wpływ na rozwój miasta; te negatywne zjawiska wpływające niekorzystnie na rozwój miasta, występowanie których jest uwarunkowane często czynnikami leżącymi poza możliwościami bezpośredniego wpływu miasta.
- Ocena potencjału w aspekcie słabych i mocnych stron pozwala na określenie siły i słabości miasta w zakresie analizowanych sfer społecznych. Silny potencjał to baza umożliwiająca budowanie strategii, słabości to problemy i ograniczenia do pokonania. Zagrożenia to ostrzeżenie przed niepożądanym rozwojem warunków zewnętrznych, szanse to wsparcie i inspiracje dla lokalnej polityki społecznej.
- Przedstawiona poniżej Analiza SWOT została przeprowadzona z udziałem przedstawicieli podmiotów działających na terenie miasta Lędziny, realizujących zadania w następujących obszarach życia gminy: pomoc społeczna, oświata, służba zdrowia, mieszkalnictwo, kultura, sport.
- Prezentowana poniżej analiza SWOT umożliwi wyznaczenie kierunków i obszarów działania niezbędnych z uwagi na rozwiązywanie problemów społecznych, z którymi boryka się miasto Lędziny.

POMOC SPOŁECZNA, PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE,
POMOC OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM I OSOBOM STARSZYM

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - dobre funkcjonowanie Ośrodka Pomocy Społecznej, - skoordynowany system pomocy i wsparcia osobom i rodzinom potrzebującym pomocy, - zaangażowanie w pracę pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej, - duża wiedza pracowników Ośrodka, chęć nabywania nowych kwalifikacji oraz doświadczenia, nowej i szerszej wiedzy, aby jeszcze skuteczniej pomagać i wspierać, - mobilność i elastyczność pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej, - instytucje wspierające działanie systemu pomocy społecznej takie jak na przykład klub seniora, - dobra współpraca z innymi jednostkami działającymi na terenie miasta oraz powiatu, - aktywna współpraca z instytucjami z sektora pozarządowego, - dobra współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, - dobra współpraca z Punktem Konsultacyjnym Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łędzinach - akceptacja społeczna dla działań podejmowanych na rzecz poprawy sytuacji rodzin z problemami, - duże umiejętności wykorzystania potencjału partnerów społecznych, - rozwój wolontariatu, w tym wdrażanie systemu wolontariatu dla osób starszych, niepełnosprawnych i samotnych, - dobra współpraca przy realizacji działań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – Zespół Interdyscyplinarny, 	<ul style="list-style-type: none"> - niewystarczające środki na realizację zadań publicznych, - brak wystarczającej ilości środków finansowych, które umożliwiły odbywanie większej ilości szkoleń i superwizji pracownikom Ośrodka, - duże obciążenie zawodowe pracowników pomocy społecznej (bardzo duża ilość problemów klientów) - brak możliwości skorzystania przez pracowników z superwizji bądź sesji terapeutycznych, - niska wiedza i świadomość mieszkańców na temat pomocy społecznej - pojawiające się nowe problemy i kwestie społeczne związane z pracą pracowników, - brak wystarczających środków finansowych na realizację zadań pomocowych - zmieniające się ciągle przepisy i wytyczne, - dokładanie OPS nowych obowiązków (m.in. dodatek mieszkaniowy, dodatek osłonowy, dodatek węglowy, pomoc dla Uchodźców), - obciążająca fizycznie i dodatkowa praca formalna z Uchodźcami, - brak w służbie zdrowia w Łędzinach psychiatry dla dzieci i dorosłych.
SZANSE	ZAGROŻENIA

<ul style="list-style-type: none"> - program 500+ i inne programy rządowe skierowane do rodzin, - tworzenie innowacyjnych programów mających na celu wsparcie samorządów, - możliwość dofinansowania ze środków UE, - dalsze systematyczne umacnianie rodziny, motywowanie do właściwej egzystencji i funkcjonowania rodziny w środowisku, 	<ul style="list-style-type: none"> - niedostateczne promowanie pozytywnego wizerunku rodzin wielopokoleniowych przez media i środowisko lokalne, - słaba kondycja finansowa mieszkańców, - stereotypowe myślenie na temat pomocy społecznej oraz uzależnienie klientów od systemu pomocy społecznej,
PROFILAKTYKA I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I NARKOMANII	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - Poradnia Leczenia Uzależnień MZOZ w Łędzinach, - pedagodzy i psychologowie w szkołach, psychoterapeuta w Punkcie Konsultacyjnym nie ma tego w Łędzinach, - działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łędzinach i działającego przy nim Punktu, - podejmowanie działań profilaktycznych przy udziale instytucji zajmujących się zapobieganiem uzależnieniom z placówkami odwykowymi 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele nie posiadają dostatecznego przeszkolenia w zakresie niektórych programów profilaktycznych - brak psychologów w szkołach do rozwiązywania wszystkich problemów lub mała ilość godzin z psychologiem - utrudniony dostęp do korzystania z usług specjalistów ze względu na miejsce zamieszkania, - słabo rozwinięty wolontariat w ramach pracy z dziećmi na terenach wiejskich
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - szanse na zdobycie środków pomocowych unijnych i rządowych, - zmieniające się przepisy korzystnie wpływające na lokalizację i ilość punktów sprzedaży alkoholu oraz zakaz spożywania w miejscu publicznym 	<ul style="list-style-type: none"> - niska świadomość społeczności lokalnej dotycząca objawów nadużywania alkoholu, narkotyków, dopalaczy, anaboliów, - niska świadomość społeczności lokalnej dotycząca uzależnień behawioralnych, - brak pozytywnych wzorców w rodzinie - brak reakcji społeczeństwa oraz przyzwolenie na przejawy demoralizacji dzieci i młodzieży
EDUKACJA PUBLICZNA, ZDROWIE, KULTURA, SAMOORGANIZACJA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - dobrze przygotowana kadra, gotowa do podnoszenia kwalifikacji, - dobra baza materialna placówek oświatowych z dostępem do Internetu, - funkcjonowanie placówki wsparcia dziennego 	<ul style="list-style-type: none"> - słabo rozwinięty wolontariat młodzieżowy, - niewystarczający dostęp do psychologa, - ograniczona dostępność placówek oświatowych w godzinach popołudniowych,

<p>Świetlice Socjoterapeutycznej w Lędzinach, CIS, Klubów Seniora,</p> <ul style="list-style-type: none"> - cykliczna organizacja plenerowych imprez kulturalnych, - Miejski Ośrodek Kultury i Miejska Biblioteka Publiczna wraz z Filią – zaangażowana działalność obu placówek, - imprezy organizowane cyklicznie i doraźnie, - możliwość tworzenia klas integracyjnych, - dobra współpraca pomiędzy instytucjami oświatowo-społecznymi, - prężnie działające organizacje pozarządowe. 	
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - pozyskiwanie środków na edukację dla dzieci i dorosłych, na przekwalifikowania z funduszy pomocowych, - wysoka jakość środowiska naturalnego, - stworzenie oferty edukacji która w przyszłości będzie wiązała nowych mieszkańców z terenem Miasta. 	<ul style="list-style-type: none"> - niż demograficzny. - niska świadomość edukacyjna większości społeczeństwa Miasta.

2. Dane prospektywne (określenie podstaw wizji Strategii).

W przeprowadzonych ankietach reprezentanci społeczności lokalnej określili w sposób szczegółowy oczekiwania realizacyjne w zakresie poszczególnych obszarów.

POMOC SPOŁECZNA:

- przeprowadzenie okresowej diagnozy problemów osób niepełnosprawnych,
- wspieranie tworzenia i funkcjonowanie lokalnych grup wsparcia,
- rozwijanie i promowanie oferty kulturalnej, oświatowej i rozrywkowej dla osób starszych,
- udzielanie informacji dla osób niepełnosprawnych w ramach pracy socjalnej,
- udzielanie pomocy finansowej osobom niepełnosprawnym,
- realizacja usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych,
- podnoszenie kwalifikacji pracowników OPS zajmujących się problematyką niepełnosprawności,
- poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych poprzez likwidację barier architektonicznych, dostęp do edukacji zintegrowanej, szkoleń zawodowych oraz do zatrudnienia,
- promowanie idei wolontariatu na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych,
- inicjowanie interdyscyplinarnych form współpracy na rzecz osób niepełnosprawnych,

- opracowanie programu ochrony zdrowia psychicznego,
- współpraca instytucji świadczących pomoc i usługi na rzecz rodziny przeżywających trudności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych,
- rozwój partnerstwa lokalnego w zakresie wsparcia rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- rozwój interdyscyplinarnych form wsparcia,
- nasilenie ochrony uczniów przed przemocą, uzależnieniami, zachowaniami patologicznymi poprzez oferowanie dzieciom i młodzieży szerokiego wachlarza zajęć pozalekcyjnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych,
- aktywizacja społeczności lokalnej mająca na celu wypracowanie postaw prospołecznych i wzmacniających odpowiedzialność za miejsce swojego zamieszkania,
- wspieranie aktywności trzeciego sektora działającego w różnych obszarach życia społecznego,
- współpraca różnych środowisk na rzecz rozwoju społecznego,
- wspieranie inicjatyw organizacji klubów seniora,
- rozwijanie i promowanie oferty kulturalnej, oświatowej i rozrywkowej dla osób starszych,
- rozwój klubów seniora i innych środowiskowych form wsparcia (tj. ośrodki wsparcia dla osób starszych),
- realizacja projektów/działań informacyjnych oraz promujących zdrowy styl życia,
- wspomaganie postaw prozdrowotnych i zdrowego stylu życia, realizacja kampanii społecznych wzmacniających odpowiedzialność za swoje zdrowie,
- intensywne wykorzystanie infrastruktury rekreacyjnej i sportowej poprzez organizację przedsięwzięć o charakterze pro-zdrowotnym,
- organizacja konferencji/seminariów nt. dobrych praktyk w zakresie rozwiązywania problemów społecznych.

PROFILAKTYKA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I NARKOMANII:

- stworzenie modelu współpracy pracownika socjalnego i konsultanta – psychologa, którego celem będzie podjęcie terapii przez osobę uzależnioną lub skierowanie jej na przymusowe leczenie,
- tworzenie i funkcjonowanie grup wsparcia dla osób współuzależnionych,
- wspieranie rozwoju lecznictwa odwykowego poprzez zakup dodatkowych programów profilaktycznych, terapeutycznych wychodzących poza kontrakt z NFZ (grupy wsparcia, grupy

- terapeutyczne dla osób współuzależnionych i uzależnionych, DDA, treningi umiejętności zachowań),
- podnoszenie kwalifikacji osób pracujących na rzecz pomocy rodzinom z problemem alkoholowym,
  - systematyczny monitoring sprzedaży napojów alkoholowych w punktach sprzedaży napojów alkoholowych poprzez badanie typu tajemniczy klient ,
  - przygotowanie kampanii mającej na celu zwiększenie świadomości społecznej nt. szkodliwości alkoholu oraz tytoniu,
  - realizacja programów profilaktycznych i edukacyjnych - powinny dotyczyć wszelkich zachowań ryzykownych oraz obejmować dzieci i młodzież oraz ich rodziców i opiekunów,
  - opracowanie materiałów edukacyjno-informacyjnych dotyczących uzależnień zwłaszcza alkoholu, palenia tytoniu oraz dopalaczy oraz miejsc i ofert pomocy,
  - aktywizacja społeczności anonimowych alkoholików oraz dzieci anonimowych alkoholików mające na celu inicjowanie przez te środowiska w środowisku lokalnym mody na zdrowy tryb życia – bez używek,
  - współpraca mediów, rodziny, szkolnictwa, instytucji pomocy społecznej i służb porządkowych w celu włączenia działań zapobiegających patologiom w inne dziedziny funkcjonowania społeczności,
  - podejmowanie działań interdyscyplinarnych ograniczających zjawisko przemocy w szkole i środowisku rówieśniczym,
  - wspieranie tworzenia i funkcjonowania grup wsparcia,
  - podejmowanie działań zmierzających do poprawy bezpieczeństwa osób starszych/niepełnosprawnych,
  - współpraca środowisk nauczycielskich w zakresie profilaktyki uzależnień.

EDUKACJA PUBLICZNA, ZDROWIE, KULTURA, SAMOORGANIZACJA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ:

- aktywizacja społeczności lokalnej mająca na celu wypracowanie postaw prospołecznych i wzmacniających odpowiedzialność za miejsce swojego zamieszkania, jak również budującej świadomość o mieście i regionie (woj. śląskie),
- wpieranie aktywności trzeciego sektora działającego w różnych obszarach życia społecznego,
- współpraca różnych środowisk na rzecz rozwoju społecznego,
- wspieranie inicjatyw organizacji klubów seniora,
- rozwijanie i promowanie oferty kulturalnej, oświatowej i rozrywkowej dla osób starszych,
- tworzenie klubów seniora i innych środowiskowych form wsparcia (tj. ośrodki wsparcia dla osób starszych),

- realizacja projektów/działań informacyjnych oraz promujących zdrowy styl życia,
- wspomaganie postaw prozdrowotnych i zdrowego stylu życia, realizacja kampanii społecznych wzmacniających odpowiedzialność za swoje zdrowie,,
- Intensywne wykorzystanie infrastruktury rekreacyjnej i sportowej poprzez organizacje przedsięwzięć o charakterze pro-zdrowotnym.

IX. CELE GŁÓWNE STRATEGII, CELE SZCZEGÓŁOWE I ICH REALIZACJA.

1. Cele główne strategii.

W niniejszej Strategii **wizję** sformułowano w następujący sposób:

Miasto Łęczyny jako miejsce przyjazne i otwarte dla mieszkańców, które:

- zapewnia profesjonalną pomoc społeczną oraz wspiera osoby potrzebujące pomocy i sprzyja ich rozwojowi;
- wyrównuje różnice w jakości życia mieszkańców poprzez minimalizację niesprzyjających życiu mieszkańców problemów;
- prowadzi aktywną i efektywną politykę zdrowotną;
- zapewnia nowoczesną edukację, niezależną od innych czynników, takich jak: wiek czy niepełnosprawność,
- umożliwia i sprzyja integracji społeczności lokalnej i rozwojowi społeczeństwa obywatelskiego.

Wobec przedstawionej wizji, jak również mając na względzie przedstawioną Diagnozę, a także kontynuację części dotychczasowych działań, **cel główny** niniejszej Strategii należy sformułować w następujący sposób:

**Łęczyny – miasto bezpieczne, przyjazne i otwarte dla mieszkańców,
zapewniające wysoki standard życia.**

Mając na względzie zasadność zapewnienia ciągłości działań oraz spójności prowadzonej polityki, zwłaszcza w obszarze społecznym, zdecydowano o podtrzymaniu dotychczas wytyczonych kierunków strategicznych (nieznacznie zmodyfikowanych), z uwzględnieniem bieżących zmian.

W konsekwencji określono następujące Cele Strategiczne:

- I. **Rozwój systemu wsparcia rodziny ze szczególnym uwzględnieniem rodzin dysfunkcyjnych.**
- II. **Aktywizacja i integracja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.**
- III. **Świadome, aktywne i zdrowe społeczeństwo.**

2. Cele operacyjne i ich realizacja.

CEL STRATEGICZNY NR I		
Rozwój systemu wsparcia rodziny ze szczególnym uwzględnieniem rodzin dysfunkcyjnych		
Cele operacyjne:	Kierunki działania:	Wykonawcy, realizacja:
1. Usprawnienie systemu zapobiegania kryzysom w rodzinie i wspierania rodzin.	<ul style="list-style-type: none"> • kontynuacja i aktualizacja programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie • kontynuacja i aktualizacja programu wspierania rodziny, • opracowywanie i realizacja programów z obszaru pomocy społecznej, • działalność placówki wsparcia dziennego, • poszerzenie oferty poradnictwa specjalistycznego dla rodzin, • usprawnienie przepływu informacji pomiędzy podmiotami zajmującymi się polityką społeczną i socjalną na terenie miasta Łędziny, 	<p>Za realizację wszystkich działań odpowiadają:</p> <p>Burmistrz oraz podmioty wchodzące w skład Systemu, które mają w ramach w swoich kompetencji realizację wymienionych działań</p>
2. Wspieranie rodzin w funkcjach wychowawczych – rozszerzenie oferty placówek opiekuńczo-wychowawczych.	<ul style="list-style-type: none"> • wspieranie osób i rodzin w rozwiązywaniu sytuacji kryzysowych i problemu przemocy, • wsparcie i pomoc rodzinom z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, kryzysami, • działalność placówki wsparcia dziennego, 	

<p>3. Zapobieganie i zwalczanie przemocy w rodzinie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • edukacja rodziców i dzieci w zakresie przeciwdziałania agresji, • poszerzenie oferty poradnictwa rodzinnego i psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, zawodowego, medycznego, • interwencja kryzysowa, • realizacji procedur „Niebieskie Karty” 	
<p>4. Wspieranie rodzin wielodzietnych, samotnych rodziców i rodzin z niewydolnością opiekuńczo – wychowawczą.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie zajęć pozalekcyjnych oraz zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, • działalność świetlic szkolnych, • działalność placówki wsparcia dziennego, • praca socjalna i wsparcie finansowe rodzin wielodzietnych • zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem, a w szczególności zapewnienie odzieży i artykułów szkolnych 	
<p>5. Wspieranie dzieci i młodzieży utalentowanej z rodzin zagrożonych wykluczeniem.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie dokształcania dla dzieci szczególnie zdolnych z rodzin ubogich, zagrożonych wykluczeniem, • opracowanie przez szkoły programu zajęć dodatkowych dla dzieci szczególnie zdolnych, • wdrażanie programów terapeutycznych służących rozwojowi rodziny, • działalność placówki wsparcia dziennego. 	
<p>6. Edukacja środowisk zaangażowanych w pomoc i integrację społeczną</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podnoszenie kwalifikacji osób zajmujących się pomocą i integracją społeczną • szkolenie i podnoszenie kwalifikacji kadry specjalistów do pracy z rodziną 	

	<p>i dziećmi,</p> <ul style="list-style-type: none"> • szybsza i skuteczniejsza interwencja i pomoc przy konfliktach rodzinnych. 	
<p>Finansowanie – źródła własne oraz ew. środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące działania.</p>		
<p>Wskaźniki oceny realizacji Strategii:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba opracowanych i realizowanych programów z obszaru pomocy społecznej, • liczba ośrodków i placówek wsparcia, w tym dziennego, • liczba uczestników placówek wsparcia dziennego, • liczba rodzin, którym udzielono wsparcia w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, • liczba rodzin objętych wsparciem w ramach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, • liczba interwencji w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, • liczba rodzin wielodzietnych, • liczba matek samotnie wychowujących dzieci, • liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, • liczba przeprowadzonych mediacji rodzinnych, • liczba udzielonych porad prawnych w sprawach rodzinnych, • liczba rodzin objętych pomocą, między innymi, w formie: pedagogizacji, poradnictwa, terapii, konsultacji psychologicznych i specjalistycznych, • liczba osób i rodzin objętych pracą socjalną, • liczba dzieci skierowanych do różnych form pieczy zastępczej, w tym skierowanych do adopcji, • liczba usamodzielnień pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej, • liczba rodzin biologicznych, do których powróciły dzieci z pieczy zastępczej, • liczba zgłoszeń dotyczących nieprawidłowości w rodzinach (przemoc, zaniedbania itp.) kierowanych przez mieszkańców lub anonimowo do jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, • liczba rodzin, w których przeprowadzono interwencje, • liczba zawartych kontraktów socjalnych, w tym liczba kontraktów zrealizowanych, liczba kontraktów zerwanych przez strony, • liczba prowadzonych procedur „Niebieskie Karty”, • liczba prowadzonych procedur „Niebieskie Karty” w rodzinach z małoletnimi dziećmi, • liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”, • liczba postępowań wszczętych z art.207 k.k., • liczba wniosków skierowanych do Sadu rodzinnego w sprawach dotyczących małoletnich dzieci, • liczba rodzin objętych nadzorem kuratora w sprawach rodzinnych i nieletnich, • liczba dzieci odebranych rodzinom mocy art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie lub 		

na mocy innych aktów prawnych i postanowień sądu,

- liczba osób dotkniętych przemocą objętych działaniami osłonowymi (uczestniczących w grupach wsparcia, terapii, objętych poradnictwem specjalistycznym, skierowanych do ośrodków wsparcia itp.),
- liczba osób stosujących przemoc domową skierowanych do terapii, programów dla osób stosujących przemoc w rodzinie oraz do innych form pomocy,
- liczba rodzin, w których istnieje problem nadużywania alkoholu,
- liczba wniosków o podjęcie czynności zmierzających do pojęcia leczenia odwykowego skierowanych do GKRPA,
- liczba wniosków do GKRPA, gdzie w rodzinie osobą nadużywającą alkoholu jest rodzic,
- liczba uczestników zajęć dla rodziców i dzieci w zakresie przeciwdziałania agresji;
- liczba uczestników „Szkoły dla Rodziców”,
- liczba zawiązanych grup wsparcia dla rodzin (ew. ilość spotkań w ramach istniejących grup wsparcia),
- liczba dzieci/uczniów objętych wsparciem psychologa, pedagoga, logopedy, terapeuty,
- liczba dzieci/uczniów objętych pomocą, między innymi, w formie: rewalidacji, zajęć korekcyjno – kompensacyjnych, zajęć dydaktyczno – wyrównawczych, zajęć logopedycznych, zajęć z Integracji Sensorycznej, zajęć terapeutycznych,
- liczba dzieci/uczniów z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności,
- liczba dzieci/uczniów z orzeczeniem do kształcenia indywidualnego lub specjalnego,
- liczba postępowań w sprawach o umieszczenie w placówce specjalistycznej (np.: MOW, MOS)
- liczba dzieci skierowanych do placówek specjalistycznych,
- efekty działań nakierowanych na dzieci i młodzież,
- liczba dzieci skierowanych do poradni psychologiczno – pedagogicznej,
- liczba zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży oraz liczba uczestników w tych zajęciach,
- liczba dzieci, którym zorganizowano wypoczynek,
- liczba zajęć dokształcających dla dzieci (ew. ilość godzin zajęć),
- liczba działań o charakterze profilaktycznym, skierowanych do dzieci, uczni, rodziców nauczycieli, pracowników oraz liczba ich uczestników,
- liczba szkoleń dla pracowników pomocy społecznej i przedstawicieli innych podmiotów działających na rzecz rozwiązywania problemów społecznych,
- liczba podmiotów udzielających wsparcia,
- liczba programów obejmujących wsparcie rodziny, w tym liczba osób i rodzin objętych programami,
- liczba projektów dofinansowanych z funduszy zewnętrznych, z podaniem wysokości dotacji i liczby odbiorców projektów,
- efekty pracy z rodzinami,
- liczba działań i inicjatyw wpisujące się w cel strategiczny nr I, ale nie ujęte we wskaźnikach.

CEL STRATEGICZNY NR II

Aktywizacja i integracja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym

Cele operacyjne:	Kierunki działania:	Wykonawca, realizacja:
1. Aktywizacja osób bezrobotnych, ze szczególnym uwzględnieniem osób długotrwale bezrobotnych.	<ul style="list-style-type: none"> • szkolenia i warsztaty aktywizujące osoby bezrobotne, • współpraca i wspólne działania instytucji wspierających osoby bezrobotne, • podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób bezrobotnych, • minimalizowanie skutków długotrwałego bezrobocia, • przyznanie świadczeń finansowych oraz świadczeń w naturze, 	<p>Za realizację wszystkich działań odpowiadają:</p> <p>Burmistrz oraz podmioty wchodzące w skład Systemu , które mają w ramach w swoich kompetencji realizację wymienionych działań</p>
2. Aktywizacja osób niepełnosprawnych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym	<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie imprez rekreacyjno-integrujących dla mieszkańców • organizacja zajęć i warsztatów dla osób niepełnosprawnych, • wsparcie finansowe organizacji pozarządowych, 	
3. Aktywizacja i pomoc seniorom	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonowanie Domu Dziennego Pobytu dla Seniorów na terenie Lędzin (PCPR), • organizowanie imprez rekreacyjno-integrujących dla mieszkańców • organizacja zajęć i szkoleń dla seniorów • rozwijanie działalności klubu seniora (MOK Lędziny) 	
4. Wsparcie osób ubogich	<ul style="list-style-type: none"> • rozszerzenie programu dożywiania dzieci i młodzieży, • praca socjalna z rodzinami dotkniętymi i zagrożonymi ubóstwem • organizowanie i finansowanie wypoczynku letniego i zimowego • wsparcie osób ubogich w zakresie mieszkalnictwa socjalnego 	
5. Przeciwdziałaniu zjawisku dziedziczenia bezrobocia	<ul style="list-style-type: none"> • opracowanie i wdrożenie programów wyrównywania szans edukacyjnych 	

<p>w rodzinach objętych pomocą społeczną</p>	<p>dzieci i młodzieży z rodzin, w których występuje długotrwałe bezrobocie,</p> <ul style="list-style-type: none"> • tworzenie i realizacja programów aktywizacji młodzieży zagrożonej dziedziczeniem bezrobocia 	
<p>6. Zminimalizowanie zjawisk patologii społecznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozszerzenie oferty poradnictwa specjalistycznego psychologicznego, prawnego, terapeutycznego • podwyższenie świadomości rodziców i dzieci na temat skutków alkoholizmu i narkomanii i uzależnień behawioralnych, • zaostrzenie kontroli w punktach sprzedaży alkoholu • prowadzenie działań profilaktycznych i terapeutycznych dla dzieci i dorosłych, • funkcjonowanie placówki wsparcia dziennego, • organizowanie działań zwiększających dostępność terapeutyczną i rehabilitacyjną dla osób uzależnionych i współuzależnionych, • kontynuacja i realizacja programów profilaktycznych. 	
<p>Finansowanie – źródła własne oraz ew. środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące działania.</p>		
<p>Wskaźniki oceny realizacji Strategii:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba osób objętych pomocą społeczną z powodu trudnej sytuacji życiowej, w tym w wieku poprodukcyjnym, • liczba osób w wieku poprodukcyjnym, w tym osób niepełnosprawnych, • liczba osób/rodzin bezdomnych, w tym bezdomnych umieszczonych w schronisku dla osób bezdomnych, • liczba osób/rodzin, którym udzielono pomocy dotkniętych ubóstwem, • liczba osób/rodzin, którym udzielono ze względu na potrzebę ochrony macierzyństwa, w tym wielodzietność, 		

- liczba osób/rodzin, którym udzielono pomocy z powodu bezrobocia,
- liczba osób/rodzin, którym udzielono pomocy z powodu niepełnosprawności,
- liczba osób/rodzin, którym udzielono pomocy z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- liczba osób/rodzin, którym udzielono pomocy ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych,
- liczba osób/rodzin, którym udzielono pomocy ze względu na bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego,
- liczba osób/rodzin, którym udzielono pomocy ze względu na wystąpienie przemocy domowej,
- liczba osób/rodzin, którym udzielono pomocy ze względu na wystąpienie choroby alkoholowej,
- liczba osób/rodzin, którym udzielono pomocy ze względu na wystąpienie problemu narkomani,
- liczba osób/rodzin, którym udzielono pomocy ze względu na wystąpienie przemocy domowej,
- liczba osób/rodzin, którym udzielono pomocy ze względu na wykluczenie społeczne, w tym wystąpienie trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu pracy,
- liczba osób/rodzin, którym udzielono pomocy ze względu na wystąpienie zdarzenia losowego,
- liczba osób/rodzin, którym udzielono pomocy ze względu na wystąpienie sytuacji kryzysowej,
- liczba osób/rodzin, którym udzielono pomocy ze względu na wystąpienie klęski żywiołowej lub ekologicznej,
- liczba uchodźców, którym udzielono pomocy,
- liczba cudzoziemców, którym udzielono pomocy ze względu na trudności w integracji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- liczba przeprowadzonych szkoleń i zajęć dla osób bezrobotnych, ubogich, niepełnosprawnych oraz seniorów,
- liczba mieszkań w zasobie gminy z podziałem na mieszkania komunalne, socjalne i krótkotrwałego zakwaterowania,
- liczba oddanych nowych lokali komunalnych i socjalnych,
- liczba wniosków złożonych o mieszkanie z zasobów gminy,
- liczba osób oczekujących na lokal socjalny,
- liczba przydzielonych lokali komunalnych, socjalnych, krótkoterminowego zakwaterowania i hotelowych,
- liczba osób/rodzin z orzeczoną wyrokiem eksmisją, za które gmina opłaca czynsz (odszkodowania), w tym bez wskazania do lokalu socjalnego,
- liczba przeprowadzonych eksmisji z lokalu mieszkalnego,
- liczba podjętych działań umożliwiających odpracowanie lub inną formę spłaty zaległości w opłatach za mieszkanie,
- liczba osób/rodzin korzystających z finansowej formy pomocy, w tym z dodatku mieszkaniowego,
- liczba osób/korzystających z pomocy w formie rzeczowej, w tym z pomocy żywnościowej z Banku Żywności

- liczba osób/rodzin korzystających zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego,
- liczba osób/rodzin korzystających ze świadczenia wychowawczego – Program 500+,
- liczba osób/rodzin korzystających z jednorazowego świadczenia z Rządowego Programu „Dobry Start” (300+),
- liczba rodzin korzystających z zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka,
- liczba osób korzystających z zasiłku pielęgnacyjnego, świadczenia pielęgnacyjnego i specjalnego zasiłku opiekuńczego,
- liczba osób/rodzin korzystających ze świadczenia „Za Życiem”,
- liczba osób korzystających z zasiłków dla opiekunów,
- liczba osób/rodzin korzystających z dodatków finansowych, z uwzględnieniem rodzaju dodatku,
- liczba osób pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- liczba osób, które otrzymały stypendia, w tym stypendia socjalne ze względu na trudną sytuację materialną rodziny,
- liczba i rodzaj przyznanych świadczeń socjalnych,
- liczba wydanych dzieciom posiłków w ramach programu dożywiania,
- liczba dzieci, którym zorganizowano wypoczynek letni i/lub zimowy,
- liczba zorganizowanych imprez/wydarzeń rekreacyjno-integracyjnych,
- liczba osób i rodzin, którym udzielono wsparcia, pomocy, pracy socjalnej i poradnictwa specjalistycznego,
- liczba i rodzaj zajęć kierowanych przez organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe do mieszkańców, w tym liczba uczestników tych zajęć,
- liczba punktów interwencji kryzysowej, w tym liczba osób, które skorzystały z poradnictwa, pomocy i wsparcia,
- liczba Centrów Integracji Społecznej, w tym liczba oferowanych działań i zajęć, w tym liczba uczestników, którzy skorzystali z proponowanej oferty wsparcia,
- liczba osób niepełnosprawnych, które skorzystało z dofinansowania w ramach PEFRON-u, z wyszczególnieniem formy pomocy,
- liczba programów, projektów lub działań uwzględniających bezpieczeństwo fizyczne mieszkańców,
- liczba inicjatyw pracodawców na rzecz tworzenia nowych miejsc pracy lub zatrudnienia osób rekomendowanych przez instytucje i organizacje wsparcia społecznego,
- liczba mieszkańców bezrobotnych zarejestrowanych i wyrejestrowanych z PUP, w tym liczba bezrobotnych: pobierających i niepobierających zasiłku, z prawem do świadczenia przedemerytalnego, którzy podjęli staż i zatrudnienie, skierowanych na prace interwencyjne, roboty publiczne i szkolenia,
- liczba osób bezrobotnych, które podniosły swoje kwalifikacje zawodowe,
- liczba i rodzaj działań minimalizujących skutki długotrwałego bezrobocia,
- liczba wniosków do GKRPA w Łędzinach z powodu nadużywania alkoholu,

- liczba osób wezwanych przez GKRPA na Zespół Motywacyjny,
- liczba osób ze skierowania GKRPA poddanych badaniu biegłych,
- liczba osób, u których stwierdzono Zespół Zależności Alkoholowej,
- liczba osób, u których stwierdzono Zespół Szkodliwego Używania Alkoholu,
- liczba postanowień sądu o zastosowaniu obowiązku leczenia odwykowego,
- liczba osób, które podjęły się leczenia odwykowego w trybie ambulatoryjnym,
- liczba osób, które podjęły się leczenia w trybie stacjonarnym,
- liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży alkoholu,
- liczba interwencji Straży Miejskiej,
- liczba mandatów nałożonych przez Straż Miejską,
- liczba interwencji policji w sprawach mieszkańców Łędzin, w tym liczba interwencji domowych, w tym liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”,
- liczba nadzorów kuratora w sprawach karnych z podziałem na rodzaj spraw, w tym liczba podjętych interwencji domowych i liczba prowadzonych procedur „Niebieskie Karty”,
- liczba wniosków policji do sądu w sprawach nieletnich i w sprawach małoletnich dzieci,
- liczba zatrzymań osób przez policję do wytrzeźwienia, w tym liczba osób przewiezionych na Izbę Wytrzeźwień,
- liczba programów, projektów i działań wyrównujących szanse edukacyjne dzieci i młodzieży, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci z rodzin zagrożonych lub wykluczonych społecznie
- liczba placówek organizujących zajęcia dla seniorów i liczba ich uczestników,
- liczba programów, projektów, akcji i działań skierowanych do osób starszych oraz liczba ich uczestników,
- liczba i rodzaj zajęć kierowanych do seniorów oraz liczba ich uczestników,
- liczba projektów dofinansowanych z funduszy zewnętrznych, z podaniem wysokości dotacji i liczby odbiorców projektu,
- efekty pracy z osobami, rodzinami, społecznościami lokalnymi i podmiotami oparcia społecznego,
- liczba działań i inicjatyw wpisujące się w cel strategiczny nr II, ale nie ujęte we wskaźnikach.
-

CEL STRATEGICZNY NR III

Świadome, aktywne i zdrowe społeczeństwo

Cele operacyjne:	Kierunki działania:	Wykonawcy, realizacja:
1. Promocja idei wolontariatu, jako wsparcie dla systemu pomocy społecznej	<ul style="list-style-type: none"> • rozwój istniejącego w mieście wolontariatu; • tworzenie oraz projektów i programów promujących i wzmacniających wolontariat; 	

	<ul style="list-style-type: none"> • obudzanie oddolnych inicjatyw 	<p>Za realizację wszystkich działań odpowiadają:</p> <p>Burmistrz oraz podmioty wchodzące w skład Systemu, które mają w ramach w swoich kompetencji realizację wymienionych działań</p>
<p>2. Promocja społeczeństwa obywatelskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozwój działalności Miejskiego Ośrodka Kultury w Lędzinach, • organizacja różnego rodzaju imprez integracyjnych • poszerzenie oferty życia społeczno-kulturalnego, 	
<p>3. Rozwój inicjatyw aktywizujących życie lokalnej społeczności</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wspieranie istniejących oraz nowo powstających organizacji społecznych pozarządowych, • promowanie osób starszych i niepełnosprawnych, jako pełnowartościowych członków społeczeństwa, • pozyskiwanie lokalnych liderów działających na rzecz rozwoju lokalnej społeczności, 	
<p>4. Wsparcie i aktywizacja osób starszych, niepełnosprawnych i długotrwale chorujących</p>	<ul style="list-style-type: none"> • likwidacja barier architektonicznych • świadczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych dla osób chorych i niepełnosprawnych, • szkolenie opiekunów osób starszych, chorych, niepełnosprawnych, • pomoc w organizowaniu sprzętu rehabilitacyjnego dla osób niepełnosprawnych, 	
<p>5. Ograniczenie zjawisk uzależnień, ze szczególnym uwzględnieniem problemu alkoholizmu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wdrażanie programów profilaktycznych, • zintensyfikowanie działań profilaktycznych i kontynuacja programów profilaktycznych i kampanii społecznych, 	

<p>6. Upowszechnianie kultury zdrowego stylu życia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie działań profilaktycznych i terapeutycznych dla dzieci i dorosłych, • promocja modelu zdrowego stylu życia, • organizacja zajęć sportowo-rekreacyjnych, • systematyczne prowadzenie profilaktyki zdrowotnej (m.in. w zakresie wykrywania chorób nowotworowych, realizacji obowiązku szczepień), 	
<p>7. Wzrost wiedzy i świadomości ekologicznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wdrażanie projektów i programów promujących ekologiczny styl życia. 	
<p>Finansowanie – źródła własne oraz ew. środki zewnętrzne pozyskane przez podmioty realizujące działania.</p>		
<p>Wskaźniki oceny realizacji Strategii:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba zorganizowanych imprez, wydarzeń rekreacyjno – integrujących, • liczba działań, akcji, promujących wzorowe postawy obywatelskie, • liczba programów profilaktyczno - edukacyjnych finansowanych przez miasto Łędziny, w tym liczba uczestników, • liczba partnerstw lokalnych i ponadlokalnych związanych w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, • liczba osób wyróżnionych przez władze gminy za podejmowanie inicjatyw na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców, • liczba przeprowadzonych prac adaptacyjnych, celem likwidacji barier architektonicznych, • liczba stworzonych kampanii edukacyjnych dot. np.: problematyki szkodliwości alkoholu, • liczba osób, którym zapewniono usługi opiekuńcze, rehabilitacyjne i specjalistyczne, • liczba asystentów osób niepełnosprawnych, • liczba szkoleń dla asystentów osób niepełnosprawnych i opiekunów osób starszych, długotrwale chorych, niepełnosprawnych, • liczba lekarzy – specjalistów na terenie miasta, • liczba grup, organizacji skupiających wolontariuszy, • liczba działań, akcji podjętych przez wolontariuszy, • liczba wolontariuszy pracujących w jednostkach miejskich i organizacjach działających na terenie miasta Łędziny, • liczba projektów i programów promujących idee i wzmacnianie wolontariatu, 		

- liczba i nazwa programów, projektów, działań i zajęć podejmowanych przez MOK w Lędzinach na rzecz mieszkańców Lędzin oraz liczba uczestników tych programów, projektów, działań i zajęć,
- liczba zorganizowanych przez MOK w Lędzinach imprez, pikników i akcji, w tym o charakterze integracyjnym oraz liczba uczestników tych działań,
- liczba organizacji pozarządowych i charytatywnych działających na terenie miasta Lędziny,
- liczba liderów lokalnych działających na rzecz rozwoju lokalnej społeczności,
- liczba i wysokość dotacji przyznanych organizacjom pozarządowym na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny, pomocy społecznej i ochrony zdrowia,
- liczba i wysokość dotacji przyznanych organizacjom pozarządowym na realizację zadań z zakresu kultury, kultury fizycznej i sportu, turystyki,
- liczba programów, projektów i działań na rzecz promocji modelu zdrowego stylu życia,
- liczba prowadzonych działań z zakresu profilaktyki zdrowotnej (m.in. w zakresie wad postawy u dzieci, chorób nowotworowych, realizacji obowiązku szczepień),
- liczba programów, projektów i działań promujących ekologiczny styl życia,
- liczba zorganizowanych zajęć sportowo – rekreacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych oraz liczba uczestników tych zajęć,
- liczba programów, projektów nakierowanych na podejmowanie działań wspierających, aktywizujących i pomocowych na rzecz osób starszych, niepełnosprawnych, długotrwale chorych, w tych z zaburzeniami psychicznymi,
- liczba projektów likwidujących bariery architektonicznych,
- liczba wypożyczonego, przekazanego lub zakupionego sprzętu rehabilitacyjnego, w tym wózków inwalidzkich,
- liczba wdrożonych programów, projektów i działań profilaktycznych oraz kampanii społecznych z obszaru pomocy społecznej,
- liczba działań profilaktycznych i terapeutycznych dla dzieci i dorosłych,
- liczba programów, projektów lub działań pomocnych w tworzeniu podmiotów ekonomicznej,
- liczba programów, projektów lub działań nakierowanych na integrację mieszkańców miasta,
- liczba działań o charakterze integrującym, powodującym zmniejszenie różnic społecznych,
- ilość inicjatyw zgłoszonych przez instytucje miejskie, organizacje pozarządowe i inne podmioty dotyczących wprowadzenia lub realizacji działań zmierzających do integracji mieszkańców, grup mieszkańców lub grup, które łączy wspólny cel,
- liczba projektów dofinansowanych z funduszy zewnętrznych, z podaniem wysokości dotacji i liczby odbiorców projektu,
- efekty pracy z osobami, rodzinami, społecznościami lokalnymi i podmiotami oparcia społecznego,
- liczba działań i inicjatyw wpisujące się w cel strategiczny nr III, ale nie ujęte we wskaźnikach.

Do monitoringu i ewaluacji strategii wykorzystane zostaną również wskaźniki zawarte w miejskich programach: programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony przemocy w rodzinie oraz w programie wspierania rodziny.

X. REALIZATORZY.

Opracowana Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych miasta Łęczyny na lata 2023-2033 realizowana będzie przez podmioty wchodzące w skład Systemu Rozwiązywania Problemów Społecznych

w mieście Łęczyny, w który wchodzi, między innymi, następujące służby, instytucje, placówki, organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe oraz inne podmioty działające na rzecz oparcia społecznego jak:

- Urząd Miasta Łęczyny,
- Straż Miejska w Łęczynach,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łęczynach, w tym placówka wsparcia dziennego Świetlica Socjoterapeutyczna,
- Zespół Interdyscyplinarny w Łęczynach,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łęczynach,
- Miejski Zakład Opieki Zdrowotnej w Łęczynach, w tym poradnie, Przychodnia Specjalistyczna, Poradnia Leczenia Uzależnień,
- Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej w Łęczynach: „Centrum Medyczne” s.c. w Łęczynach i „FamiliaMed” Sp. z o.o. w Łęczynach,
- Miejski Żłobek w Łęczynach,
- Miejskie Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi nr 1 w Łęczynach,
- Miejskie Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 w Łęczynach,
- Miejskie Przedszkole nr 3 w Łęczynach,
- Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 1 im. Karola Miarki w Łęczynach,
- Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 im. Gustawa Morcinka w Łęczynach (posiada oddziały przedszkolne),
- Szkoła Podstawowa nr 3 im. Jana Christiana Ruberga w Łęczynach (posiada oddziały przedszkolne),
- Szkoła Podstawowa nr 4 im. Św. Barbary w Łęczynach (posiada oddziały przedszkolne),
- Powiatowy Zespół Szkół w Łęczynach,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Łęczynach,
- Miejski Ośrodek Kultury w Łęczynach,
- Ośrodek Rekreacyjno – Sportowy CENTRUM w Łęczynach,

- Miejska Biblioteka Publiczna w Łędzinach,
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Bieruniu – Filia w Łędzinach,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie z siedzibą w Łędzinach, w tym Punkt Interwencji Kryzysowej, Centrum Usług Społecznych,
- Komenda Powiatowa Policji w Bieruniu,
- Prokuratura Rejonowa w Tychach,
- Sąd Rejonowy w Tychach,
- I Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Wykonujący Orzeczenia w sprawach Karnych w Sądzie Rejonowym w Tychach,
- II Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Wykonujący Orzeczenia w sprawach Rodzinnych i Nieletnich w Sądzie Rejonowym w Tychach,
- organizacje pozarządowe, w tym Łędzińskie Stowarzyszenie, dla Osób Niepełnosprawnych i ich Rodzin,
- kościoły i związki wyznaniowe, w tym Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Błogosławiona Karolina w Łędzinach, w tym Warsztaty Terapii Zajęciowej, Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy, Dzienna Terapeutyczna Świetlica,
- oraz inne podmioty podejmujące działania na rzecz mieszkańców miasta Łędziny w obszarze pomocy społecznej.

Miejsce realizacji niniejszej Strategii to obszar gminy Łędziny, na którym podmioty wchodzące w skład **Systemu Rozwiązywania Problemów Społecznych w mieście Łędziny** zwanego dalej Systemem będą realizować zadania i przedsięwzięcia określone w Strategii w ramach swoich kompetencji i zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Współpraca podmiotów będzie miała charakter otwarty i rozwojowy oraz realizowana będzie w oparciu o następujące zasady: równości wszystkich podmiotów, wzajemnej współpracy, otwartości i zaufania, wzajemnego szacunku, aktywności, zaangażowania i rzetelnego wywiązywania się z podejmowanych zadań, interdyscyplinarności w działaniu i dążeniu do osiągnięcia wspólnych celów, z uwzględnieniem celów indywidualnie deklarowanych przez podmioty Systemu.

Podmioty wchodzące w skład Systemu będą corocznie składać instytucji koordynującej Strategię sprawozdanie z realizacji zadań i przedsięwzięć niniejszej Strategii.

XI. PROGNOZA ZMIAN W ZAKRESIE OBJĘTYM STRATEGIĄ.

Wdrożenie strategii opracowanej w oparciu o rozpoznane problemy społeczne powinno przynieść określone efekty na wielu płaszczyznach, a ich wielowymiarowość doprowadzić do poprawy jakości życia mieszkańców, dialogu społecznego, relacji władza – społeczność lokalna, integracji i identyfikacji z miejscem zamieszkania lub pracy.

Przy realizacji strategii należy pamiętać, że obecnie jednym z podstawowych kierunków poprawy efektywności działań na rzecz pomocy drugiemu człowiekowi, staje się partnerskie, oparte o zasadę dialogu, wdrażanie programów rozwiązywania określonych problemów społecznych, w tym zmierzających do zapobiegania wykluczeniu społecznemu osób, rodzin czy społeczności lokalnych. Uczestnictwo w realizacji zadań i programów komplementarnych z strategią staje się zatem powinnością wszystkich podmiotów działających na rzecz oparcia społecznego oraz społeczności lokalnej, która ma tu do odegrania bardzo istotną rolę.

Przewidywane efekty działań podjętych w ramach realizacji Strategii obejmują przede wszystkim:

- wzrost aktywności mieszkańców (zarówno w sferze społecznej, jak i gospodarczej);
- wzrost aktywności instytucji pomocowych, powiązany z wzrostem zaufania do tychże instytucji;
- zmniejszenie ilości oraz ogólnej skali problemów społecznych.

Prognozowane zmiany Miasto Łędziny osiągnie poprzez współpracę wszystkich osób, stowarzyszeń oraz instytucji i organizacji pozarządowych działających w obszarze pomocy społecznej. Szczegółową prognozę zmian zawiera poniższa tabela.

Problem społeczny	Prognoza zmian
Ubóstwo	<ul style="list-style-type: none"> – zmniejszenie liczby osób w trudnej sytuacji materialnej i przeciwdziałanie ubóstwu, – poprawę warunków życia mieszkańców, – zapewnienie odpowiednich warunków bytowych osobom i rodzinom potrzebującym, – wzmocnienie i rozwój umiejętności zawodowych komunikacyjnych i społecznych osób będących w trudnej sytuacji materialnej, – organizacja lokalnego systemu sprzyjającego mieszkańcom w pozyskiwaniu pracy lub powrotowi na rynek pracy,
Bezdomność	<ul style="list-style-type: none"> – spadek osób bezdomnych i przeciwdziałanie bezdomności, – udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku i niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,

	<ul style="list-style-type: none"> – rozwój i modernizacja gminnych zasobów mieszkaniowych, w tym lokali komunalnych, socjalnych i krótkoterminowego zakwaterowania, – zapobieganie utracie lokalu mieszkalnego,
Bezrobocie	<ul style="list-style-type: none"> – spadek liczby osób bezrobotnych, – aktywizacja osób bezrobotnych zagrożonych wykluczeniem społecznym, – zwiększenie szans osób bezrobotnych na znalezienie zatrudnienia poprzez odpowiednie dostosowanie ich kwalifikacji do wymagań rynku pracy, – wzmocnienie kompetencji i potencjału osób, które ubiegają się o zatrudnienie,
Długotrwała i ciężka choroba	<ul style="list-style-type: none"> – poprawa jakości i dostępności podstawowej opieki zdrowotnej i opieki specjalistycznej, – działania edukacyjno – profilaktyczne mające na celu podniesienia świadomości w zakresie zdrowia, – aktywizacja lokalnych podmiotów na rzecz promocji zdrowia i wsparcia osób długotrwale i ciężko chorych,
Niepełnosprawność	<ul style="list-style-type: none"> – poprawa jakości i dostępności podstawowej opieki zdrowotnej i specjalistycznej, – powstawanie kolejnych organizacji pozarządowych na rzecz osób niepełnosprawnych, – podniesienie jakości życia osób niepełnosprawnych poprzez likwidację barier architektonicznych i psychologicznych w miejscach publicznych, – wzrost zaangażowania osób niepełnosprawnych w życie społeczne i zawodowe, – zwiększenie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
Uzależnienia	<ul style="list-style-type: none"> – zmniejszenie liczby osób dotkniętych uzależnieniami, – łagodzenie skutków społecznych i zawodowych alkoholizmu, narkomani i uzależnień behawioralnych, – rozwój sieci wspierającej osoby uzależnione i współuzależnione oraz ich rodziny, – wzrost świadomości społeczności lokalnej na temat

	uzależnień, w tym profilaktyki oraz radzenia sobie ze skutkami
Przemoc w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> – zmniejszenia zjawiska przemocy w rodzinie poprzez rozwój lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, – zwiększenie dostępności do specjalistycznej pomocy, w tym prawnej i psychologicznej dla rodzin dotkniętych przemocą, – ochrona ofiar przemocy, – prowadzenie programów i specjalistycznych terapii dla osób stosujących przemoc w rodzinie, – rozwój społecznej świadomości na temat zjawiska przemocy w rodzinie.
Ofiary handlu ludźmi	<ul style="list-style-type: none"> – rozwój organizacji, form i szybkiego dostępu do systemu wsparcia oraz do specjalistów dla osób i rodzin będących ofiarami handlu ludźmi, – poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, – działania edukacyjno – profilaktyczne i wzrost świadomości mieszkańców na temat zagrożenia handlu ludźmi,
Macierzyństwo oraz rodziny wielodzietne	<ul style="list-style-type: none"> – zbudowanie zintegrowanego systemu wsparcia rodziny, – ochrona macierzyństwa i rodzin wielodzietnych, – promowanie zdrowego stylu życia, – działania i programy pomocowe dla kobiet w ciąży, osób i rodzin z małymi dziećmi oraz rodzin wielodzietnych np.: Karta Dużej Rodziny, żłobki, – rozwój inicjatyw oddolnych i indywidualnej aktywności osób i rodzin, – zwiększenie dostępności do usług m.in. prawnych, edukacyjnych, profilaktycznych, sportowych, kulturalnych, zdrowotnych,
Rodziny z problemami opiekuńczo – wychowawczymi oraz w kryzysach	<ul style="list-style-type: none"> – rozwijanie umiejętności rodzicielskich i wzmocnienie funkcji opiekuńczo – wychowawczej, – poprawa funkcjonowania rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, – rozwój środowiskowych form pomocy, dziecku i rodzinie, – zbudowanie zintegrowanego systemu wsparcia rodziny,

	<ul style="list-style-type: none"> - praca z rodziną biologiczną w leu powrotu dziecka do niej, - przeciwdziałanie dysfunkcjonalności, marginalizacji i degradacji społecznej rodzin, - prowadzenie placówek wsparcia dziennego, - wsparcie rodzin ze strony asystenta rodziny,
Wykluczenie społeczne dzieci i młodzieży	<ul style="list-style-type: none"> - tworzenie warunków dla rozwoju sportu, kultury i rekreacji dzieci i młodzieży, - organizacja czasu wolnego, rozwój zainteresowań, zdolności i talentów, - wyrównywanie szans edukacyjnych z uwzględnieniem młodzieży pełnoletniej, - zapobieganie zagrożeniom społecznym, w tym uzależnieniom i przemocy rówieśniczej, - wzmacnianie poczucia odpowiedzialności rodziców za rozwój społeczny i edukację dzieci, - ochrona dzieci przed przemocą,
Osoby starsze	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa jakości i dostępności podstawowej opieki zdrowotnej i specjalistycznej, - wzrost aktywności osób starszych poprzez zapewnienie im dostępu do rekreacji, kultury i wypoczynku, - powstawanie środowiskowych form opieki dla osób starszych, w tym tworzenie mieszkań chronionych, - integracja międzypokoleniowa i wspólne akcje, imprezy, działania,
Osoby wykluczone społeczne, w tym osoby po upuszczeniu zakładu karnego	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost świadomości społecznej w zakresie praw i uprawnień osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, - rozbudowa infrastruktury społecznej i zwiększenie dostępności do usług m.in. prawnych, socjalnych, profilaktycznych, edukacyjnych, psychologicznych, terapeutycznych, zawodowych, medycznych, - rozwój infrastruktury społecznej służącej zapewnieniu bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców, - aktywizacja i integracja mieszkańców (osób i grup), w tym wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym,

	<ul style="list-style-type: none"> – partnerstwo publiczno – społeczne na rzecz rozwoju usług społecznych,
<p style="text-align: center;">Uchodźcy i cudzoziemcy mający trudności w integracji na terytorium RP</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Dostęp do systemu wsparcia oraz specjalistów zgodnie z potrzebami uchodźców i cudzoziemcom mającym trudności w integracji, – organizacja i rozwój sieci wsparcia, w tym wolontariatu i pomocy humanitarnej, – wspieranie inicjatyw oddolnych i indywidualnej aktywności mieszkańców,
<p style="text-align: center;">Zdarzenia losowe i sytuacje kryzysowe</p>	<ul style="list-style-type: none"> – rozwój organizacji, form i szybkiego dostępu do systemu wsparcia oraz do specjalistów dla osób i rodzin przeżywających kryzysy i będących ofiarami zdarzeń losowych, – organizacja i rozwój sieci wsparcia, w tym wolontariatu i pomocy humanitarnej, – wspieranie inicjatyw oddolnych i indywidualnej aktywności mieszkańców, – podniesienie wiedzy i świadomości mieszkańców na temat zasad „BHP” podczas wystąpienia zdarzenia losowego lub sytuacji kryzysowej,
<p style="text-align: center;">Kłęsa żywiołowa lub ekologiczna</p>	<ul style="list-style-type: none"> – rozwój organizacji, form i szybkiego dostępu do systemu wsparcia oraz do specjalistów dla osób i rodzin będących ofiarami klęski żywiołowej lub ekologicznej, – organizacja i rozwój sieci wsparcia, w tym wolontariatu i pomocy humanitarnej, – wspieranie inicjatyw oddolnych i indywidualnej aktywności mieszkańców, – podniesienie wiedzy i świadomości mieszkańców na temat zasad „BHP” podczas wystąpienia zdarzenia losowego lub sytuacji kryzysowej.

Dla realizacji niniejszej Strategii istotne jest postawienie sobie założeń, iż jej realizacja może napotkać na różnego rodzaju utrudnienia i bariery zarówno ze strony społeczeństwa, jak i podmiotów wchodzących w skład oparcia społecznego.

XII. SYSTEM ZARZĄDZANIA I AKTUALIZACJI STRATEGII.

Istotnym wymogiem stawianym wszystkim dokumentom strategicznym jest wewnętrzny system zarządzania realizacją, określający organizację, zasady i sposoby wdrażania, monitorowania oraz ewaluacji. Nie stworzenie tego systemu powoduje, że strategia staje się bardzo szybko dokumentem „martwym”.

1. Podmioty zarządzające realizacją strategii

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Łęczyny zawiera cele i zadania, które stanowią wyzwanie dla społeczności lokalnej oraz miejskich instytucji publicznych i niepublicznych działających w sferze polityki społecznej. W związku z tym wdrażanie Strategii wymaga ścisłej koordynacji

i współpracy pomiędzy zainteresowanymi stronami, a efektywność procesu będzie zależała w głównej mierze od podmiotów zarządzających realizacją:

- a) Burmistrz Miasta Łęczyny – wykonuje Uchwały Rady Miasta i budżet miasta przy pomocy Urzędu Miejskiego; jest odpowiedzialny za bieżące wdrażanie strategii, jej monitoring i aktualizację;
- b) Rada Miasta Łęczyny – organ stanowiący, uchwała budżet;
- c) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łęczynach – jednostka pomocnicza, odpowiedzialna za nadzór nad prawidłową realizacją Strategii, jak również monitoring.

2. Ramy finansowe strategii

Głównym instrumentem finansowym służącym realizacji zadań Miasta jest jej budżet, gwarantujący samodzielność finansową samorządu, uchwalany w formie uchwały budżetowej na dany rok budżetowy, stanowi roczny plan dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów Miasta. Możliwość realizacji zadań jest uwarunkowana w głównej mierze zakresem i charakterem dochodów budżetowych.

Polityka społeczna, zapobieganie ubożeniu społeczeństwa, przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu oraz przedsięwzięcia w zakresie rozwiązywania problemów społecznych obejmują jedną z ważniejszych sfer działania społecznego. Wśród zadań publicznych Miasta obszar ten zajmuje priorytetowe miejsce, co dotychczas gwarantowało możliwość pozyskania środków na realizację zadań z zakresu polityki i pomocy społecznej. Kierunki kształtowania polityki społecznej na najbliższe lata nie przewidują zasadniczych zmian w finansowaniu działań osłonowych o charakterze socjalnym, co pozwala mieć gwarancję częściowego ich finansowania z budżetu państwa.

Nie bez znaczenia w całościach finansowania działań niniejszej Strategii Rozwiązywania

Problemy Społeczne Miasta Łęczyny może być udział funduszy strukturalnych Unii Europejskiej oraz innych źródeł zewnętrznych.

Największy udział w realizacji działań strategicznych przypada jednak funduszom samorządu miasta, wzmocnionym potencjałem sponsorów, przedsiębiorców i innych podmiotów gospodarczych oraz osób fizycznych. Środki finansowe niezbędne do wdrażania działań strategii mogą pochodzić ze środków na ustawową realizację zadań publicznych, statutową działalność instytucji i organizacji (np. organizacji pozarządowych) lub grantów pozyskanych na realizację konkretnych programów lub projektów.

Koszt realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Łęczyny na lata 2023 - 2033 został **oszacowany w skali rocznej**, odrębnie dla poszczególnych celów strategii.

Zakłada się, że wydatki na realizację celów strategicznych będą oscylować w granicach określonych w poniższym zestawieniu:

<u>Cel:</u>	I. Rozwój systemu wsparcia rodziny ze szczególnym uwzględnieniem rodzin dysfunkcyjnych.	II. Aktywizacja i integracja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.	III. Świadome, aktywne i zdrowe społeczeństwo.
2023	26 129 300,00 zł	846 000,00 zł	2 001 450,00 zł
2024	27 435 765,00 zł	888 300,00 zł	2 101 522,50 zł
2025	28 807 553,25 zł	932 715,00 zł	2 206 598,63 zł
2026	30 247 930,91 zł	979 350,75 zł	2 316 928,56 zł
2027	31 760 327,46 zł	1 028 318,29 zł	2 432 774,98 zł
2028	33 348 343,83 zł	1 079 734,20 zł	2 554 413,73 zł
2029	35 015 761,02 zł	1 133 720,91 zł	2 682 134,42 zł
2030	36 766 549,07 zł	1 190 406,96 zł	2 816 241,14 zł
2031	38 604 876,53 zł	1 249 927,31 zł	2 957 053,20 zł
2032	40 535 120,35 zł	1 312 423,67 zł	3 104 905,86 zł
2033	42 561 876,37 zł	1 378 044,85 zł	3 260 151,15 zł

Do oszacowania ram finansowych strategii wykorzystano planowaną w budżecie miasta

wielkość środków na pomoc społeczną oraz na inne obszary polityki społecznej, obejmujące m.in. rozdziały:

- 70007 Gospodarowaniem mieszkaniowym zasobem gminy,
- 85153 Zwalczanie narkomanii,
- 85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi,
- 85158 Izby Wytrzeźwień,
- 85195 Pozostała działalność w zakresie ochrony zdrowia,
- 85214 Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe,
- 85215 Dodatki mieszkaniowe,
- 85216 Zasiłki stałe,
- 85219 Ośrodki pomocy społecznej,
- 85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze,
- 85230 Pomoc w zakresie dożywiania,
- 85295 Pozostała działalność w zakresie pomocy społecznej.
- 85395 Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej
- 85415 Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym,
- 85501 Świadczenia wychowawcze,
- 85502 Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego,
- 85503 Karta Dużej Rodziny,
- 85595 Pozostała działalność,
- 85504 Wspieranie rodziny,
- 85508 Rodziny zastępcze,
- 85513 Składki na ubezpieczenie zdrowotne,
- 85516 System opieki na dziećmi do lat 3
- 85595 Pozostała działalność w zakresie rodziny
- 92105 Zadania w zakresie kultury
- 92605 Zadania w zakresie kultury fizycznej i sportu

Kluczowe znaczenie dla realizacji zadań niniejszego Programu będzie miała efektywność wykorzystania środków własnych miasta Łęczyny oraz poszukiwanie i absorpcja zewnętrznych źródeł finansowania.

Wszelkie zmiany w budżecie niezbędnym do osiągnięcia celów niniejszej Strategii corocznie podlegają zatwierdzeniu przez Radę Miasta Łęczyny w trybie przewidzianym dla uchwalania budżetu.

3. Instrumenty realizacji strategii

Wśród szeregu instrumentów służących realizacji Strategii, należy wymienić instrumenty finansowe, administracyjno – prawne, z zakresu promocji i marketingu, monitoringu, a także narzędzia służące aktualizacji strategii.

Głównym narzędziem realizacji i monitoringu niniejszej Strategii będą inne miejskie dokumenty o charakterze strategicznym, programy oraz sprawozdawczość z zakresu polityki społecznej. Najważniejsze

z nich to przede wszystkim:

- program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz zapobiegania narkomanii,
- program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- program wspierania rodziny.

Wdrażając Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych, Miasto Łęczyny będzie musiała także oprzeć się o dostępne programy pomocowe, a także prowadzić racjonalną współpracę finansową z organizacjami pozarządowymi, kościelnymi oraz sektorem przedsiębiorców. W tym sensie niezmiernie ważna będzie akcja informacyjno-promocyjna na temat Strategii i procesów integracji społecznej, wykorzystująca, między innymi, Internet (głównie BIP), prasę lokalną.

4. Monitoring i ocena wdrażania strategii

Monitoring jest to stała i ciągła obserwacja ilościowych oraz jakościowych zmian pewnych wielkości, mająca na celu zapewnienie informacji zwrotnych na temat skuteczności i efektywności wdrażania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Łęczyny, a także jego ocenę i zmianę (tam, gdzie jest to konieczne). Monitoring służy badaniu i ocenie sposobu oraz efektywności dochodzenia do wyznaczonych celów i zadań, a także poziomach osiągnięcia.

Monitoring i ewaluacja realizacji Strategii prowadzone będą w oparciu o sprawozdawczość i osiągnięte wskaźniki podane przez podmioty, które wchodzi w Systemu Rozwiązywania Problemów Społecznych w mieście Łęczyny.

Uczestniczenie w realizacji niniejszej Strategii staje się powinnością wszystkich podmiotów wchodzących w skład Systemu Rozwiązywania Problemów Społecznych w mieście Łęczyny i działających na rzecz oparcia społecznego przy aktywnej współpracy społeczności lokalnej na rzecz

mieszkańców gminy Łędziny. Przedstawiciele podmiotów, służb, instytucji, placówek, organizacji pozarządowych, kościołów i związków wyznaniowych czy innych podmiotów oparcia społecznego mają tu do odebrania bardzo istotną rolę.

Niniejsza Strategia, po jej uchwaleniu przez Radę Miasta Łędziny, zostanie opublikowana i udostępniona na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej.

5. Koordynacja strategii

Za realizację i koordynację działań wynikających z niniejszej Strategii odpowiedzialny będzie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łędzinach, reprezentowany przez Dyrektora.

Koordynacja Strategii odbywać się będzie na zasadzie współpracy pomiędzy służbami, instytucjami, placówkami, organizacjami pozarządowymi, kościołami i związkami wyznaniowymi oraz innymi podmiotami wchodzącymi w skład Systemu Rozwiązywania Problemów Społecznych w mieście Łędziny.

Uczestniczenie w realizacji niniejszego programu staje się powinnością wszystkich podmiotów działających na rzecz oparcia społecznego przy aktywnej współpracy społeczności lokalnej na rzecz mieszkańców gminy Łędziny. Przedstawiciele podmiotów wchodzących w skład Systemu Rozwiązywania Problemów Społecznych w mieście Łędziny i społeczność lokalna mają tu do odegrania bardzo istotną rolę.

Dyrektor MOPS w Łędzinach zobowiązany jest raz na rok dokonać analizy i monitoringu realizacji niniejszej Strategii w oparciu o dane za rok poprzedzający, przekazane przez służby, instytucje, placówki, organizacje pozarządowe, kościoły i związku wyznaniowe oraz inne podmioty wchodzące w skład Systemu Rozwiązywania Problemów Społecznych w mieście Łędziny.

Na podstawie opracowanych danych sporządzone zostanie sprawozdanie z realizacji poszczególnych zadań niniejszej Strategii wraz z ramami finansowymi oraz potrzebami w sferze rozwiązywania problemów społecznych w gminie Łędziny.

Sprawozdanie zostanie corocznie przedstawione Burmistrzowi Miasta Łędziny i Radzie Miasta Łędziny w terminie do 31 marca, za poprzedni rok sprawozdawczy.

6. Aktualizacja strategii

Niniejsza Strategia jest dokumentem otwartym, podlega okresowym weryfikacjom i niezbędnym modyfikacjom związanym ze zmieniającą się rzeczywistością społeczno – ekonomiczną, rozeznawaniem potrzebami miasta oraz wymogami prawa.

Monitoring i ewaluacja Strategii dostarczać będzie informacji na temat efektywności podejmowanych działań, pozwalać na ciągle aktualizowanie nieefektywnych treści, ale pełnić będą również funkcję korygującą i aktywizacyjną.

Stosownie do zapisów strategii, w miarę potrzeby aktualizuje się istniejące lub proponuje kolejne programy lub projekty z zakresu pomocy społecznej, przedstawiając stosowne propozycje Radzie Miasta Łędziny. Istniejące i przyszłe programy pomocy społecznej oraz zawarte w nich projekty realizuje się z uwzględnieniem wizji i misji oraz celów (kierunków działania) ustalonych w niniejszej Strategii.

Za koordynację aktualizacji niniejszej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Mieście Łędziny na lata 2023 – 2033 odpowiedzialny będzie Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łędzinach. Aktualizacja Strategii odbywać się będzie na podstawie dokonywanej oceny realizacji wartości wskaźników zwartych w Strategii.

Corocznej ocenie będą poddawane wskaźniki określone na dany rok, a efektem ich oceny będzie wyliczony wskaźnik ich osiągnięcia. Takie podejście umożliwi na bieżąco planowanie i podejmowanie działań korygujących w stosunku do zmieniającej się rzeczywistości społecznej. Ponadto da to szansę na dokonanie ewentualnej aktualizacji Strategii.

Przy realizacji strategii planuje się zastosować dwa podstawowe rodzaje ewaluacji: ewaluację korygującą i ewaluację podsumowującą.

Ewaluację korygującą stosować się będzie w początkowych etapach opracowania strategii i jej realizacji. Będzie ona miała za zadanie dostarczać informacji pozwalających na korektę, uzupełnienie, usprawnienie strategii, czyli jakie problemy powstają w trakcie realizacji strategii i jak najlepiej można je rozwiązać.

Natomiast ewaluacja podsumowująca dostarczać będzie informacji o ogólnej efektywności strategii, będąc uzupełnieniem jej kontynuacji bądź zaniechania realizacji. Ten rodzaj ewaluacji zastosowany będzie po zakończeniu oddziaływania strategii, kiedy możemy już ocenić jej efekty i wymierne wyniki.

Takie podejście, umożliwi uzyskanie obiektywnych danych, dających szansę na rzetelną ocenę jakości wdrażania, realizacji, osiągnięcia założonych celów i wskaźników. Całość Aktualizacji Strategii będzie podlegać ocenie w roku kolejnym po zakończeniu okresu jej obowiązywania z udziałem podmiotów realizujących zadania niniejszej Strategii.

XIII. ZAKOŃCZENIE.

Przyjęcie i realizacja Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2023 – 2030 oznacza z jednej strony kontynuację celów wyznaczonych w tożsamym dokumencie, który wygasł z upływem roku 2020, z drugiej zaś, inicjację działań uwzględniających nowe podejście do rozwiązywania problemów oparte na aktualnie lansowanej polityce społecznej.

Misja strategii w swojej definicji zakłada polepszenie jakości życia mieszkańców miasta, ze szczególnym uwzględnieniem wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym. Wspólne, zintegrowane działanie na rzecz promocji zmian społecznych oraz stosowanie podmiotowego podejścia do obywatela to nowy wymiar polityki społecznej.

Integracja społeczna, nawiązywanie kontaktów ze społecznością lokalną, identyfikacja mieszkańców z tą społecznością oraz poszukiwanie i realizacja nowatorskich metod rozwiązywania problemów społecznych pozwala uruchomić potencjał zdolny do wprowadzenia zmian. Pozwala na tworzenie sprzyjającego klimatu do zarządzania zmianą. Władzy może przynieść komfort w postaci społecznego poparcia, mieszkańcom poczucie bycia zauważonym, ważnym i sprawczym.

Należy także pamiętać, że strategia jest także doskonałym narzędziem promocyjnym nie tylko dla miasta, ale i dla podejmowanych nowatorskich, efektywnych programów oraz działań. Efektywność działań wynikających z zapisów strategii będzie tym większa, im większa będzie wiedza o nich. Powodzenie strategii, w największej mierze, zależy jednak od aktywnego uczestnictwa w realizacji partnerów społecznych.

Strategia odpowiednio zaprojektowana i systematycznie wdrażana przyniesie korzyści całej społeczności miasta zwiększając jej potencjał rozwojowy i aktywność we wszystkich obszarach funkcjonowania. Stanowić będzie o dorobku i wkładzie władz samorządowych w rozwój miasta i troskę jej mieszkańców.

Naczelnik
Wydziału Spraw Społecznych
mgr Iwona Gwóźdź

UZASADNIENIE

Jednym z podstawowych narzędzi realizacji lokalnej polityki społecznej jest strategia rozwiązywania problemów społecznych. Obowiązek jej opracowania wynika z art. 17 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, zgodnie z którym: „do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnie ryzyka.”

Strategia rozwiązywania problemów społecznych zorientowana jest na rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej, współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą społeczną w gminie oraz instytucjami działającymi w szerszym obszarze polityki społecznej jak: edukacja, ochrona zdrowia, bezpieczeństwo publiczne, pomoc osobom niepełnosprawnym, zapobieganie wykluczeniu społecznemu.

Naczelnik
Wydziału Spraw Społecznych

mgr Iwona Gwóźdź

